

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Lapkr. November 15, 1976 m.

NO. 268

JAV - VIETNAMO DERYBOS EINA LĖTAI

ATSIKRAUS HOOVERIO MEMORANDUMAS APIE CASTRO ROLĘ JFK NUŽUDYME

Oswaldas prieš prez. Kennedy nužudymą
tikrai buvęs Kubos ambasadoje Meksikoje

WASHINGTONAS. — Teisingumo Departamentas pagaliau rado FBI direktoriaus J. Edgar Hooverio 1964 metais rašytą memorandumą, kuriame parašyta, kad Lee Harvey Oswald pasakė Kubos valdininkams, jog jis planuoja užmušti prezidentą John F. Kennedy.

Memorandume Hooveris teigė, kad ta informacija gavė iš patikimo asmens, kuriam apie tai papasakojo pats Kubos premjeras Fidel Castro.

Pasak tą memorandumą, Castro tam asmeniui pasakė, kad Kubos ambasados valdininkai mieste pranešė apie susitikimą su Oswaldu 1963 metais dar prieš lapkričio 22 dieną ir kad Oswaldas juos painformavęs apie savo intenciją. Kaip yra žinoma, Oswaldas buvo Meksikoje ir laukė Kubos ambasadoje prieš Kennedy nužudymą.

Tomis pačiomis informacijomis, Hooverio memorandumas buvo adresuotas Warren Komisijai, kurią prezidentas Lyndon B. Johnson buvo paskyręs ištirti prez. Kennedy nužudymą. Bet tos komisijos štabo nariai dabar pareiškė, kad nepamena ar toks memorandumas buvo gautas ar kad apie tai Hooveris ar koks kitas FBI pareigūnas būtų ką pranešęs.

Informacija suteiktas asmuo mano, kad apie tą memorandumą tik dabar sužinota.

Advokatas į kalėjimą

ČIKAGA. — Juodųjų pantėrų buvusios teroristinės organizacijos advokatas G. Flint Taylor Jr., pristigęs kantrybės, išteskė stiklą vandens į prisiekusių teisėjų ložę. Teisėjas J. S. Perry įžiūrėjo tokį advokato veiksmą teismo įžaidimu ir įsakė advokatą Taylor pasodinti į daboklę.

1969 m. policija norėjo įeiti į juodųjų pantėrų organizacijos būstinę ir patikrinti jų veiklą bei konfiskuoti nelegaliai laikomus ginklus. Įvyko susišaudymas, kurio metu žuvo juod. Pantėrų organ. vad. F. Hampton ir M. Clerk. Organizacijos nariai ir jų artimieji iškelė policijai ir buvusiam valstijos prokurorui E. V. Hanrahama bylą, reikalaujanti 47,7 mil. dol. atlyginimo.

Bylos nagrinėjimas jau tęsiasi 11 mėnesių ir dar nesimato pabaigos.

Pirmi rinkimai Maroke po 6 m.

RABAT, Maroko. — Marokiečiai skaičiuje 6,524,245 penktadienį pirmą kartą po 6 metų 91 nuomonėmis išrinko 43,262 municipalinių ir sritinių tarybų narius. Rinkimai skaitomi pirmuoju žingsniu į konstitucinę monarchiją.

Dabartinis
Saulė tamsa 4:37, leidžiam 4:38

TRUMPAS IS VISUR

Čikagos paštas tikrins
siuntinių svorį

ČIKAGA. — Pašto įstaiga pranešė, kad Čikagos pašto skyriose pradėsima programa tikrinti laiškus ir siuntinių svorį. Nuo šiol visuose 51 Čikagos pašto skyriuose svarstykles bus patikrinamos kiekviena mėnesį.

Nepilnametės motinos
gauti pasai

ČIKAGA. — Federacinis distrikto teisėjas Thomas R. McMillen įsakė, kad Illinois Viešosios Pagalbos (Public Aid) departamentas privalomai turi pilną Welfare pagalbą teikti jos reikalingoms motinoms jaunesnėms kaip 18 metų amžiaus. Advokatai sako, kad tuo teismo patvarkymu susiras dar mažiau nei 10,000 kvalifikuotų šeimų gauti jaunų motinų, kurios Illinoisui kasta milijonus dolerių, 3,000 mylių pesčių per kainus.

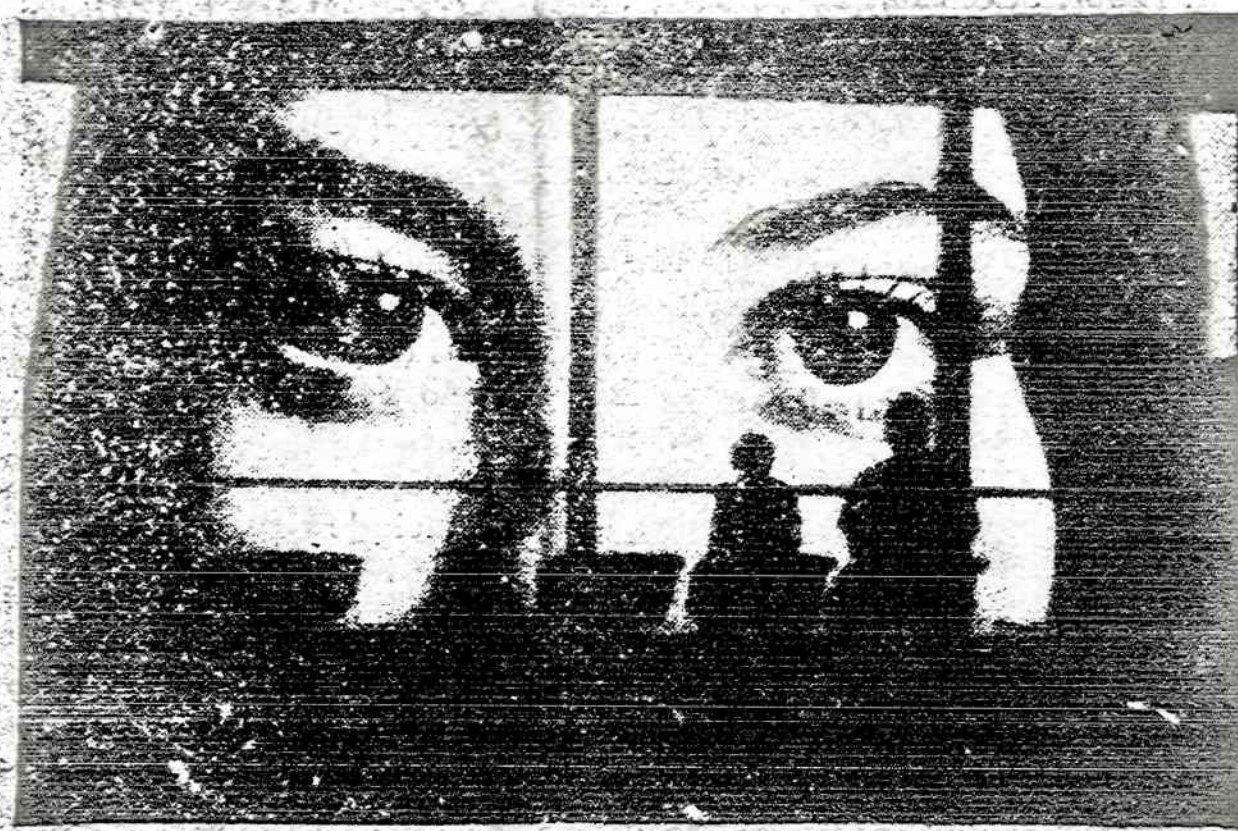
ALBUQUERQUE. — Loren Froemke ir Steve Studebaker jau 8 mėnesiai kaip eina 3,000 mylių Rocky kalnais nuo Kanados pasienio iki Meksikos sienos, per aukštas kalnų viršūnes, ir gilius slėnius, per Montana, Wyoming, Colorado, New Mexico ir Texas ir tikisi keltone baigti per Naujus Metus Meksikoje. Froemke yra senbėrnis, 30 metų amžiaus, namų statytojas. Studebaker yra 31 metų, baigęs antropologiją Arizonos universitete. Savo patyrimus ir pervaizimus įvedo aprašys knygoje ar knygoje.

Sovietai paleido "nepagydytą" poetą

MASKVA. — Žiniomis iš disidentų, sovietai paleido iš psichiatrinės ligoninės, tikriausiai beprotinio rašytoją Piotr Starčiką, 38 metų amžiaus vos 2 mėnesiams praėjus, kur jis per prievartą buvo "gydomas nuo socialiai pavojingų įpročių". Tps "ligoninės autoritetai atsisakė aiškinti, kokia liga jis sirgo ir kokiais vaistais buvo gydomas. Spėjama, kad sovietus paveikė pasipiktinimas užsieniojuose.

Nušovė mokytoją pamokų metu

DETROITAS. — Pakviesti psichologai nuraminti auterizuotus antro skyriaus pradžios mokyklos mokinius, kurių akivaizdoje pamokos metu įėjė į klasę vyras nušovė mokytoją, savo buvusią žmoną, su kuria buvo persiskyręs. Žudikas suimtas.

Kodak bendrovė kiekvieną mėn. išleidžia konkursą geriausių fotografijų, kurias padaro mėgėjai. Washingtono valstijos, Bellevue miestelio 14 metų berniukas Davin Crozier padarė šią nuotrauką ir laimėjo premiją. Jis fotografavo aerodromo valdą, bet priešininkai padėjo jaunos merginos fotografiją. Labai sunku įrodyti, kad jauni vyrai, žiūrėdami į atskrendančius ir išsprendančius lėktuvus, prieš akis neišvengia jėgų moterų.

Kada reikia keisti automobilio lentelę

ČIKAGA. — Ką turi motoristas daryti, kuomet valdžia nebesusikalba? Illinois valst. policijos viršininkai pakartotinai pranešė, kad motoristai gali savo automobiliams leido šiuo lentelėmis pakeisti naujomis 1977 metų lentelėmis nuo lapkričio 1 d., bet valst. sekretoriaus ofisas primygtinai kartoja, kad lentelių pakeitimo legali data yra gruodžio 1 diena.

Čikagos policijos superintendantas James Rochford užtikrina, kad savo automobilių senas leido plokšteles naujomis 1977 metų plokštelėmis prieš gruodžio 1 dieną miesto policija neareštuos, o Illinois valst. sekretoriaus pavaduotojas Edgar Callahan perspėjo, kad jo afišos 200 policijos valdininkų areštuos ir kad areštuotieji gali būti baudžiami iki \$500 pinigais ir 6 mėnesiais kalėjimu.

Prezidentas Fordas, praleidęs rinkimus, pasveikino laimėtoją Jimmy Carterį ir pareiškė, kad jis padės jam sklandžiai perimti krašto administraciją. Respublikonų partijos sukėlėlei vadei kaitina Robertą Dole'ą dėl netikėtumo, bet krašto spausdimo sekretorius Rumsfeld tvirtina, kad kaitina po prezidento Fordo, o ne Dole'ą, pasveikino laimėtoją Jimmy Carterį.

Carterio išrinkimas užsieny sveikinamas

HAMBURGAS. — Jimmy Carterio išrinkimas nauju Amerikos prezidentu užsienioje buvo bendrai sutiktas su pasitenkinimu ir sveikintais. Pakartotinai pabrėžiama, kad Carteris tebėra "didelė nežinomybė", dėlto reikia palaukti jo pirmųjų veiksmų. Lyg susitarus kaip Vakaruose, taip Rytuose reiškiamas nuomonė, kad Carterio laimėjimas jokių žymesnių pakeitimų JAV užsienio politikojė nepadarys. Paryžių nurodoma, kad pasikeitimai Baltuosiuose Rūmose yra normalūs demokratinėje santvarkoje. Europos Bendruomenės komisijos prezidentas Francois Xavier Ortol tvirtina, kad Carterio administracija ir toliau palaikys glaudžius santykius su EG (Europos Bendruomene).

Nato sluoksniuose Briuselyje su lengvu apgailestavimu reiškiamas nuomonė, kad Amerikos rinkimų rezultatas reiškia "Kissingerio eros" galą. Sovietų Rusijos žinių agentūra Tass apie Carterio laimėjimą pranešė 18 eilučių žinute.

19 kongresmanų iškeliavo į Taivaną

WASHINGTONAS. — Devyniolika kongresmanų, įskaitant 2 iš Čikagos apylinkės, daugiau kaip 100 kongresmanų padėjėjų, įskaitant vieną sen. A. E. Stevenson III, išvyko į Taivaną pasižmonėti. Kongreso žinių biuletenis praneša, kad jie išvažiavo organizacijos Pacific Cultural Foundation finansuojami, jos sąskaiton. Minėta organizacija, esą, yra Taivano vyriausybės žinioje.

Jie išvažiavo, kai teisingumo departamentas tyrinėja galimybę, kad daugelis kongresmanų važinėja, priimdami P. Korėjos kėlonpinigius, tuo nusikalsdami įstatymams.

MASKVA. — Tass pranešė, spalio 17 d. Sovietų Tolinuostose Rytuose siautęs baidus uraganas, kad išversta 90 aukštos įtampos elektros laidų stulpų 140 namams nunešti stogai ir 79 namuose sutrūkinę stogai.

Svaro vertė

WASHINGTONAS. — Britanijos valiutos svaro vertė priklausau užsienio, daugiausiai nuo arabų kraštų, kurie daug svarų susikrovė parduodami žemės alyvą Britanijai. Jie dabar tų svarų kratosi.

Svetimos valstybės ir paskiri užsienio asmenys turi savo žinioje apie 6,335 bil. sterlingų arba svarų. Pavertus juos doleriais susidaro 10,4 bil. dol. suma.

Ši užsienyje esančioji Britanijos valiuta ir sudaro nemažą priežastį, kad sterlingio vertė krinta, užsieniečiams jų atskratant.

Europos ir Amerikos ekonomijos žinovai mano, kad prez. Carterio administracija nebus tokia priešinga, kaip kad prez. Fordo buvo, kartu su kitomis pajėgionis valstybėmis perimti tą Britų užsieniui susidariusią skolą 10-ties bil. dol. sumoje ir tuo būdu sutvirtinti savo vertę, ir kartu stabilizuoti beirstantį Britanijos ūkį.

Buvęs senatorius Eugene McCarthy, tapęs poetu, labai filosofškai žūri į rinkimų pralaimėjimą. Jis visvien nesitikėjo būti išrinktas, bet jam patinka, kad jis vis dėlto neužmirštas. Jis surinko labai mažai balsų, nepasiekė nei vieno balsuotojų nuotolinio, bet jis džiaugiasi, kad galėjo sumušti Jimmy Carterio laimėjimą. Atrodo, kad jam nepatiko kiti kurie Carterio pralaimėjimą.

ŠIAURĖS VIENAMAS NORI DIDELĖS AMERIKOS VALSTYBĖS PARAMOS

Rytų Europos valstybės neįsileidžia
JAV kongreso komiteto narių

PARYŽIUS, Prancūzija. — Praeitą penktadienį Paryžiuje prasidėjo JAV ir Vietnamo vyriausybės atstovų pasitarimas diplomatiniais santykiams užmegzti. Vietnamo atstovai kartoja Paryžiuje pasirašytos taikos sutarties paragrafus, kuriuose JAV yra pasižadėjusios teikti ekonominę paramą karo metu nukentėjusiems vietnamiečiams. Susidaro išpūdis, kad ekonominė parama yra pats didžiausias dabartinių Vietnamo valdovų rūpestis.

JAV atstovas Samuel Gammon pirmame pasitarime pareiškė, kad negali būti kalbos apie jokių diplomatinis santykius tarp dviejų valstybių, kol dabartinė Vietnamo vyriausybė neduos žinių apie karo metu dingusius Amerikos karius ir šio krašto piliečius. Vietnamo atstovas tvirtina, kad visos žinios apie dingusius Amerikos karius jau įteiktos amerikiečiams. Bet amerikiečiai turi žinių apie vietnamiečių laikomus Amerikos piliečius. Ankstyvesnėse pasitarimuose vietnamiečiai tvirtino, kad neturi žinių apie amerikiečius, bet laikui bėgant tas žinias surado. Amerikos vyriausybė žino, kad Vietnamo vyriausybė turi žinių apie visą eilę amerikiečių.

Be to, Gammon priminė vietnamiečiams, kad parama būtų buvusi suteikta, jeigu šiaurės Vietnamo karo vadovybė būtų prisilaikiusi susitarimų. Abi pusės buvo pasižadėjusios sustabdyti karo veiksmus ir nesiųsti ginkluotų jėgų kitų laikomais teritorijoms. Šiaurės Vietnamo karo vadovybė sulaužė šį susitarimą. Ji suorganizavo galingą ekspediciją ir okupavo visą Pietų Vietnamą. Šiaurės Vietnamas apgavo amerikiečius. Sulaužė pažadą padėti ginklus ir nesiveržė į Pietų rytus. O kai amerikiečiai atitraukė savo karius, tai jie visą Pietų Vietnamą okupavo.

Atrodo, kad abi pusės yra pasiryžusios nekeisti užimtų pozicijų, todėl nėra jokios vilties, kad Paryžiuje pradėtos derybos duotų kokių teigiamų rezultatų. Amerikiečiai negali turėti jokių diplomatinis ryšių su vyriausybe, kuri nesilaiko paprastų pagrindinių taisyklių — nesako teisybės apie laikomus Amerikos piliečius.

MASKVA, Rusija. — Sovietų spauda pradėjo kaltinti JAV kongreso atstovų delegaciją, atvykusią į Vakarų Europą ir pasiryžusią ištirti, kaip sovietų valdžia vykdo Helsinkio pakto pasižadėjimus kitoje geležinės uždangos pusėje. Sovietų propagandos agentūros tvirtina, kad Amerikos kongreso komiteto nariai nori pakenkti detentės politikai ir gerėjantiems JAV ir Sovietų Sąjungos santykiams.

Atinanciais metais Belgrade turės įvykti Helsinkio aktus pasirašiusių valstybių pasitarimas. Susirinkusiems di plomatams teks vertinti per du metus atlikti Helsinkio pakto pasižadėjimai. Rytų Europos valstybės kongreso komiteto narių neturėdama įsileisti jokių tikrinimų daryti. Komunistų valdomos valstybės.

Izraelio ministeris išbarė JAV atstovą

TEL AVIVAS. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Yigal Allon praėjusį penktadienį viešai išbarė Jungtinių Amerikos Valstybių ambasadorių Malcolm Toon, kad jis sulaužęs diplomatinę etiketą, kokio dar nebuvę Izraelio ir Amerikos santykiuose.

Allon "ledo šaltumų" subarė Toon reporterių, fotografų ir diplomatų akivaizdoje, pareikšdamas, jog Izraelis jaučiasi įžeistas ir užpykęs ant Jungtinių Valstybių, kodėl jų atstovas Jungtinėse Tautose balsavo už Izraelio papeikimą, kad jis laiko okupavęs arabų teritorijas.

"Labryt", iškošė piktai susiraukęs Allon, šaltai susitikęs ambasadorių Toon; "aš sakau labaryt tik iš mandagumo. Aš esu labai nusivylęs Amerikos balsavimu".

Toon šaltai atsakė: "Well, apie tai pasikalbėsime vėliau".

J. T. prieš Izraelį

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų saugumo taryba lapkričio 11 pirmė Izraelį smarkiančiai rezoliucija, kurią paremė ir JAV, sulauždamas nusistovėjusią tradiciją palaikyti Izraelio pusę.

Rezoliucijoje reikalaujama okupuotose arabų teritorijose garantuoti gyventojų saugumą ir pragyvenimą; nepripažįsta Izraelio daromų pakeitimų Jeruzalės statuse; kaltina Izraelį griauinant religinius pastatus ir šventvagiškai niekinant šventas vietas.

Izraelio atstovas Jungtinių Tautų taryboje atmėta kaltinimus, pareikšdamas, jog tokie tvirtinimai yra vienašališki ir nepagrįsti.

Straus padės Carteriui

WASHINGTONAS. — Pasitraukiantis iš demokratų partijos komiteto pirmininkas R. S. Strausas pareiškė spaudai, kad jis padės naujai išrinktam prezidentui Carteriui parinkti Carterio administracijai reikalingus ir gabius žmonius.

Neduoja įvažiavimo vizos Helsinkio pažadams tikrinti komisijos nariams.

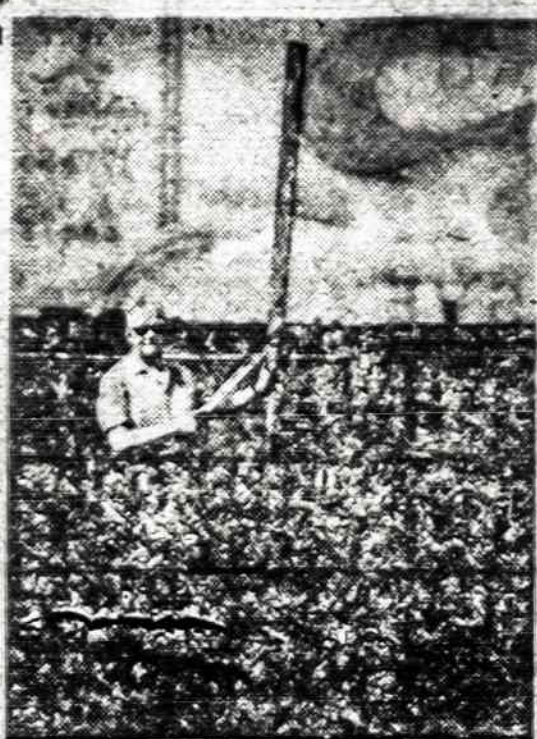
Mirtis, kad pardavė žemę

AMMAN, Jordanija. — Keturi jordaniečiai specialaus valstybės teismo buvo nubausti mirtimi, kad jie pardavė savo žemę okupuotoje Jeruzalės teritorijoje žydams. Jordanijos ministrų kabinetas bausmę patvirtino.

Teismas taip pat nusprendė panaikinti ir pripažinti žemės pardavimą neteisėtu veiksmu, nes ji parduota arabų priešams.

Tas pats Jordanijos valstybės teismas nubaudė keturias moteris, kurios kalėjimo už parduotą žemę desiniame Jordanijos krante.

Teismas sprendime įrašė, kad parduotą žemę turi būti konfiskuota Jordanijos vyriausybės, nors ji yra okupavusi ir valdo šios žemės valstybę.

Keliautojas. Vladas Rasčiauskas, prieš išskrisdamas gimtinio kelinon, Brazilijoje matuoja erdves.

Šiandien, pirmadienį, miniu 75 metų sukaktį. Toki dalykai gyvenime retai pasitaiko, todėl

75-TUS MINESIŲ PADANGĖSE

Ir nutariau šią šventę tinkamai paminėti. Kai buvau 15 metų pramušgalvis, tai niekad nemačiau, kad aš žilo plauko sulauksiu. Rasčiauskas anksti koriaus padžiaus, saydavo panevėžiečiai, kurie nuo savo vaikų užgirdavo apie mano išdaigas. Tuo tarpu kojų aš dar nepadžiaviau, o tiems, kurie man ankstyvą mirtį pranašavo, padėjau gelių ant kapo, kai pasikūnij kartą buvau Panevėžyje.

75 metų sukaktį nutariau paminėti kitaip, kad ją prisiminčiau, kol akis užmerkiau. Esu išvažiinęs po visus pasaulio kampus, buvau kiekviename didesniame mieste, todėl ir nutariau šį kartą sukaktį paminėti padangėse. Juo augsčiau, tuo, man atrodo, bus gražiau. Visą savo gyvenimą norėjau važiuoti greičiau ir lipti aukčiau. Toli nenuvažiavau ir aš štai neužlipau. Iš Panevėžio atvykau į Chicago, kurioje pragyvenau geriausiu savo gyvenimo metu. Sprausminių lėktuvu skrisdavau 30,000 pėdų aukštumoje. Man patinka aukštis. Į aukštą medį ilipes galėdavau pasidaryti po apylinkę, o 30,000 pėdų aukštumon iškilęs pamatydavau dar didesnius plotus. Tikslai visa bėda, kad tie didieji plotai marguoliuodavo. Iš 10,000 pėdų aukščio žmonės ir arkliai atrodo žaisleliais, o kai pakylai dar aukščiau, tai ir žaislelių nematai. Jeigu neturėtum žiūrono, tai iš didelės aukštumos nieko nematytum.

Savo gimtadienį nutariau paminėti aukščiausiose padangėse. Nutariau skristi į Europą brity ir prancūzų inžinierių pagaliu geriausių lėktuvų. Šios didelės Europos valstybės sukaupe visus atliekamus savo dolerius ir nutarė pastatyti "Concorde". Britai su prancūzais susitarė, kad šis lėktuvas taps Naujojo Pasaulio geriausiu susisiekimo priemone. Britai prancūzais nutarė pastatyti geresnį lėktuvą, negu amerikiečiai. Amerikos patys geriausi lėktuvai Europą pasiekia per 7 valandas, o "Concorde" Paryžiuje nusileidžia ir pusketvirtos valandos pasiekia Paryžių. Amerikos gaminti lėktuvai skraido 30,000 pėdų aukštumoje, o "Concorde" pakyla 60,000 pėdų aukštumon. Mane šį kartą paviliojo aukštis. Norėjau pamatyti, kaip jaučiasi keleivis tokioje didelėje aukštumoje. Norėjau pasiklausyti, kokia didele ramybe tokiam aukštyje. Ir taip pat rūpėjo pasidaryti, kas buvo dar aukščiau. Aš žinau, kad iš aukštai iškilusio lėktuvo kapitonas visuomet norintiesiems keleiviams leidžia pasižiūrėti dar į didesnes aukštumas.

Jeigu prancūzai būtų praktiški, tai "Concorde" būtų tapęs ateities keleivinis lėktuvas. Iš New Yorko ar Washingtono į pusketvirtos valandos pasiekia Paryžių, tai jau didelis dalykas. Niekas iki šio momento nesivajėjo apie greitesnį keliavimą. Man svarbiausia rūpėjo dar aukščiau. Aš žinau, kad iš aukštai iškilusio lėktuvo kapitonas visuomet norintiesiems keleiviams leidžia pasižiūrėti dar į didesnes aukštumas.

Mano galva visą gyvenimą buvo pramušta kelinėmis. Vis norėjau toliau nukeliauti ir daugiau pamatyti. Turiu pasakyti, kad mano troškimai išsipildė. Taip pas mane reikalai susiklostė, kad galju laisvai keliauti. Aš žinau, kad visa tai brangiai kainuoja, bet aš taip pat žinau, kad uždirbti nenusisėsiu.

Visi gimtadienius minime didejame triukšme, gausiose banketuose, prie šampano, geros muzikos ir šokių, bet aš nutariau savyje paminėti pacioje aukščiausioje kelionėje. Pasilysiu visiems keleiviams išgerti kartu su manim taurę šampano, kai išmuš mano gimimo valanda ir "Concorde" bus pačioje aukščiausioje Atlanto vietoje. Bandysiu aukštumoje sušikaupti ir apie "svieto marnas" pagaltoti. Jeigu kultų koka įdomi mintis, tai grįžęs pasakosiu. Parašysiu, kaip žmogus jaučiasi 60,000 aukštumoje, ir išdėstysiu, ar jis nenori dar aukščiau pakilti. Grįžęs iš dėsytis saviąautą, ir papasakosiu apie savo sukaktį.

Kai nusileisiu Paryžiuje, tai patrauksiu tiesiai į Montecarlo, kur tikiuosi išlošti bent 10,000 dolerių, pasiūlysiu po Europą, užsuksiu kelioms dienoms į Lietuvą, jeigu galėsiu, kaimynų pranašystę, jis prieš tai ir į Panevėžį nuvažiuosiu, mirtį spejo numesti į minią sa o vėliau pasuksiu į Romą, pa-

sidairysiu į praeitį bei ateitį, ir nuksrius į Maltos salą. Man parūpo patirti, ar kuris nors iš mano prosenėlių buvo riteris, pasiryžęs kovoti prieš netikinčius. Man tvirtino, kad Maltoje išlaikyti visi Kryžiaus karių karių vardai. Iš Maltos pasuksiu į Pietų Afriką, o iš ten, jeigu man reikalai gerai susiklostys Montecarlo, tai dar Pačifiko salas aplankysiu, o po kelionės pailsėsiu Havajų salose.

Iš 60,000 pėdų padangių tie siu ranką kiekvienam savo bičiuliui ir draugei, kurie norėję mane pasveikinti šio gimtadienio proga.

Vladas Rasčiauskas

Nori nužudyti krikščionių veikėją

BEIRUTAS. — Nežiūrint Libano privažuojančių arabų taikos dalinių, nežiūrint, kad Sirijos kariuomenė yra visiškai apsupusi sostinę Beirutą, šaudymai iš kulkosvaidžių ir net sunkiųjų ginklų nesiliauna. Lapkričio 11 iš kulkosvaidžio buvo bandyta nužudyti krikščionių lyderis R. Eddė, kurs sėkmingai palaiko ryšius su musulmonais. Užpuolėjas jį tik lengvai sužeidė.

R. Eddė buvo krikščionių kandidatu į Libano prezidentus, bet libaniečiai balsavimo keliu pasirinko balsų daugumą prezidentu Sarkį.

Sulaikys purvo siuntas

CHICAGA. — Chicago sanitarinio distrikto darbu priežiūros viršininkas R. R. Rimkus pareiškė, kad purvo bei atmatų siuntimas Ilinojaus upe į Fulton apskrityje bus sulaikytos 9 mėnesiams, kai pasibaigs su Ingram Barge bendrove sudarytas kontraktas. Tačiau tai nereiškia, pasak Rimkaus, kad sanitarijos distrikto atsisakys trešči Fulton apskrityje anglis kasant nūnuogintą žemę arba norinčių ūkininkų laukus.

Pasak Rimkaus, sanitarijos distrikto turi prie Ilinojaus upės netoli Canton vietovės išsinuomavęs daugiau kaip 15,600 akrų plotą, kuriame yra įrengta atmatų bei purvo laikymo bazės, bet jos jau beveik yra pilnos.

Dabar sanitarinis distrikto išsiunčia į Fulton apskrityje kiekvieną dieną 7,000 tonų purvo bei atmatų.

♦ Kapitonas Slash iš Northampton Anglijoj buvo iš jaunystės išdykęs ir negeras. Apylinkės gyventojai sakydavo, kad jis mirs su batais ant jų. Tikrai, 1826 m. jis buvo nužudytas pakarti. Kad nevyktų kaimynų pranašystė, jis prieš tai ir į Panevėžį nuvažiuosiu, mirtį spejo numesti į minią sa o vėliau pasuksiu į Romą, pa-

VIRŠ BALTŲ DEBESŲ

Kelionės įspūdžiai Vakarų Europoje
KAZYS KARUZA

Viduje koplyčios 4 bronzinės lempos iliuminuoja Angelo mozaiškas lubas. Centre baltas balandis reprezentuoja Šventą Dvasią debesyse ir saulė spinduliuose. Vidaus sienos yra padarytos iš kieto prancūziško akmens, vad. Hauteville Perle, Altorius — iš Belgijos marmuro šv. Jono 10: 28 "Kuriems aš duosiu amžiną gyvenimą, tie niekad neišnyks, nors bus ir mirę, vistiek gyvens".

Šitose gražiai sutvarkytose kapinėse yra palaidoti 5.076 Amerikos kariai ir generolas Patton.

Kapinės yra apsuptos medžių: ąžuolų, beržų, pušų, alvų, laukinių rožių. Fontanai su skulptūromis, gelių klombos puošia visą apylinkę.

Kapinių didelis plotas, lyguma, kur kaip aksomas žaliuoja žolė, kuri nupiauta labai trumpai pagal žemę. Visame plote marguoja balti kryžiai, su užrašu žuvusių karių ir vietomis kryžių tarpe matosi žydiškos baltos žvaigždės, kur jos liudija, kad kariavo ir kartu žuvo Amerikos žydų tautybės vyrai kariai.

Taip aplankę Amerikos karių kapines, išvykome toliau pasižiūrėti ten netoli vokiečių kapinių, kur buvo palaidoti Vokietijos kariai.

Sandweller Vokiečių karių kapinės — pravažiavome greitkelio, šal 3 mylias kelio, pasukome į mišką ir ten, jame pasistatėme automobilį, kur jau buvo ir daugiau turistų.

Einame miško taku. Žiūriu-kairėje pusėje — didžiulė pieva apaugusi aplinkui medžiais. Bet joje nesimato kryžių, kur būtų palaidoti žuvę kariai. Kalbu lietuviškai savo draugams, kad yra skirtingos kapinės nuo amerikiečių. Šalia eina moteris, vyras ir mergaitė, jie nugirdo mano kalbą ir sako: — Amerika turtinga, todėl gražiai sutvarkytos jų žuvusių karių kapinės, o Vokietija — ne. Todėl apleistos kapinės. Niekas nesakiau, bet supratau, kad jie gali būti Lietuvos repatriantai.

Taip praėjome pro mūrinis vartus, ligi namų, koridoriumi. Pamačiau toli priešaky stovintį granito kryžių, o šonuose tako maži paminklai, t. y. žuvusių Vokietijos generolų. Visos kapinės apaugintos žalia žolė. Pavieniai kapai atžymėti akmeninėmis lentomis su žuvusių pavardėmis. Grupėmis palaidotų karių atžymėti kryžiai.

Visos kapinės yra tarp medžių. Prie įėjimo pastato Centrinis kryžius yra padarytas iš Schwarzwaldo granito. Kapinėse palaidota yra 10.885 vokiečių karių. 4829 iš jų yra palaidoti bendram kape, vad. "Kameradengrab", broliški kapai.

3980 karių vardai įrašyti bronzinėje lentoje, kuri su pa ratu aplink kapą, o jos viduryje, priešaky centre stovi didelis granito kryžius, kuris simbolizuoja visas amžinos atminties žuvusių vokiečių kapines.

Sarkofago lentoje yra įrašyta: "Čia, bendrame kape, ilsisi 4829 vokiečių pasaulinio 1939—1945 karo kariai".

Apžiūrėję vokiečių karių kapines, važiuavome atgal į Luxemburgo miestą, bet nesustojome, o vėl laukais, miškais ir sodybomis leidomės namo. Ponas Stasys lėkte savo mažą "kariuką", kad aš tarpais net kvapą sulaikydavau, nes galvojau, kad gali kur nors nuslysti iš kelio į griovį, nes labai greit važiuojo. Bendrai europiečiai važiuoja žymiai greičiau negu amerikiečiai Amerikoje, nes pas juos nėra nustatyta greičio taisyklių, kurios draustų greit važiuoti. Todėl visi galvotrukčiai lekia ir nežiūri kokį kilometrų greitį rodyklė rodo...

Jau pradėjo tėti. Bet laiku sugrįžome į Liege miestą. Atsiveikinau mieste su mieliais kelinėmis bičiuliais, padėkojau už gražų priėmimą M. Slavinskienėi ir už skanius puikius pietus, kuriuos užsakė A. Rimkus Luxembourge. Su ponais Žmuidzinais sugrįžome namo ir nuėjome gulti, bet prieš gulant pasakiau šeiminiškams, kad 7 val. ryto važiuoju į geležinkelio stotį. Turiu pasiekti Frankfurtą, nes už dviejų dienų laukia manęs lėktuvas grįšti į Kaliforniją.

Tiesa, kaip atvykau pas Žmuidzinus, pradėjo labai skaudėti dešinės kojos raumenis, kad negalėjau paeiti, atsikėlęs ryte; tad p. Žmuidzinienė iš vakaro dėjo karštus kompresus, bet, atrodo, negelbėjo. Taip nuėjau gulti, negalėjau sudėti akių, nes gelė koją...

1975 m. liepos 27 d., sekmadienį, 6 val. ryto subruzdome, sukilome iš miego, nes aš turėjau 8 val. būti geležinkelio stotyje. Tuo laiku traukinys išeina į Vakarų Vokietiją — Frankfurtą.

Padėkojau Žmuidzinams už gražų priėmimą, pavaišinimą ir globą, — už viską, nes jie buvo labai paslaugūs ir vaišingi. Ponia liko namuose, o jos vyras nuvežė mane savo automobiliu į geležinkelio stotį, palydėjo mane į peroną. Atsiveikiname, kaip broliai, ir sėdau į skspresą.

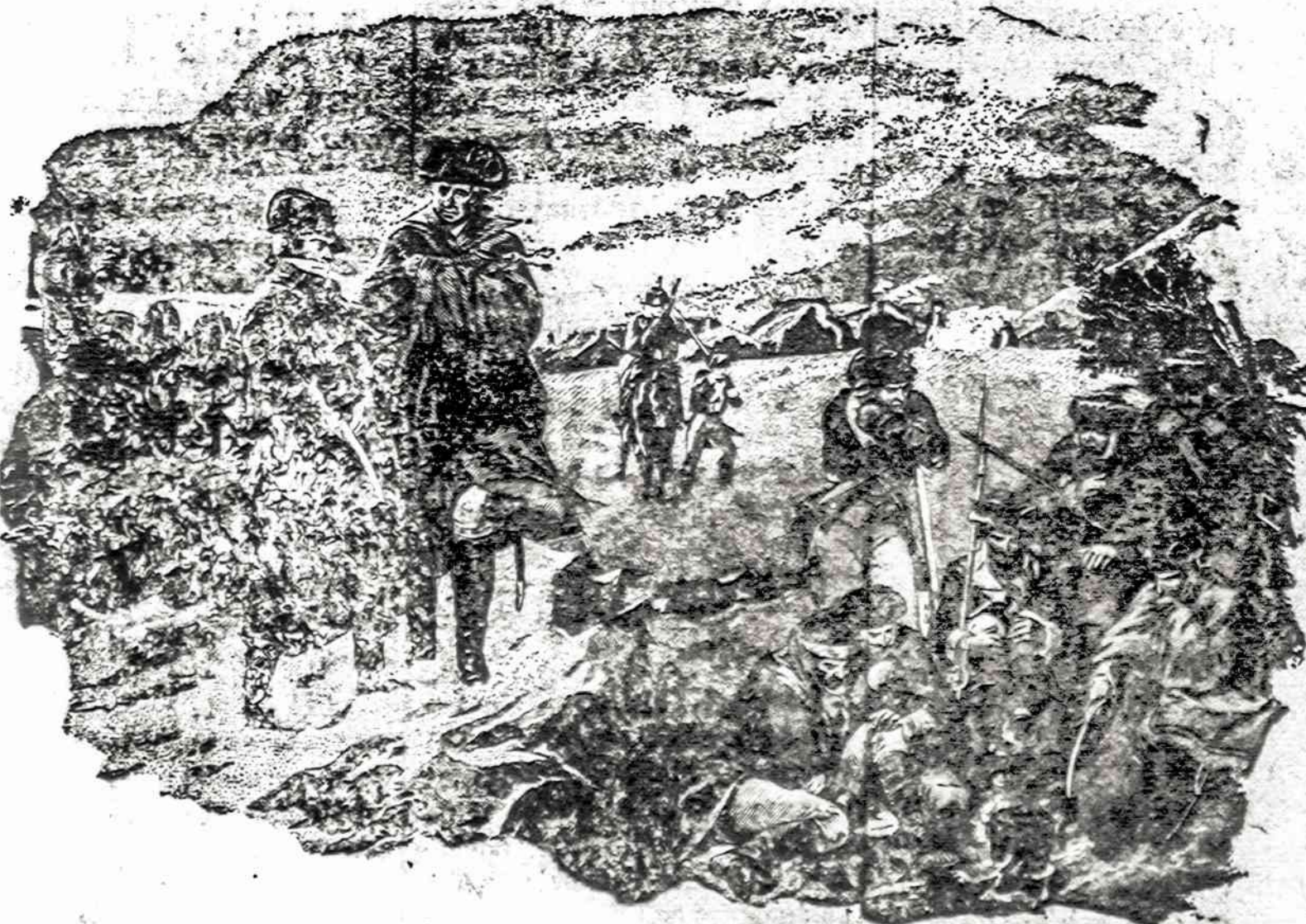
(Bus daugiau)

M. Šileikis — ŽIEMA

Čiurlionio galerijos nuosav.

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

Take stock in America.

200 years at the same location.

in America back then, and you know how the story turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced free of charge. For more information, contact your nearest U.S. Savings Office, or write to: U.S. Savings Bonds, Department of the Treasury, Washington, D.C. 20548.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/2%

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

212 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

212 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KARANDAKIS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4; Thurs., 9-3 Sat., 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

VYTAS GERULAITIS ČIKAGOJE GRAŽIAI SUŽAIDĖ

Vytas Gerulaitis, 22 metų jau tikrai, žiūrovai neapsivylė. Abu nuolis šiandien yra laikomas buvo lygūs varžovai, parodė vienu iš geriausių lauko teni. pačios aukščiausios klasės žaidėjų pasaulyje. Žinoma, nors mūsų Vytas pirmą kartą, kad jis įrašytas į pen mės kėlinyje vedė 4:3, antrame kiolikos pirmąjį tarpą. 6:5, tačiau stipresni Borg ser ir gal tik vienas kitas per plau. vai nulėmė pergale jam. Iki kelį esą už Gerulaitį stipres. paskutinės sekundės, nebuvo nis: Connors, Borg ir Nastaso, galima pasakyti, kas išeis, lai. Priš Connors ir Nastaso Geru mėsioju. Tad nenorėčiau sutik. laitis jau yra ne viena kartą ti su "Sun Times" korespon. laimėjęs, tačiau prieš Borga, dentu, rašinsiu, kad Borg lai. šių metų garsiųjų Wimbledo. mėsio lengvai. Ir, tur būt, ne no žaidinių laimėtoja, jam vis vienas iš žiūrovų su tuo nega. nepavykdavo.

Vytas Gerulaitis yra sūnus visiems žinomo iš nepriklausos Lietuvos laikų lauko ir stalo teniso žaidėjo Vytauto Gerulaičio. Tėvas Vytautas tre jus metus iš eilės yra buvęs Lietuvos lauko teniso nugalė. toju ir kartu žaidėdavo už Lie. tuvą tarpvalstybinėse rungt. nėsė stalo tenisą. Kada Lietu. va buvo laimėjusi trečiąją vie. tą pasaulyje stalo teniso var. žybose Egipte, Gerulaitis buvo ne tik kad vienas iš žaidėjų, bet ir vadovavo lietuvių riki. nei.

Pagaliam, Gerulaitis laimėjo ir Pabaltijo lauko teniso var. žybas.

Lapkričio 3-4 dienomis Čika. gos stadione (prie Madison gat. vės) buvo suruoštas lyg ir pa. rodomas teniso žaidimas. Bu. vo pakviesti ir dalyvavo ketu. ri pasaulinio miesto žaidėjai: Borg, Newcombe (prieš dvej. jus metus buvo laikomas ge. riausiu pasaulyje), daugelio di. delių žaidinių nugalėtojas La. vor ir mūsų Vytas Gerulaitis, pereitų metų Wimbledono dve. jeto laimėtojas.

Lietuvių prisirinko daug: vi. siams rūpėjo pamatyti mūsų Vyto žaidimą.

Prieš dešimties tūkstančių minią pirmąsias išėjo abu aus. traliečiai: Laver ir Newcomb. Buvo matyti, kad ne vienas iš jų neturi tikslo laimėti, tik pa. rodyti gražų žaidimą. Juodu parodė puikių "triksų" ir buvo šiltai žiūrovų priimti. Tačiau visos dėmesys buvo suspiestas į Gerulaičio — Borga duetį. Ir

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, palmti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto brožai, paliečiant lo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan. gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksio Abrosė knyga aprašanti paskutinių 50 (1890-1950) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

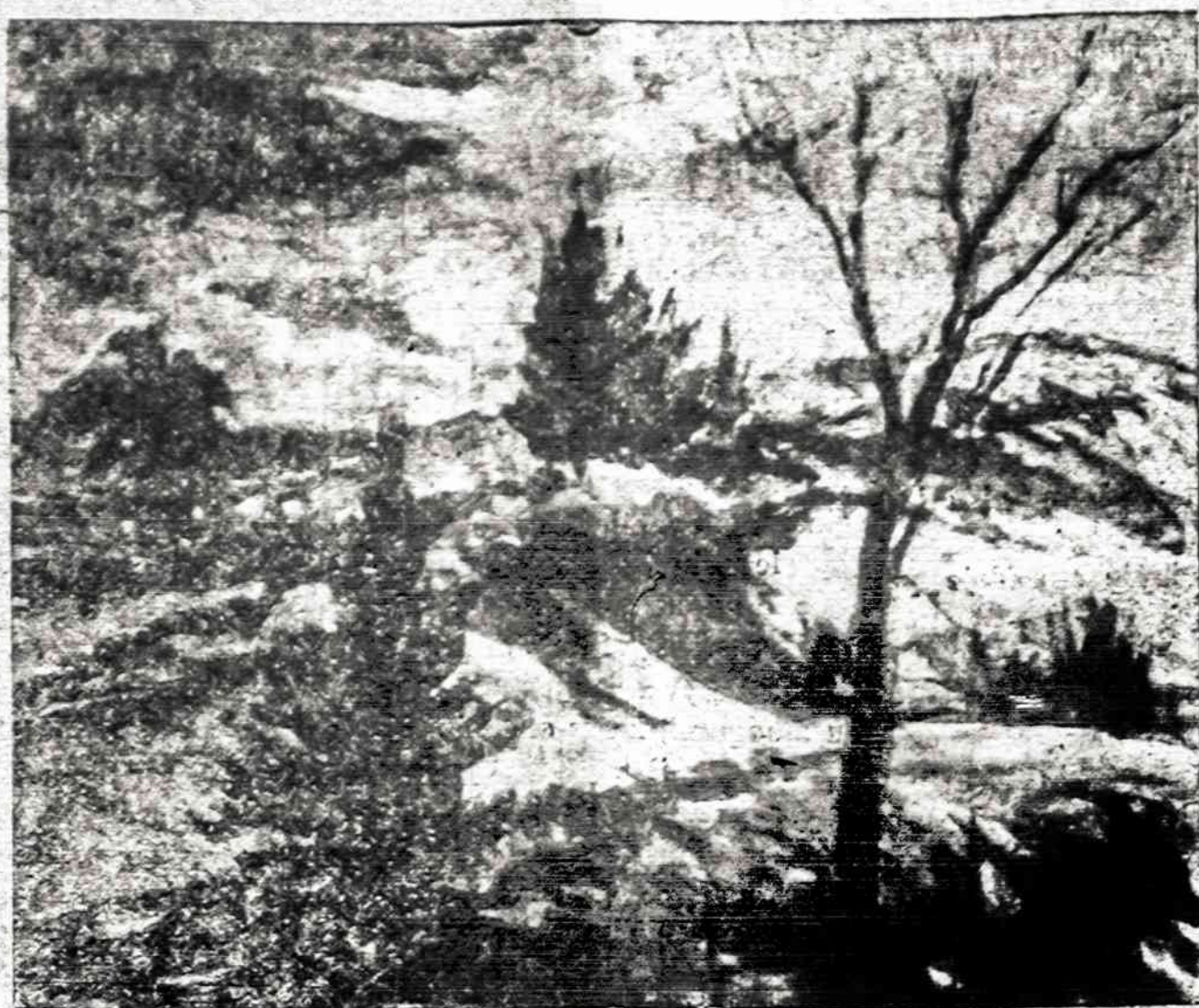
Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž. nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmių žmonių biografi. Jos. Duoti dokumentai katalikų, socialistų, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban. kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parasyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Ankstybas ruduo greitai pakeitė gamtos vaizdus.

Didžiusuose Universiteto rū. muose buvo stalo teniso sta. "priešas".

Jis išėjo, o aš atsisėdau vi. siškai šlapias. — Ar tu žinai, su kuo tu žai. dei, — paklausė mano biči. lis. — Ne, aš to nežinojau. . .

Tai buvo mano pirmas susi. tikimas su Vytautu Gerulaičiu, tėvu. Jo garbė neleido išna. doti "fuksiu", o jis galėjo mane labai gražiai išpurtyti ir skambančius litukus į savo ki. kartą daugiau. Bet gerą pirtį šenė susidėti. . .

— Ne, užteks šiandien. Kitą dieną daugiau. Bet gerą pirtį šenė susidėti. . .

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokoje dau. giau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus. tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gvy. bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE. NIJIMAS neieško peino, o teikia patarnavimus savitarpinė. pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudą tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In. surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo stud. joms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme. nimis, rekomenduojama lietuviški KLUBU ir draugijų na. riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip ro. mėnas. 267 psl. Kaina \$3.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminim. ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskiri. tyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gra. žiais viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$5.00.

Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO. RIJA. I dalis. 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai virš. \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkš. tait viršeliais \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, ilu. stracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Keslūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Janina Narūnė, TRYŠ IR VIENA, Jamystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00.

M. Gudelis, POVILAS MILERIS. biografinis brožuai 232 puslapiai \$3.00.

Knygas užsakant reikla pridėti 25 ct. pašto išlaidoma.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Ilgametio BALFO pirmininko,

prelato J. R. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Gerian. sia dovana globėjui, stuntuiam stuntinius į Vokietiją ir ki. tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresuotai, jei prisų. site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

pė mūsų valstybę Panamos var. du ir toliau tęsė prancūzų pra. dėtą kanale statybą, kurią už. baigė 1914 m. pirmojo pasaulinio karo išvakarėse.

Taiigi, faktinai JAV su Ko. lumbija pasirašyta sutartimi turi visas suverenines teises Pa. namos kanale, ko Amerikos vys. kupai, matyti, nežino.

Įdomiausia, kad svarstant Pa. namos kanalo reikalus vyskupų suvažiavime, pasigirdo balsų pasmerkti Sovietų Sąjungą, tu. ri kaip tik labiausiai nesiskai. to su kitų valstybių bei tautų teisėmis ir jų suverenitetu. Rei. kalavimą pasmerkti Sovietų Są. junga suvažiavime buvo iškęs kardinalas John Krol, bet suva. žiavimas į tai nekreipė dėme. sio. Jiems lengviau buvo pa. smerkti JAV, negu Sovietų Są. jungą.

PBB yra pavojingas pašarų priedas

GRAND RAPIDS. — Į gyvu. lių pašarą yra maišomas priedas PBB — polybrominated bipheni. lis, kurs sukelia gyvuliams ape. titą ir greit juos nutukina. Pa. sirodo, kad toks priedas yra la. bai pavojingas žmonių sveika. tai net ir mažame kiekyje, kurį žmogus įgyja, bevalgydamas mėsa arba net ir kitus ūkio pro. duktus.

Minėtas chemikalas dabar ty. rinėjamas. Tuo tarpu manoma, kad nedidelis chemikalų kiekis žmogui nėra pavojingas, bet Mi. čigano ūkininkas, ir visa jo še. ma, kurie susirgo nuo to chemi. kalo ir kurie prarado ūkį kartu su 200 melžiamų karvių, tvirtina priešingai. Jis išpėja čikagiš. kius nevalgyti mėsos, nes, esą, Mičigane niekas jos nevalgo, to. dėl ji dideliais kiekiais siunčia. ma į Čikagos krautuves ir res. toranus.

Maisto ir vaistų priežiūros administracija sako, kad iki šiol jai nėra žinoma, kad būtų ma. siniai į Čikagą vežama iš Mič. gano chemikalais užteršta mėsa. Mičigano ūkininkas sakosi, kad jis ūkį su 200 karvių pir. nes 1974 m., tuoj po to, kai bu. nepaprastai didelė kaina. Ir tik po to, jau nupirkus tą žemės da. lį ir pasirašius sutartį su Ko. lumbijos vyriausybe, JAV įstei. net pradėjo gaisiti. Ūkis įbrido

į pusės milijono dolerių skolą, o pats ūkininkas su šeima vos iš. siskapstė iš chemikalų sukeltos ligos. Jis dabar, nelekęs ūkio, gyvena iš pašalpos.

MEDICAID LUPKAI TEISINGUMŲ RANKOSE

CHICAGO. — Darymas tu. 61 Chicagojos krities gydytojų, dentistų ir laboratorijų, įtrauk. tųjų į "juodąjį" sąrašą kaip praėjusiais metais iš Medicaid "uždribę" po daugiau kaip \$100. 000, jau tardomi federalinių ir ilinojitus valstijos autoritetų. Illinois Viešosios ePagaibos (Public Aid) departamentas jau pradėjo akciją prieš tryliką iš 21 daktarų, kuriuos HEW (Svei. katos, Svetimo ir Gerovės de. partamentas įtraukė į pirmadie. nį paskelbtąjį sąrašą. HEW de. partamentas taip jau pradėjo žygius prieš 25 dentistus ir vi. sas 15 mediklines laboratorij. jas.

Negana to, U. S. prokuroro ofisas Chicagoje gavo kaltini. mus apgavystėmis ir sukčiavi. mais prieš šešias laboratorijas, ir federalinių agentų investiga. cijomis susekta daug apgavys. čių iš Medicaid aptarnautojų pu. sės.

Federaliniai agentai svarsto kaltinimus prieš daugiau kaip 100 asmenų ir kompanijų, ku. rie už sveikatos patarnavimus atlyginimą gauna iš valdžios.

Direktorius Trainor pareiškė, kad Viešosios Šalpos Departa. mentas jau atgavo ar atgauna daugiau kaip \$753,000, išmokė. tus pagal neteisingas laborato. rijų sąskaitas ir sulaukė \$1.87 milijono sumai sąskaitų, pateik. tų medicinos reikmenų tiekėjų įtartiniomis sąskaitomis.

Kalti slaugymo namų savininkai

Keturi slaugymo namų savi. ninkai prisipažino kaltais suk. čiavime ir ėmus kyšius iš vais. tininkų. Juos visus keturis, N. Ruttenberga, W. Robina, D. Lip. mana, S. Weintraubą ir H. Hai. nepaprastai didelė kaina. Ir tik po to, jau nupirkus tą žemės da. lį ir pasirašius sutartį su Ko. lumbijos vyriausybe, JAV įstei. net pradėjo gaisiti. Ūkis įbrido

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di. delius darbus. Pirmą, jie padeda jums siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben. druomenę ir parūpina fondus namams įsi. gyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio die. ną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

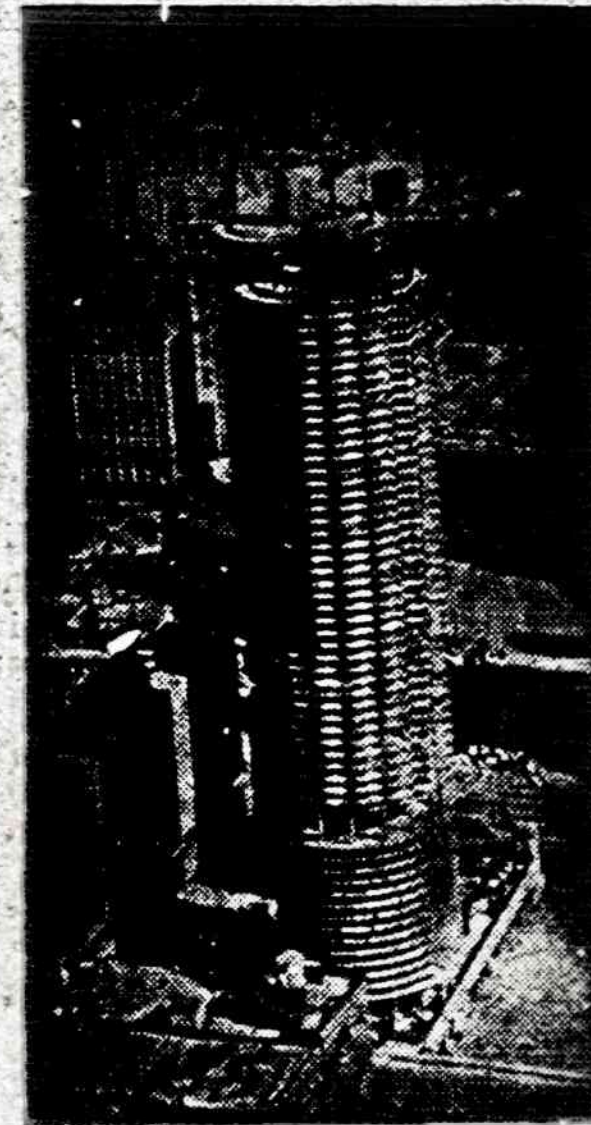
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

TEL. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$17.00
trims mėnesiams	\$9.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Pasitarimų savaitgalis

Praeitais savaitgaliais Amerikos lietuviams buvo naudingas. Į Chicago suvažiavo didokas, skaičius įvairių organizacijų atstovų, kurie buvo pasiryžę išaiškinti visą eilę klausimų, kėlusius nerimą visuomeniniame darbe. Kartas nuo karto lietuviškame gyvenime atsiranda "mandrappyklių", kurie žino daugiau negu kiti ir pradeda drumsti nuotakas ir kenkti reikalingam lietuvių susitarimui ir susiklausymui.

Dažniausiai protestus ir nerimą sukelia tie, kuriems visuomeniniai lietuvių tautos reikalai visai ne prie širdies. Jie daugiau rūpinasi asmenine savo garbe, noru pasirodyti, pasigarsinti, bet nerimtus klausimus svarstyti ir spręsti. Jie nesvarsto, ką galima gero ir naudingo padaryti, bet jiems rūpi, kas padarys. Jie net nesiteikia susipažinti su problemomis ir vykdyti galimybes, svarbu, kad jie priešakyje stovėtų ir vadovautų. Atrodė, kad vadų ir vadukų galybė jau turėjo būti praėjusi pas lietuvius, bet taip dar nėra. Atsiranda visa eilė tokių elementų, kurie ir šiandien klasta lenda organizacijų priekais ir bando save primesti lietuviškoms organizacijoms ir draugijoms.

Nerimtas visuomeninio mūsų darbo elementas, labiausiai kėsintis į Amerikos lietuvių Tarybą. Jie negali pakeisti, kad Amerikoje būtų sudaryta organizacija, kuriai jie negalėtų vadovauti. Jiems dar didesnis pyktis ima, kai patiria, kad Amerikoje sekmingai veikia tokia ne viena organizacija, bet pačių didžiausių organizacijų junginys. Įsitraukti į darbą ir dirbti kartu su kitų organizacijų atstovais jie nenori. Jie iš anksto nori išsiderėti pirmąjį vaidmenį. Jeigu tokio vaidmens negauna, tai tada jie ryžtasi viską ardyti.

Iki šio mėto Amerikos lietuvių Tarybos jie neišardė. Bet jie buvo pasiūkę gerokai apardyti vieną didelę ALTOE ramstį. Jie ryžosi klasta ir apgaule apstatyti, kaip sako, katalikiškų organizacijų žmones ir primesti Amerikos katalikams savo valią. Pirmas žingsnis jiems pavyko, bet kai didelės katalikų dauguma susivokė, ko "mandrappykiai" siekia, tai ėmėsi priemonių, nuo jų atsirubėžuoti. Užpurtiniai buvo priversti nusileisti, kai jiems buvo pasakyta, kad bus išvilkti viešumon ir išskirti iš katalikiškojo judėjimo, kaip raupusotieji. Jie jau pakankamai privėrė šes JAV lietuvių Bendruomenėje, katalikai nenori leisti jiems to paties siekti ir kitose Amerikos lietuvių organizacijose. Aptvarkius saulialautojus, kiti ALTOE reikalai gana sklandžiai buvo sprendžiami. Amerikos lietuvių Tarybą sudarantis organizacijos viena kita pažįsta, pagrindines problemas žino, todėl nebuvo pagrindo didesniems nesupratimams. Valdybos pranešimai, duoti paaiškinimai ir laikinių atstovų padaryti pareiškimai praskaidrė atmosferą ir davė reikalingos energijos tęsti darbą dar su didesniu pasiryžimu.

Praeitą sekmadienį Chicagoje įvyko ir Amerikos lietuvių Tautinės Sandaros atstovų suvažiavimas. Įtakingiausiems šios organizacijos veikėjui Mikui Valdylai susirgus ir šiais metais mirus, visos organizacijos veikla buvo palaikoma. Prie sunkumų pris-

M. GELŽINIS.

MAŽOJI LIETUVA - KETVIRTOJI

PABALTIO VALSTYBĖ?

(Tęsinys)

Prieš kurį laiką Naujienu bendradarbis P. Stravinskasis siūlė Vlikui samdyti tarptautinio masto teisininkų ir istorikų, kad jie savo straipsniais didžioje tarptautinėje spaudoje palaikytų gyvą Lietuvos nepriklausomybės klausimą. Tokių lietuvių gynėjų — kandidatų eilėje buvo ir Dr. Meissneris. Minimas Meissnerio šios Konferencijos lyg ir pagrindiniu kalbėtoju pastatymas gali p. Stravinskio pasiūlymą lyg ir sustvirtinti.

Į mūsų interesų sferą Meissneris įėjo savo 1956 m. atpaustu veikalui "Die Sowjetunion, die baltischen Staaten und das Völkerrecht" (Sovietų Sąjunga, Pabaltijo Valstybės ir tautų teisė), kuriame jis pusl. 113 ir 292 stengiasi įrodyti, kad Klaipėdos kraštas, (taip pat kaip ir šiaurės Rytprūsiai), nėra Lietuvai galutinai pripažintas.

dėjo ir Sandaros pirmininko Prano Basčio sunki liga. Paskutiniiais mėnesiais Sandaros kuopos išrinko atstovus į metinį suvažiavimą ir yra pasiryžusios tvarkyti savo organizacijos reikalus. Daugiausia rūpesčių ta nelemta padėtis sukle Puviliui Dargiui, Sandaros organizacijos vicepirmininkui. Susirgus pirmininkui Basčiui, konstitucija įpareigoja vicepirmininką tvarkyti visus organizacijos reikalus.

Išrinkti delegatai yra visuomeniniame darbe patyrę žmonės. Jie supranta labai gerai ir pavergtos Lietuvos būklę. Sandariečiai visą laiką buvo geri patriotai. Jiems visą laiką rūpėjo Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės klausimas. Jie glaudžiai bendradarbiavo su kitomis Amerikos lietuvių organizacijoms Lietuvos laisvės klausimuose, jų atstovai ir šiandien neša atsakingą darbą bendrinės Amerikos lietuvių organizacijos. Džiaugiamės, kad Sandaros suvažiavimas aptarė pačius pagrindinius klausimus, išsprendė organizacijos pareigūnus ir įsitraukė į bendrą visų Amerikos lietuvių darbą giminiam kraštui išlaisvinti.

Praeitą sekmadienį popietę Chicagoje posėdžiavo ir "Rėvynės Mytėtojų Draugijos Valdyba". Ši Draugija savivalauk yra atlikusi didelį darbą kultūriname bare. Be visos eilės kitų darbų, Tėvynės Mytėtojų Draugija išleido visus šešis Vinco Kudirkos raštų tomus. Tai vienintelė šio rašytojo ir kovotojo už Lietuvos laisvę raštų laida. Kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje kelis kartus buvo leidžiami atskiri Lietuvos humanitarų darbai, bet niekas nesimė išleisti visų Vinco Kudirkos raštų. Pavergtose Lietuvoje leidžiami Donelaičiai, Maironio, Zemaitės raštai, bet okupantas neradžia išleisti bent vieno Vinco Kudirkos rašto tomo, nes niekas taip aštriai nekritikavo Lietuvą okupavusių rusų, kaip aštriai plunksna tai darė Vincas Kudirka. Tėvynės Mytėtojų Draugija aptarė svarbesnius reikalus ir ryžosi tęsti ankščiau pradėtą darbą.

Sekmadienio vakare įvyko SLA veikėjų pasitarimas. Šeštoji apskritis sušaukė SLA veikėjus, kad galėtų išklausti prezidento to Puvilo Dargio pranešimą apie dabartinę šios organizacijos padėtį ir išklausti Pildomosios Valdybos paruoštus planus tolimesniam darui. Prezidentui teko ilgai tartis su aktuarais, kurie pataria didinti organizacijos narių skaičių. SLA dabartinė vadovybė pavyzdinčiai tvarko visus finansinius ir organizacinius reikalus, bet iki šio mėto nepajėgdavo gauti naujų narių turtingos organizacijos eilėms papildyti.

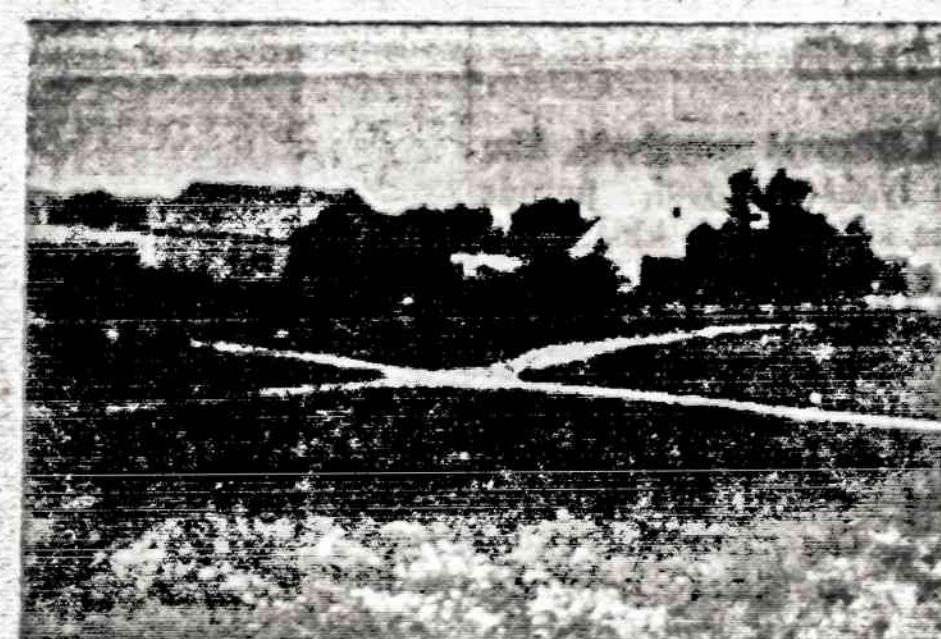
Amerikos lietuvių Tarybos, Sandaros, Tėvynės Mytėtojų ir Susivienijimo lietuvių Amerikoje atstovų suvažiavimai ir pasitarimai gerokai sustiprino Amerikos lietuvių veiklą ir parodė, kad patiais svarbiausiais klausimais lietuvių moka rasti bendrą kalbą.

4) Gurecko kontaktas

šių metų gegužės mėn. Algimantas Gureckas, kuris stengiasi atstovauti Neregistruotąją lietuvių Bendruomenę Washingtono, pakvietė mažlietuvių atstovą Vlikę Joną Stiklorių, dalyvauti pasikalbėjime su žmogumi, kuris organizuoja pabėgėlius iš Rytprūsių (Mažosios Lietuvos) ir ieško kontakto su lietuviu.

Gegužės 30 d., sekmadienį Stiklorius nuvyko pas Gurecką, gyvenantį Washingtono priemiestyje ir ten susipažino su ponu Manfred Gustav Kainu, prieš 39 metus gimusį Mažosios Lietuvos širdyje — netoli Lahguvos, Rytprūsioje. Atvykęs 1952 m. į Ameriką, Kaireitis dabar yra Floridoje venantis inžinierius ir laiko save geru vokiečiu.

A. Gureckas ir Jonas Stiklorius diskutavo su Kaireičiu

Nepriklausomos Lietuvos ūkininkų sodybos

nuo 5 val. po pietų iki 10 val. vakaro. Kitą dieną, pirmadienį, prie jų dar prisidėjo latvis, vyktų, jis yra pasiryžęs paskelponas Meirovičs, dabartinis Joint Baltic Committee Washingtono pirmininkas, ir ta- be ir tada sudaryti "Baltic Alliance" iš Rytprūsių. Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių. Kaireitis galvoja visai rimtai apie jokią galimybę ir net pasavo organizaciją "United Prussian Council" (sutrumpintai sudarę egziline vyriausybę bū- U. P. C.), kurios jis esąs prezidentu. Jo teigimu U. P. C. buvusi įsteigta 1968 m. ir dabar turi turinti apie 16 skyrių su 60 iki 80,000 (tūkstančių) narių. Nariai daugumoje esą tre- mtiniai iš Rytprūsių ir vokiečių kilmės amerikiečiai. Narius jie verbuoja visoje Amerikoje.

Toliau Kaireitis dėstė, kad esąs artimuose santykiuose su Užsienio Reikalų Ministerio Stresemanno ir Lietuvos Ministerio Pirmininko Voldemakuris net žinąs apie šį pasikalbėjimą. Jis taipogi palaikąs ryšius su Bund der Vertriebenen. Pastaroji sąjunga reziduoja Bonnoje ir yra Vakarų Vokietijos federalinės valdžios įstai- ka. Kaireitis labai nudavė, kad turįs plačią pažinčių su kongresmonais, politikais ir įtakingais žmonėmis.

Kaireičio išdėstytos pagrindinės pažtūros buvo maždaug tokios:

Pabėgėliai iš Rytų Vokietijos yra labai nepatenkinti Vakarų Vokietijos federalinės vyriausybės Bonnoje pagrindine laikysena atskirtos Rytų Vokietijos atžvilgiu. Ypač įtakingai skaudus esąs Rytprūsių likimas. Jiems atrodė kad Vakarų Vokietijos vyriausybė esanti visiškai nurašiusi Rytprūsius ir nededanti jokių pastangų paremti jų grįžimą. Kaireitis prisibijojė kad tuo atveju kuomet maskoliai bus aplinkybių verčiami iš Rytprūsių (Mažosios Lietuvos) pasitraukti, len- si užims visus Rytprūsius, o Vakarų Vokietijos vyriausybė tam nei nepasipriešins. Kad taip neįvyktų, jis ir jo bendraminčiai žada spausti Bonnos vyriausybę, kad tokiam atve-

jui būtų už akių užbėgta. Bet jei toks spaudimas nepavyktų, jis yra pasiryžęs paskelbti Rytprūsius atskira valsty- bė ir tada sudaryti "Baltic Alliance" iš Rytprūsių. Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių. Kaireitis galvoja visai rimtai apie jokią galimybę ir net pasavo organizaciją "United Prussian Council" (sutrumpintai sudarę egziline vyriausybę bū- U. P. C.), kurios jis esąs prezidentu. Jo teigimu U. P. C. buvusi įsteigta 1968 m. ir dabar turi turinti apie 16 skyrių su 60 iki 80,000 (tūkstančių) narių. Nariai daugumoje esą tre- mtiniai iš Rytprūsių ir vokiečių kilmės amerikiečiai. Narius jie verbuoja visoje Amerikoje.

Kaireičio "Prūsijos" santykiai su kaimynine Lietuva

Kaireitis ir jo draugai laiko, galiojanti 1928 metų Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerio Stresemanno ir Lietuvos Ministerio Pirmininko Voldemakuris net žinąs apie šį pasikalbėjimą. Jis taipogi palaikąs ryšius su Bund der Vertriebenen. Pastaroji sąjunga reziduoja Bonnoje ir yra Vakarų Vokietijos federalinės valdžios įstai- ka. Kaireitis labai nudavė, kad turįs plačią pažinčių su kongresmonais, politikais ir įtakingais žmonėmis.

Kaireičio išdėstytos pagrindinės pažtūros buvo maždaug tokios:

Pabėgėliai iš Rytų Vokietijos yra labai nepatenkinti Vakarų Vokietijos federalinės vyriausybės Bonnoje pagrindine laikysena atskirtos Rytų Vokietijos atžvilgiu. Ypač įtakingai skaudus esąs Rytprūsių likimas. Jiems atrodė kad Vakarų Vokietijos vyriausybė esanti visiškai nurašiusi Rytprūsius ir nededanti jokių pastangų paremti jų grįžimą. Kaireitis prisibijojė kad tuo atveju kuomet maskoliai bus aplinkybių verčiami iš Rytprūsių (Mažosios Lietuvos) pasitraukti, len- si užims visus Rytprūsius, o Vakarų Vokietijos vyriausybė tam nei nepasipriešins. Kad taip neįvyktų, jis ir jo bendraminčiai žada spausti Bonnos vyriausybę, kad tokiam atve-

Dabar, kai vokiečių Maž. Lietuvoje nebėra, vokiečių pretenzija į Maž. Lietuvą atsisloja prieš lietuvių pretenziją. Bet lietuvių pretenzija yra ir senes- nors pripažinta.

Toliau jam buvo pranešta, kad negalima antagonizuoti Va-

karų Vokietijos federalinės vyriausybės, nes geri santykiai su ja yra būtini, naudingi ir reikalingi. Ir dar reikėjo Kaireičiui nurodyti, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra tarptautiniai pripažintos valstybės, kuomet Rytprūsių valstybės dar nėra ir kazin, ar iš viso bus kieno nors pripažinta.

Pasitarimams pasibaigus, rašytiškų, formalių nutarimų nebuvo padaryta, bet susitarta palaikyti draugiškus santykius ir vieni kitus ir toliau informuoti.

Tokie tai pono Gurecko kontaktai.

5) "Apjungtos Prūsų Tarybos" leidinys

Yra ir 5 puslapių, anglų kalba, smulkaus formato brošiūrė, kurios antraštė yra "Introduction to the United Prussian Council". Joje, penkiolikose trumpų straipsniukų apimtyje, yra išdėstytas visos tos didelės (80,000 — aštuoniadesimt tūkstančių narių) organizacijos dvasinis ir organizacinis pamatas.

Pirmasis straipsnis — "What is the U. P. C. Organization?" — byloja taip:

"The U. P. C. is an international organization ... It is a secret, ritualistic organization, functioned as a political body against Communism, yet strictly maintaining and preserving the features of the old Prussian fraternity, ... U. P. C. which stands for 'United Prussian Council' is neither a revolutionary or forceful political organization. It has broader meaning it is an organization of reasoning to politics and human rights. Many of our most loyal and active U. P. C. members are businessmen, workers and housewives..."

Antrasis straipsnis kalba apie — "When and Where was the U. P. C. founded?"

"The ritualistic Prussian fraternity goes back to the 13th Century. Since that time its membership ranged from Kings to peasants a steadily growing and sometimes conservative unit it has shown a membership of approximately 50,000 to 80,000 not necessarily Prussians or Prussian descent."

Trečiasis straipsnis: — "What is the general Scheme of the Government?"

(Bus daugiau)

Vandenynai sudaro du trečdalius žemės paviršiaus. Vandenynų dugne, kaip ir žemės paviršiuje, yra kalnai ir slėniai, žemumos ir aukštumos.

Andrius Mironas

Kontraversiškas Jack Londonas

(1876—1916)

Šimto metų gimimo ir šešiasdešimties metų

mirties sukaktis

(Tęsinys)

Nepavykus ištekėti už kelių pasipiršusių vyrų, Charmian buvo benusimenanti, kad pasilikis senmerge. Tuo laikui turėdama jau 33 metus amžiaus, ji įsijungė į "Minia" ir ėmė lankyti Londonų namus, įsitikinusi, jog ne vienas vyras negalės atsipirti prieš jos kerus. Ji buvo nedidelio ūgio, gana dailios figūros ir kiek per plačią burna. Jos žavumas slypėjo ne veido bruožuose, o jos gyvume ir pasirušime išgyventi betką. Viena iš jos neįžymių ydų buvo nuolatinis ir greitas kalbėjimas. Bet Londonas atrado jos būdo bruožuose dar ir vaikiškumą, kuris labai atitiko jos telos jai duota pravarde "Childie".

Nuo pirmos dienos Childie pasirodžius jo namuose, Londonas buvo Charmian pavergtas. Ji buvo apsi- kaiciusi, išprusinta, puiki jokių, tais privalumais pralenkdamas Bess. Londonas suprato, kad jo svajotoji moteris-draugė pagaliau pasirodė.

Lūžis

Visada stovėjusis už tvirtas šeimos ryšius, Londono draugas Sterling matė šią naująją meilę iš šalies. Jis matė, kaip šis vyras ardė savo santuoką ir siekė kitos

moters. Bess vis daugiau baisesi vyro išvykimais ir naktinėjimais kitur, o jam sugrįžus vengė su juo būti viename kambaryje. Londonas jos elgesyje matė norą jį pavergti ir priirti prie namų.

Jau kurį laiką Londonui buvo nusibodęs gyvenimas Piedmont Hills rajone ir jis kalbino žmoną persikelti į pietinę Kaliforniją, kur nors ir dykumas. Tuo metu teta Netie su savo draugais ir Childie pakvietė Londoną atostogų į Glen Ellen, ir šiaurę nuo San Francisco. Kelias valandas kalbėjėsis su Childie, Londonas priėjo prie žmonos ir be jokios įžangos rėžė:

— Bessie, aš tave palieku.

Žmona pradėjo negalėti suprasti. Toks staigus buvo Londono būdas. Netrukus jis išsikraustė į atskirą butą ir tęsė "The Sea Wolf" rašymą, nepaisydamas šeimos audrų.

Šiame romane autorius kapitono Wolf Larseno personažui atvaizdavo tikslų Nietzsche's viršžmogio paveikslą. Jai fiziniai stiprus ir kitiems dominuojantis, tvirtavalis vyras. Kritikai, nors ir atradę kai kurių nesklaidumų bei trūkumų, visuomenoje pripažino Londoną sukūrus vieną iš geriausių personažų, o kartu ir stiprų veiklą, kuriame ypač vaizdžiai aprašyta Japonijos ir Sibiro pakrantės Ramiajame vandenyne. Tačiau šis kūrinys nepriėjo ankstyvesniajam "The Call of the Wild".

Parašęs pusę kūrinių, Londonas nusitūntė rankraštį Brettui, nes visą laiką stigo lėšų. Brett rekomendavo "Century" žurnalui, kurio redaktorius pasiūlė Londonui \$4000 už teise spausdinti dalimis ir braukti, jei- gu būtų kas necenzūriško. Gal kaip tik šis susitarimas kiek ir pakeitė romano vertę. Vėliau Londonas skun buvo labai prieštinga sūnaus skyryboms, prie kurių

dėsi U. Sinclair'ui, jog viską apie seksą jam tekę uždaikinti.

Tačiau "The Sea Wolf" taip pat pasidarė populiariausia knyga. Dar prieš atspausdinimą buvo parduota 40,000 knygų, o iš viso išleista 535,500. Visomis kalbomis išverstas, romanas paplito pasaulyje kaip neorealistišnis kūrinys.

Hearsto tarnyboje

Londonas turėjo tęsti romano rašymą, todėl su Charmian susirašinėjo teli laiškais, kurie buvo kupini naivumo ir romantikos. Palengva Londonas kilo iš savo melancholijos, bet, kaip Anna Strunsky teigė, jis laikė stalčiuje užtaisyta ginklą tam atvejui, jeigu melancholijos kovoje jis pralaimėtų...

Charmian lankė Bess, kuri guodėsi jai, nenujausdama, kad šį moteris planuoja atimti jos vyrą, kadangi galvojo, jog Londono šeimos apleidimas priskirtinas Annai Strunsky, kuriai vyras nuolat rašydavo laiškus ir su kuria jis nuolat palaikė artimus ryšius. Tuo būdu Charmian parašydavo Londonui ką veikia, ką kalbą ir ką galvoja daryti jo žmona.

Išvykęs su draugu meškerioti, Londonas toliau susirašinėjo su Charmian. Kai ji pranešė apie dukters Joan susirgimą, jis tuoj pat atvyko ir išbuvo šeimoje per visą jos ligą. Laikraščiai spėjojo, jog Londonas vėl grįžo į šeimos židinį, bet jis, tuoj dukteriai pasveikęs, spruko vėl į savo laivą.

1934 metais prasidėjo Londonui tais pačiais vargais: stigo lėšų ir temų rašymui. Tarp šeimos ir meilužės blaškydamasis, jis neteko visų šeimos narių, nes ir Flora, nors per trejus metus nesugyvenusi su Bess, kiek ir pakeitė romano vertę. Vėliau Londonas skun buvo labai prieštinga sūnaus skyryboms, prie kurių

prieita. Po velnių viskas! Londonas troško užsimiršti ir išvykti bet kur, kad tik nereikėtų būti namie.

Nenuostabu, kad kilus Rusijos-Japonijos karui, Londonas pasiūlė karo korespondentu. Nežinrnt jo nepatyrimo žurnalistikoje, "Examiner" jį pasiuntė į Aziją. Tuo laikui Hearsto tarnyboje buvo eilė garsių rašytojų ir laikraštininkų, kaip Mark Twain, Ambrose Bierose Bierce, Richard Harding Davis ir Hery James, Laivu "S. S. Siberia" Londonas 1904 m. sausio 7 d. išplaukė į Yokohamą, susivarkydamas paliktus namie reikalus dviejų metų išvykai.

Esmeje Londonas buvo pacifistas. Jau prieš 4 metus jis pranašavo spaudoje apie ilgalaikę taiką Amerikos kontinente ir cheminio karo išsiplėtimą, lygiai kaip ir apie ginklą išstobulinimą Savo straipsnyje "The Unparalleled Invasion" jis vaizdavo Kiniją, išpampusią nuo gyventojų prieauglio, kuriai vienintelė išeitis būtų prarinti šį prieauglį bakteriologiniu karu, visiška nušluojant šią tautą. Tuo pačiu Aziją jis vaizdavo miegančiu milžinu, kuris pabudęs sutryptų viso likusio pasaulio civilizaciją. Tai atitiko Hearsto pasan- lėžiūrą.

Saltis milžinas

Karo korespondentų tarpe vyraavo ano mėto gar- siausias laikraštininkas ir rašytojas Richard Harding Davis (1864-1916), turįs platų žurnalizmo patyrimą dar iš tarkų-graikų karo ir iš įvairių keliučių. Jo romanai ir novelės turėjo didelį pasisekimą ir nuo 1890 m. ji buvo savaitinio žurnalo "Harper's" vyr. redak- torium.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES,
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liginis pagal susitarimą.
Ie neatsiliepiu, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5849
Rezid. 388-2233
OFIS VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2127 arba 562-2148

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. BLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIU LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

469-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 373-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GELININKAS

Linskumo arba liudėsio valandom
grausiusis gėles ir vaizdai ant-
pui papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTNIAIČAS)
DAUBARŲ SŪNUS
5525 So. Harlem Ave. — 584-1220

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. EERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel. FRontier 6-1882

REMITE TUOS SUZNIERIUS

KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

Jokūba Trečioką amžinybėn palydėjus

1976 m. lapkričio 3 d. mirė Septynerius sykius teko velio-
Jokūbas Trečiokas nebuvo pla-
čiau žinomas lietuvių išeivijai.
Gimęs 1887 m. Raščiuo km.
Papilio val., Biržų aps. maža-
žemio ūkyje, septynių vaikų
šeimoje, rodos neturėjo jokių
viltčių, kaip sakoma, išeiti į
žmones. O vistiek, jo kietas lie-
tuviškas patvarumas ir refor-
matų tikėjimo įkvėptas ryžtas,
pralaužė daugelį užvarų.

Jo formalus išsimokslinimas
užsibaigė 1900 m., baigus Pa-
pilio pradžios mokyklą. Su to-
kiu išsimokslinimu 1909 m. Tre-
čiokas pateko į Vilnių, kur tar-
naudamas rusų kariuomenėje
dėl savo organizacinių gabu-
mų buvo paskirtas į intendant-
tūros skyrių. Lankydamas kur-
sus jis greit kilo tarnyboje ir
I Pas. karo metu buvo pasiekęs
divizijos intendantų pagelbi-
ninko postą.

Su tokiais patyrimais grįžęs
tėvynėn jis stijo Lietuvos kariu-
omenėn. Priskirtas prie kariu-
omenės intendantūros, jam teko
būti Utenos, Zarasų ir Eglau-
tės intendantūrų sandėlių viršininku, šakių apskritys in-
tendantu ir Panevėžio inden-
dantūros viršininku, pasiekda-
mas kapitono laipsnį. Už pa-
vyzdinę tarnybą buvo apdo-
vanotas ordinais ir kaip karys
bežemis gavo Naujamiesčio
valdę. 10 ha ūkį.

Tapęs naujakuriu jis greitai
laiku savo darbu ir sumanu-
mu pakėlė savo ūkį ir tapo pa-
vyzdžiu visame Panevėžio ap-
skrityje. Tuo patiu laiku jis dir-
bo žemės ūkio kooperacijoje,
pienininkystėje ir sodininkys-
tėje. Greta ūkinio darbu jam
buvo pavesta Naujamiesčio
Ev. Reformatojų Bažnyčios ir so-
dybos administracija.

Balsėvikišio antplūdžio iš-
bloktas iš savo tėvynės atsidi-
rė Vak. Vokietijoje, iš kur De-
venijų šeimos pastangų dėka
atvyko Amerikon. Iškūres Chi-
cagoje, didžiąją savo energijos
dalį pašventė lietuvių ev. re-
formatų bažnytinio ir kultūri-
nio centro įsteigimui, per ke-
lias kadencijas tvarkė parapi-
jos valdybos išdo reikalus.

Greta bažnytinės veiklos ve-
lonis aktyviai dalyvavo KVS
Ramosės ir LB Bridgeporto
apylinkės veikloje. Be to pri-
klausė LF ir Alvudo organiza-
cijoms.

Atėjusi vėlyva senatvė visu
sunkumu užgėlė Jokūbą Tre-
čioką. Sulaukęs 85 metų am-
žiaus nebegalėjo skaityti, net
vartodamas akinius. Už poros
metų reumatizmas pakirto ko-
jas.

Jo laimei jis surado prie-
globsčių rūpestingoje Bosų še-
imoje. Čia būnant pusrėčių me-
tų bėgyje viena liga paskui ki-
ta kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Atėjusi vėlyva senatvė visu sunkumu užgėlė Jokūbą Trečioką. Sulaukęs 85 metų amžiaus nebegalėjo skaityti, net vartodamas akinius. Už poros metų reumatizmas pakirto kojas.

Jo laimei jis surado prieglobsčių rūpestingoje Bosų šeimoje. Čia būnant pusrėčių metų bėgyje viena liga paskui kita kibo į Trečioko organizmą.

Vermonto gyventojai pasirinko 500 metų turintį kle-
vą Dviejų šimtų metų sukaktį švęsti. Tė medį jie pa-
puošė gražiausiais kaspais, o patys piknikavo jo apy-
linkėje. Sula gaminantis klevas yra daug senesnis, negu
šio krašto nepriklausomybė.

pranešė pirmadienį.

Sąrašas daugiausiai už svei-
katos patarnaujančių uždirban-
čiųjų apima visą JAV plotą,
pradedant Harlemu, N. Y., nuo
Indianos iki New Orleans, nuo
Detroito iki Havajų — tiksliai
apskaičiuota 2,533 asmenys per
vienus praėjusius metus uždir-
bo \$445.3 mil. Amerikos Medikų
Draugija (AMA) prieš tokį pa-
skelbimą užprotestavo, bet HEW
paaiškino, kad paskelbta pasire-
miant Informacijos Laisvės Ak-
tu.

Bendra Medicaid saskaita fe-
deralinei ir valstijų vyriausy-
bėms kaip numatoma už 1976
fiskalinius metus sieks iki 15.2
bilijonų dolerių, o už 1977 me-
tus sieks \$18.4 bilijonų.

Steigiamas širdžių bankas

Nuo tos dienos kai Dr. Bar-
nardas Pietų Afrikoje žmogui
priskiepjo mirusio žmogaus šir-
dį ir tokiomis operacijoms dau-
gėjant, kilo klausimas kaip iš-
laikyti gyvas širdis, kol bus per-
keltas iš negyvo žmogaus gyvam
žmogui. Pirmieji eksperimentai
tokias širdis užšaldyti kol bus
reikalus panaudoti, teikia viltį.
Japonijoje daktaras Sumida at-
gaivino keletą pelių ir žiurkių
širdžių, kurios buvo užšaldytos
1973 metais. Užšaldymui pana-
dojamas azotas iki 196 laipsnių
šalčio.

— Utenos Apskritis klubo susi-
rinkimas bus naujoje vietoje — Sau-
liu namuose, 2417 W. 43 St. lapkri-
čio 16 d. 7 val. vak. Yra daug viso-
kių reikalų aptarti. Bus ir valdymo
Klubų valdyba

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI

NAUJENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI IDOMIUS GYDYTO-
JO, VISUOMENĖS VEIKEJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS
Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susi-
rūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS ir prižiūrėtojas sveikata ir dantų
Kietas viršelis, vietoje 4.00 dabar tik \$3.00
Minkštasis viršelis tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES
Kelionė po Europą išpažintis Dabar tik \$2.00
Galima taip pat užsisakyti paštą, atsivertus čekį arba money order, prie
nurodytos kainos pridėjant 50c, persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, ILL. 60629

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE

LIETUVAI IR ZEMDIRBIAMS
Dr. Juozas Dauparas. ZEMES ŪKIO SVETIMAS. Studija klie-
ta Chicagoje 1906 metais paties autorius lemos. Knyga dviejų da-
lių: Zemes ūkio svetimio problemos ūkininkų krašte ir dalis Zemes
ūkio svetimis Lietuvoje

Autorius savo žodyje rašo: „Jei liudius lietuvių tautos ūkima-
nebutų sutrukdęs lietuvių nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų su-
grūvęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių lietuvių politiniu, ekonomi-
niu ir kultūriniu laimėjimu, standiena, drastiškai galima sakyti, lietuvių
tauta galėtų didžiulius ir džiugiančius savo žemės ūkio kultūros vaisius
ir prilygti patoms iškilioms Europos tautoms“

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skirti, kadangi
absoliuti lietuvių tautos dauguma (88-92%) buvo ūkininkai ir po-
sauli išlaikyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūki-
ninkai, arba ūkininkų vaikai, reikiama, kad ši knyga bus brangi abso-
luciai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos
žemel parasyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga
autorius skiriama Lietuvai šiais žodžiais: „Dėkingas siūnus — myli-
mai tėvynei Lietuvai“

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir tautelių, kainu tik \$5.00.
Gaunama Naujienose.

Ceki arba Money Orderi siusti tokia adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60629

Gavę pinigų, toliau knyga pasysima.

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI

KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

„Jei kas mane myli, laikysis mano žodžio ir mano Tėvas jį mylės, nes pas
jį ateisime ir apsigyvensime“. — Jono 14:23.

Ar girdėjai Jėzuso beldimą? Jis juk sako: „Stai aš stoviu prie durų ir
beldžiu, jei kas išgirs mano balsą ir atvers duris, aš pas jį užeisiu ir va-
kariensiu su juo“. (Apr. 3:20) Ar esi pabudęs ir atidaręs jam savo šir-
dies duris ir leidęs įeiti? Apaštalas sako, kad tie, kurie miega, miega nak-
tį, bet mes juk esame dienos vaikai ir šviesos vaikai. „Todėl kaip dieną
elkimės, padoriai. Naktis praėjo, o diena priartėjo. Todėl meskime šalin
tamsybės darbus ir apsvilkimę šviesos šarvais“. (Rom. 13:12) Ar esi ap-
dengtas Kristaus brangiausio kraujo nuopelnais ir apsvilkęs teisingumo
rūbais? Ar laikai šituos rūbus baltus ir nesuteptus šiuo pasauliu?

Visi žino, kad mirtis yra elauri ir palietis kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygučių „Viltis po mirties“, kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629

SV. RASTO TYKINETOJAI

—

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GReenville 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

—

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and

REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.

Tiesa, kurie gyvena šioje miesto dalyje rasime koplyčią aršiau jau esant

—

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTUVŲ ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

~Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0446

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

—

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1445 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

1354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

3 — NAUJENOS, CHICAGO & ILL. — Monday, November 15, 1976

Kaip reikėtų saugotis užpuolikų

Ne vienas mūsų tautiečių leidimo, kurį padavė ir samanau tenka vienokių ar kitokių užpuolikų, todėl manciau, kad nereikėtų ar visai ir tai nereaguoti, gal ir as pats anksciau kitaip galvojau, kol nebuvau užpuoltas ir apmuštas.

S. m. Spalio 4 d. apie 8 val. vakare važiuavau apsipirkti, iš 48 St. įsukau į Western Ave. pavažiavus pusę bloko, dideliu greičiu atlekusi mašina lenkė mane iš kairės pusės per geltoną liniją tik neužkabinama mano mašinos; pralenkęs, sužviegė savo stabdžius, staiga sustojo, uždarydamas man kelią; tuomet pasukau dešinėn ir pralenkiau vidury gatvės sustojusią mašiną, kaip tas pats tipas, sužviegė ratus, pralėkė dar arčiau mano mašinos pralėkęs vėl sustojo priešais vėl užblokuodamas kelią.

Tada jau esupratau, kad kažkoks vandalas nori išprovokuoti akcidentą: išsoko iš savo mašinos apžiūrės tipas, pribėgo prie mano mašinos rėkdamas raudonom akim — girdi, tu man mašiną įdaužė! Mano nelaimė nebuvau užsikisęs duris, tipas, pagriebęs už durų rankenos, atplėšė mašinos duris-girdi, aš tave areštuojau, esu policininkas ir turiu ginklą, stvėrė už apkalbės norėdamas ištempti iš mašinos laukan.

Matydamas su kuom turiu reikalą, pasilenkiau išjungti bėgį, užpuolikas, pasinaudodamas proga, uždavė smugį į antakį, tada pavirtęs ant sėdynės, viena koja spyriau užpuolikui į krutinę, tipas parvirto ant gatvės, bet greitai atsikėlė vėl puolė. Bandžiau užsidauryti duris, bet jos jau neveikė — buvo nulauztas uždarymas, viena ranka ėmiau duoti signalą — triubyti; nežinia kuom tas būtų baigėsi, kai tarp atsitiktinai atvažiuojo policijos mašina.

Užpuolikas pirmas rėkė, kad aš jam mašiną "įdaužęs". Policininkas liepė man išlipti iš mašinos, pareikalavo driver's

Ian Smith

Rodežijos premjeras Ian Smith buvo sutikęs perleisti juodžiams vyriausybę dviejų metų laikotarpiui. Bet juodžiai pareikalavo valdžią atiduoti jmsiai greičiau. Smith išvažiavo iš Zenevos nesutikęs dėl valdžios perdavimo. Jis pareiškė, kad Amerika ir britai dar nepaprastai didelės nuolaidas Maskvai. Smith yra išsikėjęs, kad Rodežijos juodžiai gauna Sovietų Rusijos paramą.

užpuolikas viskam pasirodęs. Nukentėjęs Brightonparkietis V. G.

TRUMPAI

— Mokytojas Jonas Jokubka iš Brighton Parko apylinkės atsiuntė Mašinų fondui \$10 lėkėdamas Naujienoms geros sekės. Tos apylinkės tautietė užsisakė Naujienas 2 mėn. tinkamam susipažinimui. Dėkui už auką ir už dėmesį.

— Stasys Tikušis iš Rockfordo pratęsė iš anksto be raginimo prenumeratą, o savo geras linkežimus atlydėjo \$14 dovana Mašinų fondui. Dėkui. Ta proga administracija dėkoja visiems skaitytojams, kurie taupydami laiką ir pinigus, pratęsia savo prenumeratą iš anksto be raginimo. Taip pat dėkoja už pastangas platinti Naujienas, artimuosius supažindinant su Naujienomis arba atsiunčiant galimų prenumeratorių adresus.

— Vladas Grigaliūnas iš Marquette Parko apylinkės pratęsė iš anksto savo prenumeratą ir atsiuntė penkį Naujienų pamai. P. Stakauskas iš Hot Springs, Ark., atsiuntė \$4. Frances Mituzienė iš Bloomfield, Conn., atsiuntė gražų laišką ir dolerį. Dėkui visiems. Visi skaitytojai prašomi rėmti Naujienas ir jas platinti, visi lietuviai kviečiami atkreipti savo dėmesį į Naujienas, gerai su jomis susipažinti ir pareikšti savo asmenišką nuomonę jas užsakant. Platinimo vajeus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— Illinois valstijos loterijoje lapkričio 11 d. taikime laimėjo 64 ir 498, spalva — mėlyna, Car-a-Day Chevette.

— Montrealio L.K. Mindaugo šaulių kuopa savo dvidešimties metų sukaktį, jungiant kartu su Lietuvos kariuomenės šventės minėjimu, švenčia lapkričio 27 — 28 dienomis Aušros Vartų parapijos salėje ir sekmadienį bažnyčioje iškilningomis pamaldomis. (EK).

— Montrealio Katalikų Moterų skyrius, savo paskutiniame posėdyje nutarė 1977 m. balandžio 23 d., draugijos dvidešimties metų sukaktį atšventi labai iškilmingai, pasikviečiant iš Clevelando JAV Grandinėles' šokių ansamblių, kurio koncertas įvyktų didžiojo miesto Plateau salėje. (EK).

— D. Giedraitis, So. Boston, Mass., išsamiu laišku pasisakė įvairiais lietuviško gyvenimo ir spaudos reikalais. Jis nusiskundžia blogu pašto patarnavimu ir tarp kitko rašo: "Esu nuo 1939 m. Amerikoje, bet tokio blogo pristatymo dar nebuvo. Kaip jau rašiau, ypatingai pristatymas pablogėjo, kai paštas gavo valdžios paramą. Gaunami numeriai sumaišyti ir tuos gauni 2—3 kartus per savaitę." Dėkodami p. Giedraitis už informaciją ir žygį.

Lostono centriniame pašte, iškeltus duomenis įteikėm Chicago pašto inspektoriumi, kuris nurodė prieškalbėdine siuntų spėstį ir vienos persiuntimo bendrovės streiką, dėl kurio yra padidėję pašto siuntinių.

— Marquette Parko Lietuvių parapijos choras, vad. muziko Antano Lino, ruošiasi religinės muzikos koncertui, kuris bus gruodžio 12 d. 7 val. vak. bažnyčioje.

— Prof. Juozas Žilėvičius, Muzikologijos Archyvo steigėjas ir direktorius, bus pagerbtas specialia akademija Detroito Lietuvių Kultūros klube gruodžio 5 d.

— Petras Lengvinas iš Union Pier, Mich., po sėkmingų vasaros darbų savosė vasarvietėse, išvyko žiemos poilsiui į St. Petersburg, Fla. Tos apylinkės Donatas Šukelis išsikėlė į Michian apylinkę, New Buffalo, Mich.

Sadlowskis iškėlė bylą

Čikagos 31 apylinkės plieno darbininkų unijos prezidentas Ed. Sadlowskis iškėlė Pittsburgho bylą plieno darbininkų unijos vyr. vadams, kaltindamas juos neteisėtai elgiantis rinkimų metu į unijos vyr. prezidento postą ir kitas vietas. Unijų vadai skelbiami unijos laikraščio kandidatų sąrašą, neįtraukė Sadlowskio pavardės. Toks elgesys prieštarauja 1959 m. vadybės pranešimų bei skelbimų aktui.

Rinkimai į plieno darbininkų unijos įvairius postus bus 1977 m. vasario 8 d.

Detentė naudinga rusams

Pasak "U. S. News and World Report" ekonominiai politinio žurnalo, detentė tokia, kaip ją dabar palaiko sekr. Kisingeris, yra naudinga tik Maskvai, todėl Sovietai ir stengiasi ją ilginti laiką išlaikyti kad ir nepatirdami pastangų. Esą, Vakarai pripažino Rusams kontrolę rytu Europoje ir pagal Sonnenfeldo doktriną net visoje Europoje, nors ji ir buvo valstybės departamento užginčyta. Be to, puvusių ūki.

SODYBŲ PIEVELEŠ

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimų. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELEŠ

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žolę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele padovinėja. Užsėdusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nori užsėdėti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiūsiame. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NŲREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelė pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60638. Tel. WA 5-9209

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Rolkis

SVEISUOTOJAS

Patyręs "TIG" darbuose ir metalo plokščių sveisavime. Turi mokėti pasirodinti darbu ir dirbti pagal brėžinius. Aukščiausias atlyginimas, puišūs priedai. Reikia kalbėti ir rašyti angliskai.

MERRILL DIVISION

PENNWALT CORPORATION
5601 N. Northwest Highway
Teirautis angliskai
Tel. 774-8060
Visiems lygiu galimybių darbdavys.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS gražus kambarys viename ar dvieju vyrams, kurie norėtų St. Petersburg apsigyventi, 5 minutes nuo Lietuvių klubo. Daugiau informacijų: A. Kasper, Briarhill Apts. D-2, 3320—59th North Cir. East, St. Petersburg, FL 33709.

PERRY PLAZA HOTEL

1007 Park Ave., Hot Springs, Ark. Savininkai Albertas ir Kastutė Rožainai. Spalvota TV, šildomas maudymosi baseinas, telefonas, vaikams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti tel. 501-623-9814.

— Cosmos Parcels Express Corp., sav. V. Valentinas, siūlo pasirinkti maisto siuntinius siuntimui į Lietuvą iš Danijos arba sudarytus iš vietinių produktų. Kreiptis į Marquette Gift Parcels Service, 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, tel. WA 5-2737 arba į skyrių Bridgeport apylinkėje, 3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608, tel. 254-3320 (Pr).

— Pranešame savo klientams, kad dabar yra laikas siųsti oro pašto siuntinius į Lietuvą ir maisto siuntinius iš Europos sandėlių. Tuod patiu primename, kad mielai priimame ir savo atneštus naujus dalykus. GIFT PARCEL TO LITHUANIA — M. Noreikienė, 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787. (Pr.)

Sovietai gauna iš vakarų stiprią techniską pagalbą, kuri tik ugdo ir stiprina rusų ginklavimąsi ir karinį potencialą. Antra vertus, parduodami rusams grūdai ir teikiamas lengvomis sąlygomis kreditas, gydo Sovietijos supuvusių ūki.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zeme — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MEVESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJOS KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, IL Virginie 7-7747

ERDVUS mūr. 3 meg. bungalow į vakarus nuo Californijos ir 62. Nauji alumi, langai, did. garažas.

1½ AUKSTO mūr. Puošnus butas savininkui ir dar geros pajamos. Art. 59 ir Talman.

PELNINGAS investavimas — trifu apartm. med. ir biznio patalpa žemi takai. Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės — Kifer

MICHIANA SHORES (1 hour from Chicago. loop) 6 room beautiful house, furnished, air/cond., fireplace. 2 block from Lake Michigan. 2 lots included with sale of home.

Area code 219/844-5400.

Mr. Bercy

ELEKTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washenaw Ave.
Tel.: 927-3559

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
Lietuvių kailių parduotuvę
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-5439 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapalis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Life Insurance Company

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali padėti teisininko Prano Sulo paruošta, teisėjo Alphonse Wellperžiūrėta, "Sūdovus" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legaliskomis formomis Knyga su formomis gauna ma "Naujienų" administracijoje Knygos kaina \$3.. Su legaliskomis formomis — \$3.50. Užsakymus su Money order siųsti: "Naujienos", 1739 S Halsted St., Chicago Ill. 60608

* Padėkos Dienai, Kalėdų, Naujųjų Metų, šeimos ar asmeniški švenčių ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčius sakyti jausmus. Jų taip neišreikš atvratė, laiškas ar blizgantis daiktas. Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakymui rašyti: Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambint telefonu 421-6100. (Pr.)

SKAITYK IR KITAM PATARŲ SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRASTI "NAUJIENAS"

Erdvus 4 miegamųjų Georgian. 1½ vonios. Centrinis šaldymas. Prie 72-tros ir Whipple. Tik įmokėti \$3.750.

72-TROS ir Artesian. 2 butų mūrinis. Naujas garažas. 2 židiniai. Pilnas rūsys. \$26.500.

71-MOS ir Rockwell. 2 butų medinis. Pilnas rūsys. Garažas. \$18.000.

BUDRAITIS REALTY CO.

4243 W. 63 Street
Tel.: 767-0600.
135-TH IR ARCHER AVE.
LEMONT, ILL.
Tel. 257-5861.

SU SAVAIS APLINKUI

ANT HICKORY KALNO prie ašalyno 11 m. 7 kamb. rezidencija ir 2 auto garažas. Puikus vidaus planas. Marquette Parke. \$29.750.

VIENINTELĖ STILINGA 6 kamb. 9 m. rausvo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Puikus vidaus planas. Marquette Parke. \$29.750.

MURINIS — MEDINIS pajamu namas. 2 butai. Pirkėni tikras radinys. Marquette Parke. \$29.900.

17 M. DIDELE 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. Radiant šildymas. Marquette Parke. \$38.000.

1½ AUKSTO MORAS ir 2 auto garažas Originali 25 m. statyba. Erdvis 2 butai. Senutė nepažeista, turi būti parduoti. Marquette Parke. \$32.000.

GRAŽUS TVIRTAS 7 kambarių mūras ir mūro garažas. Arti mokyklų. Marquette Parke. Vyras keliameis no Namų Metu kifer. Reikia pirkėjo su \$5.000 savo pinigų.

PLATUS LOTAS arti Sv. Kryžiaus ligoninės Pigu.

VALDIS REAL ESTATE

2625 WEST 71 STREET
Tel. 737-7200; arba 737-8534

"HUIEDERS AND CONTRACTOR"

Namu Statyba ir Remontas

FETTING CONSTRUCTION

7152 South Kedzie Avenue
Nauji namai ir remonto darbai atliekami enlie užsakymu.
JULIUS FETTINGIS, savininkas
778-8165

HEATING AND AIR CONDITIONING

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D M E S I O

7-80 M. AMERIKOS VAIRUOTOJAI Tikrai \$74 pusmėšulio automobilio liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis:
A. LAURA TIS
4445 So. ASHLAND AVE.
573-8775

A. TVERAS

AIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas
2446 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

M. SIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pilnoms pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. MEDZINSKAS, 4045 Archer Ave
Chicago, Ill. 60612 Tel. YA 7-5980

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

Šiame numery

Mažųjų išlikimo garantija.
Valandėlė su Anastazija ir Antanu Tamošaičiais.
Socialiniai mokslai ir lietuviškosios problemos.
Šv. Pranciškaus Asyžiečio aktualumas.
Šv. Pranciškaus "Saulės giesmė".
Jono Zdaniaus kūrybos popietė.
Pokalbis su "Antro kaimo" prievaizdu.
LKMA X-to suvažiavimo programa.
Vinco Krėvės vardo premija paskirta rašytojui Eduardui Cincui.

VALANDĖLĖ SU ANASTAZIJA IR ANTANU TAMOŠAIČIAIS,

Jų parodos Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimo proga Detroite belaukiant

Antanui Tamošaičiui šių metų pradžioje sukako 70 metų amžius. Švenčia ir savo 50 metų sukaktį nuo lietuvių liaudies meno studijų bei puoselėjimo pradžios. Nors visokie moterų metų skaičiai paprastai būna slepti, bet Anastazija Tamošaitienė prisipažino, kad prieš 45-rius metus pradėjusi rinkti dailės bei audinių kūrinius.

Lietuvių katalikų mokslo akademijos X-jo suvažiavimo proga Detroite įvyksta šios išskirtinai veiklios ir žavios dailininkų poros kūrinių paroda. Rašyti apie šios poros kūrybą yra gana sunku ne todėl, kad nebūtų ko, o priešingai, todėl, kad yra per daug... Jų ankstesnių parodų kataloguose, o po parodų ir spaudoje, dailės kritikai jų kūrybą daugelį kartų plačiai ir teigiamai įvertino. Pradėjęs rinkti citatas vis bijotumei, kad gal ne tikia atranką padarei, kokios norėjai.

Norėdamas skaitytojus, LKMA suvažiavimo dalyvius ir Detroito publiką paroda sudominti, parodose patis dailininkas prakalbinti. Tiesa, kalbantys per raštą ir pasta, irgi nėra lengva paklausti paties geriausių klausimų. Bet i kuri klausimą atsakė, tai žinau, jog čia intymus, šiltas paties dailininko žodis.

Patogumo dėlei, pirmą visus klausimus atsakys vienas, o pastui kitas, nes abiem pateikti klausimai buvo kiek skirtingi. Pirmuoju šnekės Antanas. Ne todėl, kad vyrai vyrauja tik kad jie vyrai, bet todėl, kad jo ne viena, o dvi sukaktys, ir kad tos sukaktys ilgesnės.

JI ŽAVEJO IR TEBEŽAVI SODŽIAUS KŪRYBOS PAPRASTUMAS

— Dailės mokytis prieš daugelį metų. Kas ryškiausiai iš studijų laikų atmintyje išliko?

— Dailės mokslus ėjau bent

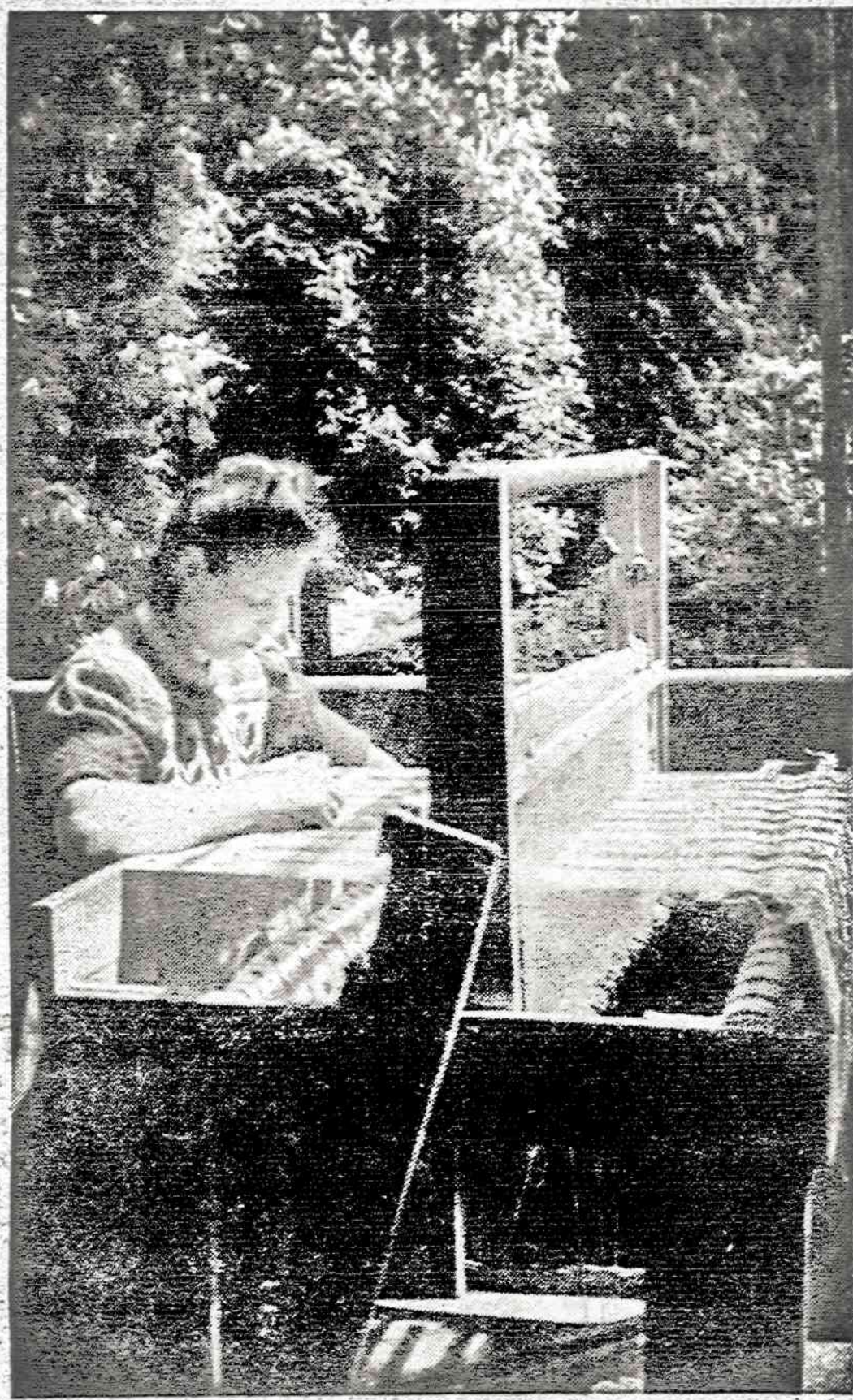
prieš 50 metų. Tuo laikotarpiu meno dėstymas buvo akademinio pobūdžio. Mokykla reikalavo gero realistinio piešimo. Mano mokytojai Justinas Vienožinskis, Adomas Varnas, Petras Kalpokas, Adomas Galdikas tapė gan realistiniais. Šia proga pažymėsiu, kad mokykla išmoko piešti, o menininko kūrybinis pasaulis suformuoja daug vėliau jau už mokyklos ribų.

— Liaudies dailė Jūs domėjotės nuo pat jaunystės. Užtat subrandote liaudies meno ekspertu. Kas lėmė, kad liaudies dailė taip pamilote?

— Esu išaugęs Sūduvos sodiečių šeimoje. Mano motina ir seserys buvo geros ūkininkės ir žymios audėjos. Klėtyse tūnojo keletas margų kraitinių skrynių su įvairiausiais namie austais audėlais. Lankant pradžios mokyklą, pramokęs piešti, jau kopijavau vieną kitą audeklo marginį. Man būnant Kauno Meno mokyklos studentu, M. K. Ciurlionio galerija pasiuntė rinkti liaudies meno žemaitijon (1926 m.). Ką ligi to laiko buvau skaitęs knygoje apie pilakalnius, istorines vietas, koplytstulpius ir jų rūpintojėlius, žemaitijoje vieta tai pamačiau savo akimis. Visą žemaitišką aplinką dvelkė gilia senovė.

Mane žavėjo ir tebežavi sodiečių kūrybos paprastumas ir nuosirdumas. Sodietis menininkas buvo savamokslis. Jo dailės dirbinių formos buvo gan primityvios, iš dalies naivios, bet savitos, stilingos. Kryžiai, stogastulpiai pasižymėjo originaliom konstrukcijom, nuosaikiom proporcijom, gausia ir įvairia ornamentika. Tapytos kraitinės skrynios išmargintos raitytais raštais, sodriom spalvom, o šimtarščiai audiniai žerintys kontrastinėm spalvom...

— Galima mylėti, taip sakant,

Anastazija Tamošaitienė staklėse

Nuotrauka Vytauto Mažeio

"iš tolo". Arba mylėti ir nieko nedaryti. Jūsų kūryba ne vien dailės žinovų bei kritikų, o ir šiaip žiūrovų yra pripažinta kiauurai liaudiška. Tad iš susižavėjimo, iš platoniškos meilės, perėjote prie konkrečių darbų?

— Patarlė sako: "su kuo sutapsi, tokiu pats tapsi". Bemaž kiekvienas dailininkas savo kūrybos pradžioje klaidžioja, ieško-

damas savo kūrybinio pasaulio, savitos išraiškos. Nuo to laiko, kai įsijungiau į liaudies dailę, mane daugiau žavėjo sodietiška kūryba, o vis atitola nuo realios gamtos vaizdavimo. Ir tikrai pasakyčiau, kad lietuvių liaudis, per šimtmečius puoselėdama sodietiška dailę, sukūrė savitas formas, pamėgo ir išugdė įdomius raštus bei turtingus spalvų derinius. Man pačiam sodiečių kūryba atrodo ne tik labai savita, bet miela ir sava. Taigi, ką tik neimu tapyti ar raizyti, vis nejučiomis nukrypstu į liaudiškumą. Čia turiu pasakyti, kad akiai nekopijuojau jokių sodietiškos kūrybos formų ar spalvų, bet tik savaip išgyvenu jų nuotaiką.

— Kažkuris pašaipūnas užsiminė, kad koplytėlių, kryžių ar žirgelių vaizdavimas, tai pigus patriotizmas, banalybė. Ką pasakytumėte apie savo kūrybos tematiką aplamai, ir apie "žirgelių pigų patriotizmą"?

— Neapsiribojau vienokio pobūdžio temomis. Mane domina įvairi tematika, o ypač liuanistinė: legendų pasaulis, sodietiško gyvenimo vaizdai, būdingi etnografiniai pastatai su gamtovaizdžiu. Be to, esu nutapęs visą eilę paveikslų su Rūpintojėliais, koplytstulpiais ir t.t.

I klausimą apie žirgelius ir koplytėles būtų labai trumpas mano atsakymas. Tikroji kūryba yra ne ką vaizduoti, t.y. ne paveikslų tematika, bet kaip vaizduoti.

— Jūsų tapybos bei grafikos kūrinių yra išgiję daugelis priva-

čių dailės mėgėjų. Be abejo, jų turi ir viešos galerijos. Tad kurios?

— Vieną ankstyvesnių mano tapybos darbų išgijo Toronto universiteto galerija — Hart House, kita Windoro universitetas, Peterboro ir Ottawos universitetai. Kingstono istorinė miesto rotušė puošia du didžiulius mano kilimai. Pittsburgh Township rūmams — tik šimet pagamintas kilimas.

— Ką atvežate į Detroitą.

— Detrito parodoje bus išstatyti tapybos bei litografijos darbai, labai įvairios tematikos, vaizduoją mano kūrybos tąsą.

JI MĖGSTA ŠVIESIAS, GIEDRIAS SPALVAS

— Ponia Tamošaitienė, dailę ir audinius Jūs studijavote Moterų dailės darbų mokykloje Kaune, su švedų stipendija studijās tėsėtė Stockholme ir kitose švedijos vietose, o karo laikų patekusi į Austriją, ir ten radote prūsų studijuoti. Tad su dailės surištas Jūsų gyvenimas nuo pat ankstyvos jaunystės. Bet kaip dailininkė — kūrėja pilnai atsiskleidė: tik pokario metais, šieivijoje, tiesa?

— Taip. Tik dar nepaminėjote, kad Lietuvoje dirbau Žemės ūkio rūmuose, kaip audinių instrukturė, Vilniuje organizavau Marginių kooperatyvą, Taikomosios dailės institute Kaune dėščiau audinius (mokslą). Tad tikrai Lietuvoje mažai turėjau laiko atsiddėti dailės kūrybai.

— Kurios dailės sritys Jums arčiausia širdies ir kada ėmėte jas kultivuoti?

— Mėgtu tapyti ir savo tapybos paveikslus įaudžiu gobelenuose bei kilimuose. Keliolika kilimų esū šaudusi Vokietijoje, Freiburge, kur dėščiau audinių mane Ecole des Arts et Métiers. Kilimų paveikslai buvo atspausdinti atskiru leidiniu Freiburge 1948 metais, o spalvotas paveikslas kilimo "Zemaitija" yra atspausstas "Lithuanian Art in Exile" leidinyje.

— Didžiąją savo kūrybinių metų dalį praleidote Kanadoje. Norėjume, kad Jūs pati papasakotumėt, kada Kanadoje isikūrėte ir kaip pradėjote dailininkės kūrybinį darbą?

— Kanadon atvykau 1948 m., Montrealin. Ten isteigiau audinių Dailės studiją, kurioje mokėsi bene 25 mergaitės. Tada vėl ėmiau austi kilimus ir tautinius drabužius. 1950 m. persikėlėme į Kingstoną ir visiškai atsidadiau tapybos bei audinių dailėi. Kanadoje ir JAV esu surengusi bene 25 individualias parodas. Daug kartų dalyvavau bendrose.

— Kaipgi aptartumėte savo kūrybos pobūdį, arba žanrą, kuri Jūs vadinate braižu?

— Mėgtu šviesias — giedrias spalvas. Savo tapybos stilių išvysčiau per daugelį metų, derindama jį ir gobelenu audima. Gobelenai yra tarptautiniai pripa-

(Nokala 12 psl.)

Kertinė paraštė

Mažųjų išlikimo garantija

Kai šiuo metu jau niekas karų nekala, o gamina vien atomines bombas, mažųjų tautų, jų tarpe ir lietuvių, išlikimo garantija yra aukščiausiojo laipsnio jų kultūrinis subrendimas. Skaiciūnai mažos, jos gali būti didelės savo kūrybine galia, savo dvasinių polėkių ir savo mokslinių aktyvųjų platumų bei savo minties gilumu. Tai vis daugiau humanitarinės, dvasinės ir aplamai mokslinės sritys, kurių net kolasaliskos šių dienų diktatūros ištaisai dešimtmečiais nepajėgė sunaikinti arba bent palenkti savo nešvariems tikslams. Tai liudija ne vien tik okupuotų kraštų dvasinė rezistencija, bet ir pačios Rusijos, ilgiausiai komunistinio kankinamos, disidentinis intelektualų sąjūdis ir religinio atgimimo daigai jau daugiau pusė šimto metų puringame ateizmo dirvožemy.

Dvasinį, kūrybinį ir mokslinį išlikimo ginklą mažosios tautos šiandien labiausiai ir naudoja, tuo užsitikrindamos sau lygią vertę pasaulinėje žmonijos bendruomenėje. O paverttiesiems tas ginklas ir belieka kone vienintelis. Tai gana akivaizdu visose pavergtųjų tautų pastangose, stengiantis savo šviesumui ir kūrybingumui pralenkti pavergėją. Ir čia, galima sakyti, kartojasi antikinių laikų šviesiosios ir kūrybingosios žmogaus dvasios stiprios Graikijos išlikimo kova prieš anų laikų kolosą — milžinišką Romos imperiją.

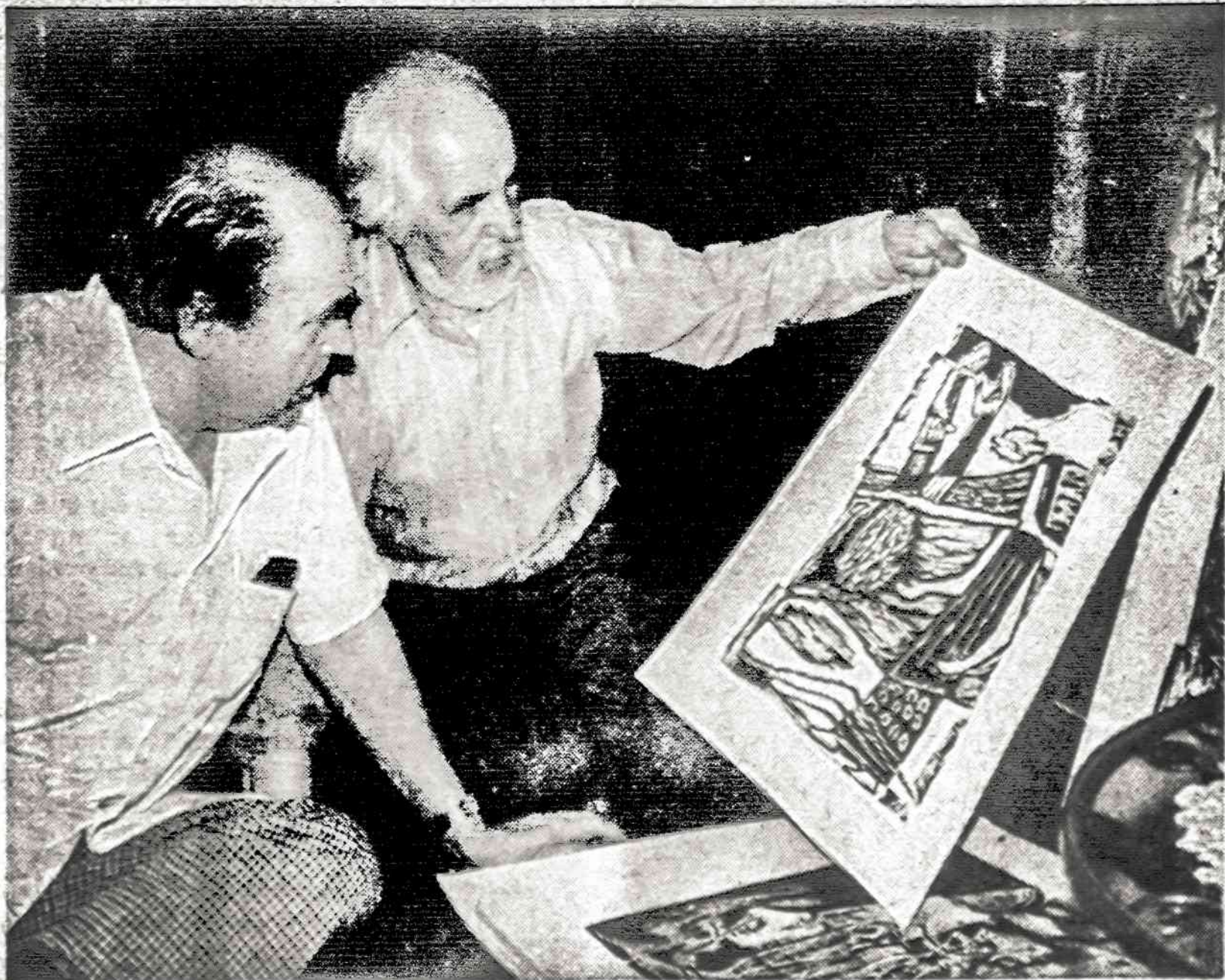
Tuo pačiu ginklu šiandien prieš Rytų ordas kovoja talpi didelė dalis pavergtų vakarietiškos dvasios Europos tautų. Jų tarpe ypač lietuviai, latviai ir estai pasižymi okupantų pranoskandžių kultūrinių viršūnių siekimu visose gyvenimo srityse. Tai ugdo tautose sveiką savigarbą ir žmogiškos vertės pirmenybę prieš žemaižiuriską okupanto akis. Šios krypties pastanga Pa-baltijo kraštuos yra neoficialus, bet visu širdyse neištrinamai įrašytas įstatymas.

Reikia tik drąsintis, kad vis labiau ir išsivijioje pradėdama su-prasti to mūsų kultūrinio ginklo reikšmę XX amžiaus pabaigos situaciniam kontekste. Tai rodo ne vien tik šokių šventės, bet ir mokslo akademijų suvažiavimai bei mokslo ir kūrybos simpoziumai, o taipgi ir smulkesnės, sa-kytume, kasdieninės, bet labai reikalingos, šios rūšies pastangos, Lietuvių fondai ir šviesiems mecenatams jas remiant.

Ne tik pavienė, bet ir organizacinė prasme išsivijioje palaidos balos čia nėra. Dirba daug duodanti Lietuvių katalikų mokslo akademija. Neatsilieka ir Lituanistikos institutas. O kur dar išeivūs profesionali įvairių sričių apsijungimai. Net perskamos savo kiemo tvoros, jungiant bendras pastangas su latviais, estais ir kitais vadinamoj Baltiškųjų studijų puoselėjimo draugijoj (Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc.).

O visų tų pastangų lyg. ir vainikavimas laiks nuo laiko būna moksliniai suvažiavimai ir simpoziumai. Ši kartą čia jau ir galime dviem tokiomis pasidžiaugti, dešimtasias Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas įvyksta š.m. lapkričio 24-28 d., Detroite. (Suvažiavimo detali programa yra atspausdinta šio kultūrinio priedo 4 psl.). Gi trečiasis mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks kitais metais — lapkričio 24-27 d. Chicagoje. (Apie jį smulkesnė informacija buvo šios savaitės penktadienio "Draugo" dieninėje laidoje).

Visa tai liudija, kad ir tėvynėje ir čia esame įsiamoninė minėta mažųjų išlikimo garantija. Ne tik išlikimo garantija, bet ir stebukla, kada mažasis savo intelektualine pastanga ir kūrybine galia pasaulio akyse tampa didžiu. Bet stebuklas pareina nuo mūsų pačių, žinant, kad to, kas pasiekiama, niekada neturi pakakti, kad laimėtas rezultatas yra tik viena pakopa, siekiant dar nepasiektos.

Vakaras po Antanų Tamošaičių dailės, Alfonsas Dargis (kairėje) ir Antanas Tamošaitis.

Nuotrauka Jurgio Jankaus

Socialiniai mokslai ir lietuviškosios problemos

Pokalbis su Chicagos universiteto daktare Regina Mickevičiute-Kulienė

Amerikai 200 metų nepriklausomybės sukaktį minint, netikėtai jai buvo suteikta didelė dovana — visos šių metų Nobelio premijos buvo paskirtos amerikiečiams. Dvi iš jų teko Chicago universiteto profesoriams: literatūros — rašytojui Sauli Bellowui ir ekonomijos — Miltonui Friedmanui.

Ta proga Vakarų Europos spaudoje plačiai rašė apie Chicago universitetą, kaip didelę mokslo ir tyrinėjimų instituciją, net ir pačią Chicago kilsdama į didelio masto kultūrinį centrą.

Chicago universitetas įsteigtas 1892 m. ir jau 1907 m. susilaukė pirmo Nobelio premijos laureato — Alberto Michelsono, kuris pirmas sugebėjo išmatuoti šviesos greitį. Nuo to laiko daugiau kaip 40 Nobelio laureatų dirbo šiame universitete ir tamprai buvo su juo susiję. Enrico Fermi čia pažabojė atomine energija. Per palyginti neilgą laiką čia studijavo, dar tyrinėjimus ir atradimus net per 13,000 mokslininkų iš užsienio. Chicago universitetas paruošė daug pačių žymiausių mokslininkų darbui valstybinio rango pareigose.

Nesvetimas šis universitetas ir lietuviams. Mums ypač miela, kad jame laisvą nuo laiko išskyla ir mūsų naujos mokslo pajėgos, kartais net visai naujos mokslo šakos.

Beveik tuo pačiu metu, kai universitetas vėl buvo išskirtas dviem Nobelio laureatais, jame buvo suteiktas socialinių mokslų daktaro laipsnis lietuviui **Reginai Mickevičiutei — Kulienėi**. Tai bene pirmas toks mokslinis lietuviškas laimėjimas čia šioje srityje.

Socialiniai mokslai dar tebėra, palyginti, jauni, pradėję plačiau išsivystyti po Antrojo pasaulinio karo. Nedrasi pradžia buvo padaryta Anglijoje, bet visu platumu užimota Amerikoje. Dabar tais mokslais domisi jau visame Vakarų pasaulyje, Lotynų Amerikoje ir net Indijoje, kuri bando spręsti savo socialinių problemų gausybę.

Atsakingam darbui šioje srityje Amerikoje reikalaujama mažiausiai magistro laipsnio.

Dr. Regina Mickevičiute — Kulienė socialiniais mokslais pradėjo domėtis Kanadoje, kur baigė Toronto universitetą. Studijas tęsė toliau ir parašė du mokslinius darbus, už kuriuos buvo suteiktas jai tame pačiame universitete magistro laipsnis.

Po ilgų studijų ir tyrinėjimų ji apgynė aktualų mokslinį darbą — disertaciją „Readiness Among the Very Old to Face Future Crises“ Chicago universitete, ir už tai jai buvo suteiktas daktaro laipsnis.

Ji pakviesta ir toliau dirbti ir tirti tyrinėjimus tame pačiame Chicago universitete — School of Social Service Administration — ir šiuo metu yra direktorė svarbaus projekto „Decision Making and the Elderly“. Netrukus šiame universitete ji pradeda dėstyti naują kursą „Treatment of the Aged“, paskirtą gildinti seno amžiaus sulaukusių žmonių problemoms. Ta proga „Draugas“ kreipėsi į dr. R. Mickevičiutę — Kulienę, pateikdamas jai keletą klausimų.

Daktarė, socialiniai mokslai, kaip labai svarbi mokslinė sritis, iškilo dar neperseniai. Ką reiškia šis mums ne taip gerai pažįstama profesija?

Darbas arba profesija socialinėje srityje susiduria su problemomis: kaip pakelti gyvenimo gerbūvį ne tik paskiro individui, bet ir paskiro žmonių grupių ar net didesnių bendruomenių, suvartojamų daugiau geografinę prasme (community)? Visos asmeniško gyvenimo aplinkybės

yra paliečiamos, kaip fizinės, ekonominės, sveikatingumo, aplinkumos ir pan., tačiau svarbiausias dėmesys skiriamas socialiai — psichologinėms problemoms. Gvildinti ir žmogaus sugebėjimui prisitaikyti prie to pasaulio, kuriame jis gyvena. Neįsipažintai greiti praeit ir šio šimtmečio pasikeitimai technologijos, kultūros ir aplamai civilizacijos bei politinės santvarkos srityse sudarė paskiram žmogul, žmonių grupėms ar net išsoms tautoms daugybę problemų, kurių išsprędimui buvo ir yra reikalinga pagalba, praktiškas ir mokslinis prie jų problemų priėjimas.

— Šitas gana platus socialinio darbo ir profesijos nušvietimas mums rodo, kad turi būti daug sričių ir specialybių, kuriose užsibrėžti tikslai siekiami.

— Visiškai teisingai. Iš tikrųjų pati profesija dalinasi į dvi pagrindines sritis:

a) Tiesioginė pagalba socialinių — psichologinių klausimų sprendime; šiuo atveju susiduriama su realiu socialinių problemų ir atsiradusių sunkumų nagrinėjimu ir reikiamos pagalbos suteikimu. Pavyzd., alkoholiškai ir pagalba jų problemoms spręsti; protiniai nesveiki žmonės; šeimų problemos; gilių senatvės sulaukę žmonės, palikti be pagalbos ir pan. Tai tik pavyzdžiai.

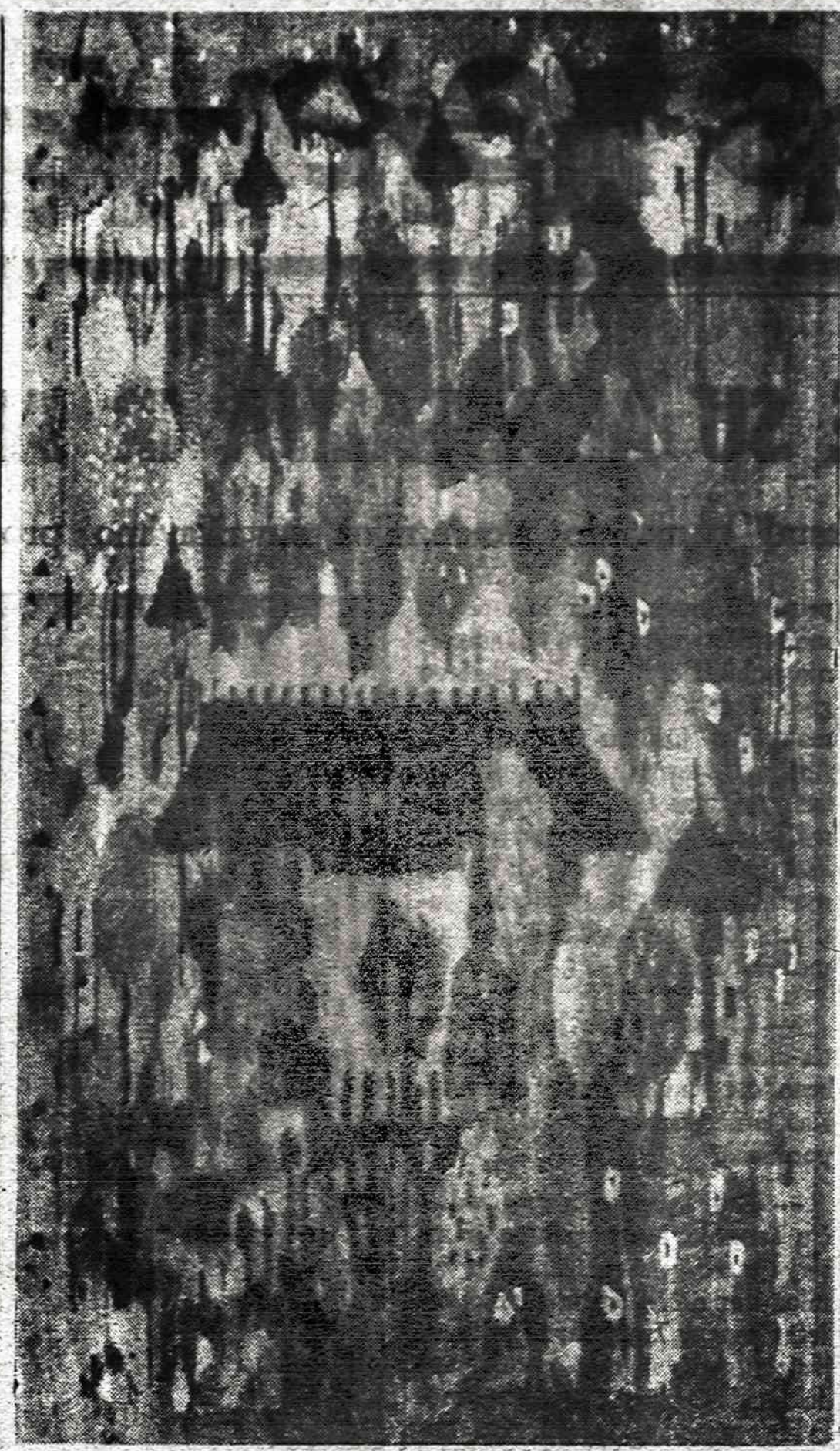
b) Antroji sritis, populiariai vadinama „Social development“, jau yra skiriama nebe individui su tiesiogine pagalba, bet dėmesys nukreipiamas į problemas, liečiančias paskiras žmonių grupes ar bendruomenes ir aplinkumas, kuriose jos gyvena. Čia darbas koordinuojamas su panašiu tikslu siekiančių grupių ar bendruomenių organizacijomis, asmenimis, reikalaujantiems su „social development“ sritimi, kurioje yra nagrinėjami ir ieškomi sprendimai įvairioms problemoms.

— Seniau jūs dirbote lietuviams gerai pažįstamoje Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje, ir taip pat Loyolo ir Illinois universitetuose.

— Šv. Kryžiaus ligoninėje aš buvau socialinių reikalų direktoria. Tose pareigose, be tiesioginio administracinio darbo, aš susidūriau su daugybe socialinių problemų, kurios ne vien tik paliečia ligonį, jam tebesant ligoninėje, bet ir iš jos jau išėjus. Mėnetuose universitetuose man teko be teoretinio darbo dar studentus mokyti ir praktiškai socialiniame darbe.

— Daktarė, kokius klausimus jūsų disertacija nagrinėja ir kaip prie jos buvo prieita?

— Susidomėjimas disertacijoje liečiamais klausimais man atė-

Anastazija Tamoliūnienė Zemačių senkapių (gobelenas)

minės ir moralinės pagalbos suteikimas sulaukusiems gilių senatvės žmonėms.

— Į kurią iš tų dviejų sričių jūs kreipiate specialų dėmesį?

— Praeityje aš dirbau abiejose srityse, bet dabar man daugiau tenka susidurti su „social development“ sritimi, kurioje yra nagrinėjami ir ieškomi sprendimai įvairioms problemoms.

— Pateiktą disertaciją nagrinėja seno amžiaus sulaukusių žmonių problemos ir mėgina atsakyti į iškilus klausimus, kaip seni žmonės rūpinasi savo ateitimi, kuri yra kartais labai netikra.

Tiesiog ironija, kad žmonės, kurie yra apdovanoti laime pasiekti gilių senatvės (o kas iš mūsų nenori kuo ilgiau gyventi), susiduria su daugybe problemų. Tos problemos pirmą kartą iškilo visuose moderniuose laikų civilizacijose. Niekada istorijos būgyje nebuvo tiek daug senų žmonių, kurie gyventų taip ilgai, pvz. 10 proc. visuose amerikiečiuose yra per 65 metų senksti. Viso to rezultate išklausios problemos reikalauja naujų sprendimų.

— Kiek šitos problemos liečia

jo, darbedirbant Šv. Kryžiaus ligoninėje ir jūsu paminėtuose universitetuose. Nuolatos susidurdavau su vyresnio amžiaus žmonėmis, kuriems buvo labai reikalinga pagalba. Taip pat buvau pakviesta dalyvauti konferencijoje Baltuosiuose Rūmuose, kurioje buvo svarstomi įvairūs klausimai, susiję su gerontologija, t. y. su žmogaus senėjimu. Tada man teko atstovauti didelei ir įtakingai American Hospital Ass'n.

Pati disertacija nagrinėja seno amžiaus sulaukusių žmonių problemas ir mėgina atsakyti į iškilus klausimus, kaip seni žmonės rūpinasi savo ateitimi, kuri yra kartais labai netikra.

Tiesiog skauda širdį, kai matai senus žmones, kurie arba užmiršo ar tiesiog niekada neišmoko anglų kalbos, vėžamus į senelių prieglaudas, kur jie negali suprasti, kas kalbama, ir patys yra kitų nesuprantami. Tokioje tragikoje padėtyje jie ir baigia savo psichologinį gyvenimą.

— Ar jūs, daktarė, kuri nors praktiškai šioje srities būklę pagerinti?

— Mes lietuviams turime labai susirūpinti mūsų senelių likimu, ypač tokiu, kurie jau nebegali bent minimaliai patys apie save apsiuokti. Jiems turėtų būti parūpinta vieta, kur sunkiausia savo laikotarpį galėtų praleisti lietuviškoje aplinkoje. Ar tai senelių prieglaudos ar namai, nesvarbu, pats pavadinimas, turėtų būti neatsiliejant statomi ar nupirkti ir patys lietuvių vadovaujami.

Atsiradus gerai organizuotoms pajėgoms, yra gana daug galimybių ir lėšų pasirūpinti iš atitinkamų valdžijų įstaigų. Sujungtomis jėgomis mes galėtume tai padaryti ir tuo suteiktume didelę pagalbą tiems, kurios jie taip yra reikalingi.

— Labai dėkui už įdomius ir aktualius pasakojimus. Sveikiname Tamoliūnienę šioje studijoje sulaukusi gerąjį rezultatą.

— Kiek šitos problemos liečia

jo, darbedirbant Šv. Kryžiaus ligoninėje ir jūsu paminėtuose universitetuose. Nuolatos susidurdavau su vyresnio amžiaus žmonėmis, kuriems buvo labai reikalinga pagalba. Taip pat buvau pakviesta dalyvauti konferencijoje Baltuosiuose Rūmuose, kurioje buvo svarstomi įvairūs klausimai, susiję su gerontologija, t. y. su žmogaus senėjimu. Tada man teko atstovauti didelei ir įtakingai American Hospital Ass'n.

Pati disertacija nagrinėja seno amžiaus sulaukusių žmonių problemas ir mėgina atsakyti į iškilus klausimus, kaip seni žmonės rūpinasi savo ateitimi, kuri yra kartais labai netikra.

Tiesiog skauda širdį, kai matai senus žmones, kurie arba užmiršo ar tiesiog niekada neišmoko anglų kalbos, vėžamus į senelių prieglaudas, kur jie negali suprasti, kas kalbama, ir patys yra kitų nesuprantami. Tokioje tragikoje padėtyje jie ir baigia savo psichologinį gyvenimą.

— Ar jūs, daktarė, kuri nors praktiškai šioje srities būklę pagerinti?

— Mes lietuviams turime labai susirūpinti mūsų senelių likimu, ypač tokiu, kurie jau nebegali bent minimaliai patys apie save apsiuokti. Jiems turėtų būti parūpinta vieta, kur sunkiausia savo laikotarpį galėtų praleisti lietuviškoje aplinkoje. Ar tai senelių prieglaudos ar namai, nesvarbu, pats pavadinimas, turėtų būti neatsiliejant statomi ar nupirkti ir patys lietuvių vadovaujami.

Atsiradus gerai organizuotoms pajėgoms, yra gana daug galimybių ir lėšų pasirūpinti iš atitinkamų valdžijų įstaigų. Sujungtomis jėgomis mes galėtume tai padaryti ir tuo suteiktume didelę pagalbą tiems, kurios jie taip yra reikalingi.

— Labai dėkui už įdomius ir aktualius pasakojimus. Sveikiname Tamoliūnienę šioje studijoje sulaukusi gerąjį rezultatą.

VALANDELE SU TAMOSAICIAIS

(Atkelta iš 1 psl.)

Zinti kaip tapybos dvytniai. Mano pastangos ir buvo gobelenuose pasireikšti savo braižu, tolygiau kaip ir tapyboje. Mano braižas — tiesių linijų, plokštų tapybos brūkšnių. Tapatų puslaid abstraktinius vaizdais. Jūs patys vaizduojate Lietuvos praeities, tautosakos scenas.

— Tarkime, girdi, gauda apie judviejų bendrą ruošimą knygą. Ar galėtumėte trumpai šį tą paaiškinti?

— Taip. Paskutiniams trejais metais daug laiko pėsčienai knygos paruošimui apie lietuvių tautinius drabužius. Mudu su Antančiu esantį gavę iš Kanados vyriausybės pinigine paramą — grant, parengti tos knygos tekstą anglų kalba ir nuotraukas.

— Visu lietuviškų, ypač mergaičių, svajonė — dėvėti Tamosišaites austus tautinius rūbus.

lietuviškos išvilijos vyresniąją kartą?

— Lietuvių išvilijos senesniosios kartos problemos yra kiek skirtingos, ypač tų žmonių, kurie yra gimę Lietuvoje ir subrendę į šeimą orientuotoje žemdirbių visuomenėje, kurioje tradiciniai patį šeimą rūpinavosi savo seno amžiaus sulaukusiais šeimoms nariais.

Amerikoje dėl daugelio skirtingų priežasčių senesniai labai dažnai arba negali rūpintis, arba nesirūpina, savo seno amžiaus sulaukusiais nariais, ir tiems senkams dažnai belieka paskutiniuosius savo gyvenimo metus praleisti senelių prieglaudose.

Statistika rodo, kad šiuo metu vienas iš 4 žmonių sulaukusių 65 metų, kuri laiką praleidžia prieglaudose. Studijos rodo, kad seneliai ne tik vengia, bet tiesiog bijo patekti į tas prieglaudas; nes, tarp viso kito, jie jaučiasi, jog yra išstumiami iš namų, kurie jiems buvo brangūs ir kuriuos jie taip mylėjo.

Tarp lietuvių šita problema yra labai aštri, nors daug apie ją nekalbama. Pavyzdžiui, tokioje Chicagoje mes neturime prieglaudų (nursing homes), kurios būtų lietuvių organizacijų ar sambūrių vadovaujamos ir kuriose būtų pasirūpinta senaisiais ir vienišais žmonėmis, jau neišgalintais be reikalingos priežiūros gyventi.

Tiesiog skauda širdį, kai matai senus žmones, kurie arba užmiršo ar tiesiog niekada neišmoko anglų kalbos, vėžamus į senelių prieglaudas, kur jie negali suprasti, kas kalbama, ir patys yra kitų nesuprantami. Tokioje tragikoje padėtyje jie ir baigia savo psichologinį gyvenimą.

— Ar jūs, daktarė, kuri nors praktiškai šioje srities būklę pagerinti?

— Mes lietuviams turime labai susirūpinti mūsų senelių likimu, ypač tokiu, kurie jau nebegali bent minimaliai patys apie save apsiuokti. Jiems turėtų būti parūpinta vieta, kur sunkiausia savo laikotarpį galėtų praleisti lietuviškoje aplinkoje. Ar tai senelių prieglaudos ar namai, nesvarbu, pats pavadinimas, turėtų būti neatsiliejant statomi ar nupirkti ir patys lietuvių vadovaujami.

Atsiradus gerai organizuotoms pajėgoms, yra gana daug galimybių ir lėšų pasirūpinti iš atitinkamų valdžijų įstaigų. Sujungtomis jėgomis mes galėtume tai padaryti ir tuo suteiktume didelę pagalbą tiems, kurios jie taip yra reikalingi.

— Labai dėkui už įdomius ir aktualius pasakojimus. Sveikiname Tamoliūnienę šioje studijoje sulaukusi gerąjį rezultatą.

— Kiek šitos problemos liečia

jo, darbedirbant Šv. Kryžiaus ligoninėje ir jūsu paminėtuose universitetuose. Nuolatos susidurdavau su vyresnio amžiaus žmonėmis, kuriems buvo labai reikalinga pagalba. Taip pat buvau pakviesta dalyvauti konferencijoje Baltuosiuose Rūmuose, kurioje buvo svarstomi įvairūs klausimai, susiję su gerontologija, t. y. su žmogaus senėjimu. Tada man teko atstovauti didelei ir įtakingai American Hospital Ass'n.

Pati disertacija nagrinėja seno amžiaus sulaukusių žmonių problemas ir mėgina atsakyti į iškilus klausimus, kaip seni žmonės rūpinasi savo ateitimi, kuri yra kartais labai netikra.

Tiesiog skauda širdį, kai matai senus žmones, kurie arba užmiršo ar tiesiog niekada neišmoko anglų kalbos, vėžamus į senelių prieglaudas, kur jie negali suprasti, kas kalbama, ir patys yra kitų nesuprantami. Tokioje tragikoje padėtyje jie ir baigia savo psichologinį gyvenimą.

— Ar jūs, daktarė, kuri nors praktiškai šioje srities būklę pagerinti?

— Mes lietuviams turime labai susirūpinti mūsų senelių likimu, ypač tokiu, kurie jau nebegali bent minimaliai patys apie save apsiuokti. Jiems turėtų būti parūpinta vieta, kur sunkiausia savo laikotarpį galėtų praleisti lietuviškoje aplinkoje. Ar tai senelių prieglaudos ar namai, nesvarbu, pats pavadinimas, turėtų būti neatsiliejant statomi ar nupirkti ir patys lietuvių vadovaujami.

Atsiradus gerai organizuotoms pajėgoms, yra gana daug galimybių ir lėšų pasirūpinti iš atitinkamų valdžijų įstaigų. Sujungtomis jėgomis mes galėtume tai padaryti ir tuo suteiktume didelę pagalbą tiems, kurios jie taip yra reikalingi.

— Labai dėkui už įdomius ir aktualius pasakojimus. Sveikiname Tamoliūnienę šioje studijoje sulaukusi gerąjį rezultatą.

Sau lygiai, regis, išvilijoje neturite, o ir Lietuvoje gal nėra daug joms priyestantių. Teko stebėti jūsu Kingstone prie staklių ir perprasti, kiek tautybės audinio darbas reikalingas. Gal žinote, kiek tautinių rūbų esat išaudinę? Ir karte jūsu patį labiausiai pradzingino?

— Negalėčiau suskaičiuoti, kiek jū išaudinai per dvidešimt aštuonerius metus čia, Kanadoje. Mano austus lietuvių tautinius drabužius dvi Kanados, Jungtinių Amerikos Valstybių, Pietų Amerikos ir Australijos mergaitės ir berniukai.

Už išaustą zanavykų tautinį drabužį laimėjau pirmąją Euro-

pos dovaną — premiją Berlyne 1938 m. Europos tautų dailės parodoje. Tuo drabužiu turio pagrindą labiausiai didžiulio.

— Kokiais jūsu kūriniams galėsite pasidžiaugti Detroito parodoje?

— Parodoje esu numatęs išsistatyti tapybos ir gušo darbus, o taip pat gobelenus, kilimus ir vieną kitą tautinį drabužį.

— Ačiū už pokalbį.

Primename, kad paroda bus atidaryta Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre, Detroito, lapkričio 24 d., 8 val. vakare. Ją bus galima lankyti visas keturias LKMA suvažiavimo dienas: lapkričio 25, 26, 27 ir 28.

Alfonas Nakas

Tel. PE 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR
GERIAUS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligų
Ginekologinis chirurgas
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6448
Pirmą ligoninę pagal susitarimą
Jei neatsiliepta, skambinti 374-9004

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6133 So. Kedzie Avenue
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 10-12 val. vak.
Sesad. nuo 10-12 val. vak.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook, 5-5048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šesad.
tik susitarima

Dr. Ant. Rodokas kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 61st Street
Tel. — GE 5-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 10-12 val. vak. antrad. ir penkt.
10-12 val. vak. 10-12 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nėrytė ir
Emocijos ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 5-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINIS CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepta, skambinti: MI 4-0001.

Tel. — BE 5-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akis ligos
3907 West 165rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PE 8-2220
DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.
nuo 10 iki 12 val. ir nuo 5 iki 6 val.
vak. Sesad. nuo 10 iki 12 val.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3544 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJOS —
CHIRURGIJA
3214 No. Western Avenue
1005 No. Western Avenue
Tel. ataskaitoms 12 valandų
439-4441 — 541-4605

Apatinis skaidrus dia. DRAUGAS
apa jūsi plėtimasis statomoms li-
cavij dienraščio. GI skaidrus, kai
nos valandos priemonės.

— Labai dėkui už įdomius ir aktualius pasakojimus. Sveikiname Tamoliūnienę šioje studijoje sulaukusi gerąjį rezultatą.

— Kiek šitos problemos liečia

jo, darbedirbant Šv. Kryžiaus ligoninėje ir jūsu paminėtuose universitetuose. Nuolatos susidurdavau su vyresnio amžiaus žmonėmis, kuriems buvo labai reikalinga pagalba. Taip pat buvau pakviesta dalyvauti konferencijoje Baltuosiuose Rūmuose, kurioje buvo svarstomi įvairūs klausimai, susiję su gerontologija, t. y. su žmogaus senėjimu. Tada man teko atstovauti didelei ir įtakingai American Hospital Ass'n.

Pati disertacija nagrinėja seno amžiaus sulaukusių žmonių problemas ir mėgina atsakyti į iškilus klausimus, kaip seni žmonės rūpinasi savo ateitimi, kuri yra kartais labai netikra.

Tiesiog skauda širdį, kai matai senus žmones, kurie arba užmiršo ar tiesiog niekada neišmoko anglų kalbos, vėžamus į senelių prieglaudas, kur jie negali suprasti, kas kalbama, ir patys yra kitų nesuprantami. Tokioje tragikoje padėtyje jie ir baigia savo psichologinį gyvenimą.

Istaigos ir buto tel. 652-1331
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šesd.

Tel. ofiso ir buto: OLympic, 2-4189
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1445 So. 59th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečadienį
Seštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3921 West 53rd Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8
val. vak. Treč. ir šesad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt.
iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PE 6-8801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-osios ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. 8 iki 12 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KARASAITIS
7051 So. Washburn Ave. Tel. 776-6764
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų
receptus
Didelis akinų rūšių pasirinkimas
Val.: pirm., antr., penkt., 10-5:30
Ketv. 1-8 v. vak. Sesd. 10-4 v. p. p.
Trečadienis uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIU LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrinami akiniai. Pritaikomi akiniai ir
„Contact Lenses“
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POŠEIS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakarė.
Ofiso tel. 776-2890, rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4256 W. 63rd Street.
Ofiso tel. RE 5-4110
Residencijos telef. GR 5-5617
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 10 iki 12 val. popiet.

Ofs. tel. HE 4-1123, namų GI 5-4185
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad.
7-8 ir 9-7 — W anksto susitarus

Tel. ofiso PE 4-6446
DR. F. O. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šesad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 584-3166; namų 438-4866
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
Seštadienis pagal susitarimą

Švento Pranciškaus Asyziečio aktualumas

750 metų jo mirties sukaktuvių proga

VIKTORAS GIDŽIČNAS,
O. F. M.

Šiais metais visas katalikiškas pasaulis mini 750 m. šv. Pranciškaus mirties sukaktį. Ir verta minėti, nes jis visais laikais buvo ir yra aktualus kaip visiems krikščionims taip ir mums lietuviams.

Pranciškus Asyžietis, pasiturinčio audinių pirklio sūnus, gimęs 1182 m., jaunystėje mėgo linksma gyvenimą, kėlė puotas, dainavo ir troško pasižymėti karo žygiuose. Jis mylėjo savo gimtąjį miestą, kaip kiekvienas jaunuolis turi mylėti savo tėvynę ir reikalui esant už ją aukotis. Jis gynė Asyžių nuo perugiečių ir vyko į Pietų Italiją ginti popiežiaus teisių nuo imperatoriaus priepaudo, dėl to jis šandien yra Italijos globėjas. Tačiau sapne išspėtas, kad tarnaujantis tarnui, o ne Valdovui, ir Kristaus paragintas atnaujinti Bažnyčią, Pranciškus sugrįžęs namo, pasikeitė. Jis atsižadėjo visko, ką anksčiau mėgo, ir neturte bei nusizeminime visame sekė Kristumi, kad taptų į jį panašiu. Pats, keisdamas savo gyvenimą, keitė ir tebekeičia ir kitus.

Jis dar prieš savo atsivertimą šelpė vargšus ir slaugė raupsuotuosius. Norėdamas įeiti į neturtelių padėtį, Romoje, su elgeta pasikeitęs drabužiais, prie šv. Petro bazilikos durų prašė išmaldos. Pagaliau taip pamilo neturtą, kad vyskupo teisme atsižadėjo ne tik paveldėjimo teisių, bet tėvui atidavė net paskutinius drabužius ir, tapes beturčiu, tarnavo kitiems. Jis ir jo sekėjai dirbo socialinį darbą su meile be turtingųjų neapykantos. Tą patį darbą dirbo ir tebedirba jo sekėjai ir dabar, kuriuos jis pavadino mažesniaisiais broliais.

Šv. Pranciškus yra ir darbininkų pavyzdys. Jaunystėje jis uoliai darbavosi tėvo parduotuvėje. Kristaus pašauktas atnaujinti Bažnyčią, jis savo rankomis atstatė griuvančias šv. Damiano, Porciunkulės ir kitas bažnyteles. Jis dirbo be atlyginimo, net sau maistą susiegtadamas. Jis Reguloje ir broliams įsakė dirbti, pridėdamas patarimą, jei už darbą negaus atlyginimo, eiti elgetauti nuo durų iki durų. Ką jie ir daro net ir mūsų laikais.

Taip jau besidarbuojant, prabėgo dveji metai, kol šv. Motiejus šventėje, klausydamas šv. mišių, išgirdo Evangelijos žodžius, kuriais Kristus siuntė apaštalus skelbti Dievo karalystės. Tada jis suprato tikrąjį savo pašaukimą, kad ir jis siunčiamas skelbti Kristaus mokslą ir tuoj pat išėjo sakyti pamokslą. Jo pamokslų ir gražaus pavyzdžio išdava buvo ta, kad jis susilaukė daug sekėjų ir tapo trijų vienuolių ordinų įkūrėju. Šie ordina greičiai išsiplatino visame pasaulyje. Jie skelbė ir tebeskelbia Kristaus mokslą ten, kur jo šviesa dar nebuvo ar nėra pasiekusi.

Jo broliai su serafiška meile atnešė Kristaus Evangeliją ir į Lietuvą, o su Kristupu Kolumbu ir į Ameriką. Jie skelbė Kristaus mokslą Lietuvoje Mindaugo, Gedimino ir jo sūnų viešpatavimo metu, kol apkrėkštijo Lietuvą ir davė jai pirmuosius vyskupus. Jie gynė jos tikinčiuosius nuo klaidatikių, skleidė krikščioniškąją kultūrą ir su Lietuvos likimu sujungė savo likimą. Mūsų dienose vieni jų iškeliauja į šaltąjį Sibirą, kiti paliko Lietuvoje, kad ten ir čia stiprintų savo tautiečių dvasią ir Evangelijos šviesa apšviestų tarnais jų dienas.

Šv. Pranciškus matė visas savo laikų blogybes ir net dvasininkų ydas, bet, prieš jas kovodamas, nesmerkė žmonių, kaip darė jo laikų klaidatikiai, kovodami prieš Bažnyčią. Savo gerumu jis laimėjo ne tik paklydusius, bet ir pačius klaidatikius. Tuo būdu jis tikrai atnaujino Bažnyčią ir visais laikais tą atnaujinimą tęsia

per savo dvasios vaikus. Iš tikro, pranciškoniškas nusizeminimas, nuoširdi meilė Kristaus mokslui bei ištikimybė Bažnyčiai ir šių dienų jos atnaujinimui daugiau patarnautų, nei išdidūs teologai savo išvadžiojimais, neatitin-kančiais tikro Bažnyčios moky-mo ir Kristaus mokslo.

Mums, tikintiesiems, reikia įsi-dėmėti, kad Bažnyčios negali atnaujinti tie, kurie jos neklauso ir nepakenčia, joje tik ydų ir ne-dorbių ieško, juodasias dėmes neobjektyviai iškeldami. Čia rei-kia sekti Pranciškaus pavyzdžiu, kuris nenorėjo matyti dvasininki-jos ydų, kunigus gerbė, jų klau-sė, Kristaus įsteigtąją Bažnyčią be galo mylėjo ir saviesiems lie-pė ją mylėti.

Kaip šv. Pranciškus, taip ir visų laikų žmonėms sunku klau-syti kitų, žemiškų vertybių atsi-žadėti ir savo geidulius suvaldy-ti. Iš patyrimo žinome, kad tvar-ka tiek valstybės, tiek Bažnyčios gyvenime be paklusnybės, be au-kos neįmanoma. Šv. Pranciš-kui ir jo dvasios vaikams paklus-nybė yra besąlyginė, bet ji nepa-žeidžia asmens laisvės. Pranciš-konų paklusnybė autoritetui ir meilė bei atsidavimas savo tautos ir visų žmonių tarnybai yra isto-rinis faktas.

Skaistybės nesilaikymas ir gei-dulių tenkinimas šandien žmo-nės pastatė sukulūrinčių gyvulių klasėn, kurie nesilaiko nei prigim-tinių šeimų ryšių, nei lyčių skirtumo, nei kūdikių meilės, nei jų gyvybės vertinimo, ko nėra net nesukulūrinčių gyvulių tarpe. Šv. Pranciškus nors laikė-si angeliškos skaistybės, bet jis ne-smerkė šeimos gyvenimo, kaip jo mieto klaidatikiai. Jis su moterimis palaikė ryšius, kad vestų jas tobulybėn ir jų energiją kreiptų labdaros ir apaštalavimo krypti-mi.

Neturtas yra visų žmonių siau-bas. Socialinis skurdas visais lai-kais buvo ir yra visokių blogybių versmė: asmeninių nesantaikų, revoliucijų ir karų priežastimi. Šv. Pranciškui ir jo dvasios vai-kams priešingai — neturtas yra aukščiausia dorybė, išplaukianti iš beturčio Jėzaus meilės, o kartu ir didžiausia Dievo ir artimo meilės priemonė. Beturtis yra laisvas žmogus. Jo niekas netrukdo Die-va garbinti ir artimui tarnauti. Savanoriškas neturtas, iš Dievo meilės pasirinktas, nekelią neapy-kančios turtuoliams, neruošia re-voliucijų ir karų, bet neša ramy-bę, taiką ir gerį. Pranciškonai, ir eidami elgetauti, šv. Pranciš-kaus įsakymu, įžengė į bet ku-riuos namus, sako: "Ramybė šioms namams". O daug kur ir tarp savęs sveikinas: "Ramybė ir geris". "Dievas mano viskas".

Nuo anos nelaimingos pirmų-jų tėvų iš rojus išvarymo die-nos žmonės visomis išgalėmis stengiasi apvaldyti gamtą ir joje viešpatuoti. Iki šių dienų jie jau daug yra pasiekę, bet ašiaurios gamtos jėgos dažnai atneša skau-džių nelaimių, dėl to žmonės jos bijosi, neapkenčia. O vis dėlto gamta, suprasta šv. Pranciškaus dvasioje, gaivina džiaugsmą, už-dega meilę Kūrėjui, kaip tai ma-tome šv. Pranciškaus pamoks-luose paukščiams ir kūrinių ar-ba saulės giesmėje Kūrėjui.

Prieš šv. Pranciškų visur do-minavo kryžius. Jis kilo bažny-čių bokštų smaigaliuose, saugo-jo vienuolių ramybę, stovėjo virš pavergėjų, kad būtų žmo-niškesni, virš pavergtųjų, kad teiktų paguodas. Jį vaizdavo kala-vijo rankena, kad primintų teisin-gumą ir gailestingumą, lengvin-tų skausmus ir stiprintų mir-ties agonijoje. Spindėjo jis laivų

stiebuose, kad laimintų ir ramintų audringą jūrą. Kryžius buvo visur, bet nebuvo prikryžiuoto žmogaus.

Atėjo Pranciškus ir Alvernos kalne paprašė kryžiaus kančios. Ten jis taip vieną naktį meldėsi: "Viešpatie Jėzau, tavęs prašau, kad tu man prieš mirtį suteiktum, kiek tai galima, sieloje ir kūne pa-justi tą skausmą, kurį tu kentėjai savo karčiausioje kančioje". Ir jam buvo suteikta kančia. Jis, pa-žymėtas Kristaus žaizdomis, tapo gyvas prikryžiuotasis.

Kančios ir kryžiaus šandieną vengiama, net palaiminimuose vengiama kryžiaus ženklų. Dabar pasaulyje yra ir kančia ir kryžius ir ant jo pats save prikales žmo-gus, bet jis nemato kančios prasmės. Ir juo labiau žmogus jos vengia, juo labiau kankinasi. Kančią reikia priimti su meile. Šv. Pranciškaus vaikai ir šandien ragina mylėti kančią ir kryžių ir su meile save prie jo prisikalti, nes be kryžiaus ir kančios nėra iš-ganymo.

Mūsų dienų "hipiai" sako, jog jie seka šv. Pranciškų, kuris paniekinęs turtus ir prabangos gyvenimą, atsidavė laisvam gyvenimui. Iš tikro, jie yra toli nuo šv. Pranciškaus, nes jis ir jo drau-gai buvo skaitūs, paklusnūs, beturčiai, ko toli gražu nedaro "hipiai". Taipgi ir mūsų die-nų jaunimui šv. Pranciškus pa-dėtų atsiesti, jei jie panorėtų įj sekti paklusnų, skaitų, neturtin-gą ir visame atsidavusį Dievo ir artimo tarnybai.

Iš viso, kas čia pasakyta, ma-tome, kad šv. Pranciškus yra ak-tualus ir mūsų laikams. Jis ap-sako ir mums tiek dvasinia-me gyvenime, tiek ir apaštalavi-me. Šv. Pranciškaus dvasios vai-kai, ir 750 m. metų po jo mirties praslinkus, dar daug turi ką duoti ir lietuviams išsviams, tik prašo neužkelti jiems durų. Jie nori jiems kalbėti ne tik savo bažnyčiose ir koplyčiose, bet trokšta prabilti ten, kur jau ne-besigirdi lietuvių kalba skelbia-mo Dievo žodžio. Jie nori ir jus kalbėti per "Šv. Pranciškaus Var-pelį", "Darbininką" ir "Aidus". Norėdami palaikyti taip mielą lietuviams šv. Pranciškaus dvasią, jie nori įtraukti jus į Trečiąjį jo ordiną. Jie labai laukia iš lietuvių prieauglio testis išganin-giems Dievo ir Tėvynės meile pa-grįstiems darbams.

V. K. Jonynas. Šv. Pranciškus (detalė iš lietuvių pranciškonų koplyčios Nustų, Vytauto Maželio)

Algirdas Kurauskas

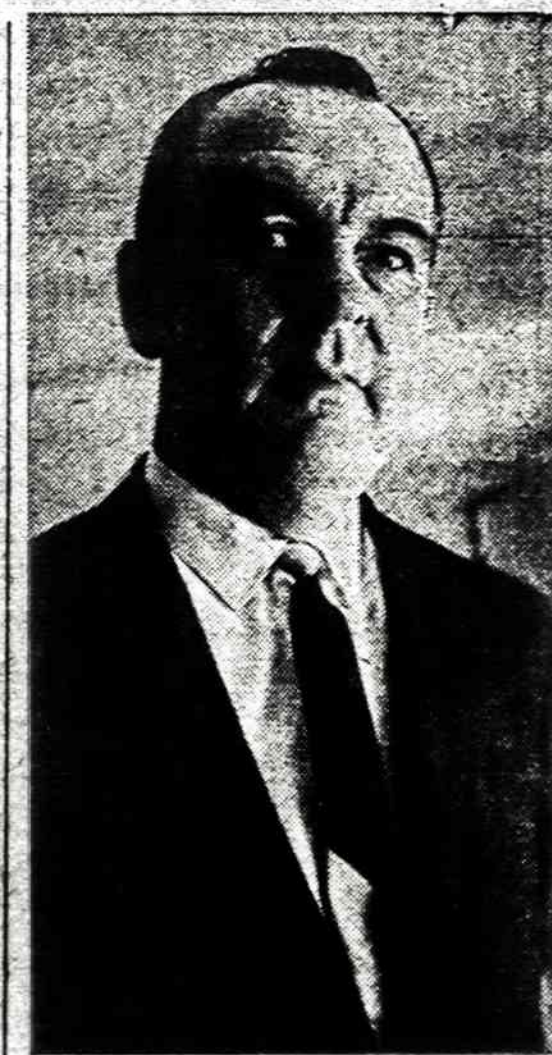
Saulės giesmė

Jono Zdaniaus kūrybos popietė

VL. JAKUBENAS

Jaunimo centro ir P. Petručio iniciatyva suorganizuota, D. La-pinsko paruošta a. a. Jono Zda-niaus kūrybos popietė Chicagoje lapkričio 7 d. paliko gražų vėlio-

nio atvaizdą, kaip muziko, o taip-gi ir kaip žmogaus. Jonas Zdanis buvo asmuo iš esmės kuklus, kuris savyje nešiojo dau-giau, negu jis norėdavo žmo-nėms parodyti. Jo kūryba žymia dalimi pašvęsta liudies menui. Jonas Zdanis pagrindinį muzi-kos išsimokslinimą įgijo Lietuvo-je, grojo altu Radiofono orkes-tre, buvo pulko orkestro kapel-meisteriu, vadovavo chorams. Jau tada jis buvo parašęs keletą nuotaikingų kūrinių chorui. Trepties ir emigracijos laikotar-pi Jonas Zdanis paaukojo nuo-latinėms studijoms, tiek teoreti-nėms, tiek ir praktinėms. Aus-tralijoje, gavęs tarnybą prie val-sybinių radijo, jis greit išgarsėjo kaip orkestratorius aranžuotojas įvairiems mažiesiems instrumen-tinams sastatams, ta proga išpo-puliarindamas australų muziką tarpe lietuvių liudies melodijas. Atvykęs į Ameriką, jau iš Lietu-vos mokėjęs puikiai rašyti gaidas, jis rado tam savo igūdžių prak-tišką pritaikymą: stojo dirbti gai-du leidykloje Evanstone (prie Chicago), kur greit perprato ir ištobulino naują būdą gaidoms spausdinti, paruošiant didelius lapus įvairiomis priemo-nėmis gaidas, paskui jas mažesniu formatu fotografuojant. Netrukus J. Zdanis jau dirbo vi-sai nepriklausomai, užsakymų nebeaprepdamas, prasimušda-mas į pirmas šios rūšies specialis-tų eiles Amerikoje, puikiai orien-tuodamasis spausdinamose nau-joviskose partitūrose, gaudamas padėkos laiškus iš kompozitorių

Jonas Zdanis (1913.XI.1 — 1975.X.23)

už surastas klaidas ar patogiaus iš-dėstyta muzikos vaizdą.

Drauge su tuo J. Zdanis pa-siliko sąmoningą lietuvių. Atsi-traukdamas nuo geriau apmoka-mų amerikietiško darbu, jis že-mesne kaina gamindavo puikiai išleistus lietuvių muzikos lei-dinius. Antroje ir trečioje Dainų šventėje jis buvo nepamainomas muzikos vedėjas; jis buvo, gali-mybės prisitaikant, gana nau-joviškas, bet jis jautė ir mūsų cho-rų pajėgumą. Jam išvykus iš Chicago į Arkansas, Jono Zda-niaus dar buvo puikiai suorgani-zuotas Kultūros fondo rinkinio išleidimas "Lietuvių dainos cho-rams".

Tai, ką girdejome minėjime praėjusį sekmadienį, buvo gra-žu, kultūringa, kai kur net rafi-nuota. Violeta Karosaitė suoko dalį iš II Sokių šventei J. Zda-niaus parašytos "Sadutės", kur galybėmė gerėtis ne tik šokių, bet ir puikiu simfoninio sastato skam-besiu, kuriame beveik nebuvo

ŠV. PRANCISKAUS ASYZIEČIO SESERS SAULĖS ARBA SUTVERIMŲ GIESMĖ

Aukščiausias visagali, geras Viešpatie,
Tavo yr giesmės, garbė ir didybė
Ir kiekvienas palaiminimas.
Viskas iš Tavo prasideda,
Ir žmonės nér verti Tavo minėti.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, visi tavieji sutvėrimai,
Ypač puikioji sesė saulė,
Kuris dienas ir mus tu apšvieči;
Jinai graži ir, spindėdama didžiu spindėjimu,
Mums atneša, Aukščiausias, Tavo vaizdą.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, brolis mėnuo ir žvaigždynai;
Danguj Tu jiems teiki guosmą, grožį ir šviesumą.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, brolis vėjas,
Erdvės, debesys, giedra ir oro atmainos,
Per kurias Tu savo kūriniams teiki gyvastingumą.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, broliai vandens
Kurie labai naudingi, ramūs ir gaivūs ir skaitūs.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, sesė ugnis,
Ja Tu švieti nakties tamsybę,
Jinai graži, džiaugsminga ir stipri, gaivaga.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, sesė Žemė motina,
Kuri mus valdo ir maitina
Ir augina visokių vaisių ir žiedus spalvinguosius ir žolę.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, kura Tavosios meilės
padedamas atleidžia
Ir ištvėria sunkius mėginimus ir kančią.
Palaiminti, kurie išlaiko taiką,
Jie bus Tavo, o Aukščiausias, vainikuoti.

Tegarbina Tave, o Viešpatie, sesuo mirtis mūsų kūniškoji,
Nuo kurios nė vienas gyvenantis žmogus negal pabėgti.
Vargas tiems, kurie numirs nusidėjimuose mirtinguose.

Palaiminti, kurie nebeišskrypsa iš švenčiausių Tavo
norų kelio,
Ir jiems mirtis antroji blogo negalės atnešti.

Pagarbinkit ir šlovinkite Viešpatį ir būkite Jam dėkingi
Ir tarnaukite Jam su didžiu nusizeminimu.

Vertė Stasys Santvara

pasikartojimų, vis atsirandant naujoms spalvoms tam pailiam šokiui motyviui. Soto dainas, kai kur su liudies instrumentų palydėjimu, kai kur su fortepijonu atliko D. Stankaitė ir V. Ljorentas. Paskutini numeris "De Profundis" (B. Brazdžionio žodžiai) atliko vokalinis kvartetas: Morkienė, G. Mažeikienė, B. Mačiukevičienė ir V. Moimkus, padant aktoriams A. Dikijui ir L. Rastenytei - Lapinskienėi. Bėję D. Stankaitė atliko dar porą ro-mansų: "Batsiuvelis" (Br. Buty-daitės žodžiai) ir "Gintarelis" (žodžiai nepažymėti). Porą ku-rinelių — liudies dainos "Lop-sinė" ir "Ant marių krantelio" — buvo specialiai parašyta ir at-likta atlikta liudies instrumentu kvinteto (B. Daputė, B. Pakš-tas, E. ir R. Pakšaitės, V. Vait-kus). Akompanimentai, diskre-tiškai atlikti D. Lapinsko, kai kur gan naujoviški, gerai derinasi su atliekamais veikalais. Du ypač ryškūs kūrinių: Prūsų lietuvių daina "Kai aš jauns būvau" (V. Liorentas) ir paskutinis, gana nuotaikingo, susikaupusio voka-linio kvarteto atliktas "De Pro-fundis" (Bernardo Brazdžionio tekstas) yra panaudoti taipgi ir kompozitoriaus Vl. Jakubeno. Įdomu buvo palyginti, kaip vie-nam ir tam pačiam tekstui ar tai pačiai melodijai gali būti sukurti tiek skirtingi — priėjimai, visai vienas ir kita nepanašūs, bet abu tinkami.

Nuotaikinga popietė mums pa-rodė įdomiai ir skoningai J. Zda-nių iš jo kūrybinės pusės. Ta-čiau tai buvo tik dalis to laiko, kurį mums jis yra davęs, gyvas būdamas. Mirtis per anksti at-nevė J. Zdanis iš mūsų tarpo. Jei jis būtų gyvas, vargu ar sekantį dalį iš II Sokių šventei J. Zda-niaus parašytos "Sadutės", kur galybėmė gerėtis ne tik šokių, bet ir puikiu simfoninio sastato skam-besiu, kuriame beveik nebuvo

Esam dėkingi rengėjams: Jaun-
(Nubėta 14 ml.)

Ligi pasimatymo Playhouse

Pašnekesys su Antro Kaimo prievaidu
Algirdo Titu Antanaičiu

Šio sezono paankstyti Antro Kaimo linksnį spektakliui Chicagoje jau čia pat. Tiesiog smalsu sužinoti, ką ir kaip tie antrakaimiečiai šiemet daro. Juk ir sezonas prasmingai jubiliejinis — trylikasis! Be abejo, visu tuo prie premjeros slenksčio labiausiai serga sambūrio prievaidas Algirdas Titas Antanaitis. Jo tad ir klausime.

— Kas jus inspiruoja? Iš kur semiatės stiprybės taip metai po metų net ligi tryliktosios sulaukties prisikasti?

— Manau nujaučiate, kokia pagunda apima šioje vietoje drėbėti kiti, nors itin patriotiško, ką nors moralizuojančio, mažų mažiausia nušnekti meno didybės ar mūsų didžiadiškosio altruizmo temomis. Deja, tai būtų per daug hipokratiška... Iš kitos pusės, žinoma, dirbame, tos dainelės žodžiais šnekanč, "ne dėl turto, ne dėl garbės"... Tur būt, kiekvienas, kuris turi koki nors, kad ir kuklų, talentą, yra kurtomas noro jį demonstruoti. Kalbėdamas ne tiek grupės vardu, kiek apie tą grupę, tikiuosi, jog nebūsiu apkaltintas nekuklumu, pripažindamas, jog daugiau ar mažiau talentu turi kiekvienas antrakaimietis. O paskui — prišpa pasisekimas, aploдиментаi, pagyrimai, pakurstymai, laimės ar pasididžiavimo kibirkštys, suraštos tėvų, mylimųjų, draugų akyse, pasitenkinimas, kad tavo pastangos buvo sėkmingos... Kaip jau ne kartą minėjau, scena tiems, kurie pasijunta joje priklausanti, jėgos prišpa gal ne mažiau negu narkotikai...

Užbėgant už akių nesuprati mams, reikėtų tuoj pat jį išpėti, jog ir Antras Kaimas nebėra tas pats vienetas, kuris pradėjo publiką linksmininti prieš tryliką metų. Iš tų pionierių beliko tikrai Romas Stakauskas. Šiandien veteranais jau skaitome ne tik septynerius metus pas mus bevaadinančią Jūrą Jakštę (tur būt tiek pat ilgai užkulisio se: šviesas tvarkanti: Jona Kau-ną ar plakatiniuką Vincą Lu-ką), bet ir keturmečius, kaip antai — Vaigalę Kavaliūnaitę ar Juozą Aleksioną, jau ne nekaltant apie trečiametį Eugenijų Būteną, kuriam grupė parodo tokį pasitenkinimą, kad antri metai iš eilės jį išrenka se-njūnu... Taip kad ir tas trylikos metų išsilaukimo statusas ne iš kiekvieno po lygiai pareikalavo...

— Kurie kriterijai lemia, planuojant viso naujo sezono programą?

— Ir vėl turiu prisipažinti, kad tokio klausimo, kaip: ar šiemet statysime Šekspyrą, ar Vaičiūną, ar Anatolijų Kairį, mums iš viso nekyla. Netenka svarstyti ne pasirinkimo tarp K. Almeno, A. Landsbergio ir A. Gustafso (saminant bent pora reguliarių jų talkininkų). Raginant ir nuolat prašant, iš visur gaunama tekstinė parama visada sudarė tik mažą dalį mūsų programos. Visa kita yra dažniausiai nuolatinio ir dažno idėjų pasikeitimo tarpusavyje padarinys. O tos idėjos irgi, žinoma, ne visada originalios. Kur nors girdėtos, matytos, skaitytos ir... "adoptuotos"... Šiemet, negaunant tekstinės paramos vietoje, teko panaudoti geroką dalį iš Lietuvoje išsinešusių leidinių...

— Ar šiuo atveju turite mintį jį, tikriausiai, gerai pažįstamus savo žiūrovų poreikius? Jai taip, tai kurius ir kuria prasme?

— Žiūrovų poreikiai ar pagel-davimai apimt, ba abejones, rū-

pi jie atsispindi jau pačiame idėjų atrinkimo ir adoptavimo procese. (Sugavau save bėdstanti tokiomis "aukšiais terminais", kad net šlurmas nupurtė!) Pavyzdžiui, mūsų ratitrys rodo, kad paprastas, tiksliau kokalizuotas, lengvai kiekvieno sau pritaikomas humoras praeina žymiai geriau, negu sunkesnė ir aiškiau moralizuojanti satyra, kuri žiūrovą kartais tiesiog gasdina ir... atbaido. Dėl to mūsų programos visada daugiau lengvumo pusę ir sverias, nors be "druskos ir pipirų", taip sakant, irgi neapsieinam... Visi žinome, kad publika pageidauja daugiau aktualijų, tačiau mes negalime apskrauti viendieniais dalykais, kurie nustotų vertės po vieno pasirodymo, o gal net ir dar besirodiant... Turėkit galvoje, kad šių metų programą sudarinėjant ir jai ruošiantis jau nuo pavasario.

— Ką naujesnio, būdingesnio ar išskirtinesnio matysime šiemet jūsų programoje?

— Naujausi tai du jauni veidai vaidintojų gastatė: Dana Noltaitė ir Jurgis Rīskus... Programa ir vėl sudaryta iš maždaug trisdešimties atskirų škių, kurių dauguma sugrupuoti penkiuose skirtingų tematikų cikluose. Ir vėl panaudojame šiek tiek eiliuoto teksto... Forminiai naujausi, tur būt, bus tie ški, kuriuose bandysime lygiagrečiai pavaizduoti ar kalbės ir galvojimo santyki (Mielis žmonės), ar iliuzijų, svajonių, sapnų tikrovėms (Pasaka apie meilę)...

— Kodėl programą nukėlėte į rudens?

— Pavasari Chicagoje visada vyksta didieji mūsų parengimai: opera, operetė, o kartais ir kitokie dideli sceniniai spektakliai, kuriuose visuomet užsimažuojama ir vienas ar daugiau iš mūsų grupės vaidintojų. Pasidaro nebe-manoma suvaziavimams priimtiną datą repeticioms ar iš viso, kaip Jūzė sako, "sudaryti kvorumą"... Visa žiema knaudojant naujos programos paruošimui, ir gastroliu galimybes drastiškai susiaurėja. O dabar — po Naujų Metų esame laisvi... Kiekvieną atvejį tikimės, kad ir publikai mūsų rudensinės datos (lapkričio 13-14 ir 20-21 d.) geriau praeis... Taigi: ligi pasimatymo Playhouse!

Antrakaimiečiai, pasirodę šių metų sezono spektakliams. Iš kairės į dešinę: Algirdas Titas Antanaitis (prievaidas), Vaigalė Kavaliūnaitė, Eugenijus Būtenas, Jūzė Jakštė, Romas Stakauskas, Dana Noltaitė, Jurgis Rīskus ir Juozas Aleksionas

Lietuvių katalikų mokslo akademijos dešimtojo suvažiavimo 1976 m. lapkričio 24-28 d. Dievo Apyvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre, Southfield, Michigan (prie Detroito), PROGRAMA

TREČIADIENIS, lapkričio 24 d.

7:00 val. vak. — Registracija.
7:30 — LKMA leidinių ir narių raštų parodos atidarymas. Rūdos Garas-Garliauskaitės žodis.
8:00 — Dailininkų Antano ir Anastazijos Tamošaičių tarybos tautinių rūbų parodos atidarymas. Viktoro Veselkos žodis.

PADEKOS DIENA, lapkričio 25 d.

9:00 val. ryto — Iškilmingos padėkos pamaldos.
10:00 — Registracija.
10:30 — Suvažiavimo atidarymas. X-jam suvažiavimui ruošti komiteto pirmininkas prof. dr. Justinas Plikas kalba. LKMA CV pirm. prof. dr. Antano Liutimos, SJ kalba. Sveikiname! Plenumo paskaita: "Asmuo ir istorija: žmogaus istoriškumo ir žmogaus ir jo kultūros sąryšio ir vertės" — prof. dr. Antanas Maceina.
12:30 — 2:00 — Pietų pertrauka.
2:00 — 5:00 — Istorijos mokslų sekcija. Vadovauja kun. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM.
"Pastangos įsteigti Lietuvos bažnytinę provinciją nuo Mindaugo iki Nepriklausomybės laikų" — prel. dr. Paulius Jutulius.
"Arkiyviskopo Jurgio Matulio vaidmuo, steigiant Lietuvos bažnytinę provinciją" — kun. dr. Steponas Matulis, MIC.
7:30 — Akademijos narių ir svečių priėmimas. Vaisėms vadovauja Regina Pikūnienė.

PENKTADIENIS, lapkričio 26 d.

9:00 val. ryto — Pamaldos už mokslus einantį lietuvių jaunimą.
10:00-12:30 — Sekcijų programa. A. Teologijos sekcija. Vadovauja kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC.
"Antrojo Vatikano Bažnyčia bei valstybinės religijos" — kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC.
"Istorinis Jėzus ir tikėjimo Kristus" — kun. J. Antanas Rubys.
"Situacinė etika desorientuojanti ir taktiškai moraliniam — religiniam gyvenimui" — kun. dr. Valdemaras Cukuras.
B. Lietuvių kalbos ir literatūros sekcija. Vadovauja prof. dr. Antanas Klimas.
"Lietuvių kalbos" veiksmazodžių darybos sistema ir indoeuropiečių kalbų — prof. dr. Antanas Klimas.
"Prof. Juozas Brazaitis — literatas" — Paulius Jutulius.
12:30 — 2:00 — Pietų pertrauka.
2:00 — 5:00 — Sekcijų programa. A. Filologijos sekcija. Vadovauja dr. Juozas Klimas.
"Valstybės ir moralinės normos" — prof. dr. Kestutis Murpkevičius.
"Moralės pagrindų klausimas" — Doktorantas Kestutis Giminis.
"Menas ir tiesa" — Doktorantė Mirza Giminienė.
B. Gamtos mokslų ir matematikos sekcija. Vadovauja prof. dr. Adolfas Gaigalas.
"Kvantų teorija po 50 metų" — prof. dr. Adolfas Gaigalas.
"Organinė evoliucija ir žmogaus fenomenas" — prof. dr. Pranas Jucaitis.
7:00-9:00 — Simpoziumas jaunimui. Vadovauja Lile Gražulienė.
"Išvijos mokslo institucijų reikšmė jauno mokslininko kelyje į apsisprendimą Lietuvai" — Augustinas Izelis, Ramūnas Giminis ir Algis Kuolas.

SEKADIENIS, lapkričio 27 d.

9:00 val. ryto — Pamaldos už mirusius akademijos narius.
10:00-12:30 — Sekcijų programa. A. Politinių ir socialinių mokslų sekcija. Vadovauja prof. dr. Vytautas Vardys.
"XX amžiaus Lietuvos istorija ir politika pagal vakarų ir rytų autorių raštus" — dr. Vytautas Vardys.
"Nepriklausoma Lietuva ir jos likimas: kontinentinės Europos mokslininkų interpretacija" — prof. dr. Julius Slavenas.
"Nepriklausoma Lietuva ir jos likimas amerikiečių ir britų perspektyvoje" — doktorantas Saulius Girnius.
"Lietuva antrajame pasauliniame kare, 1939-1945 m.: sovietinis žvilgsnis" — prof. dr. Romas Miškinas.
B. Medicinos sekcija. Vadovauja dr. Juozas Sungaila.
"Žmogaus kalba — naujos pažinimo modernioje psichiatroje" — prof. dr. Anatolijus C. Matulis.
"Medicina okupuotoje Lietuvoje" — dr. Vaclovas Šaulys.
12:30-2:00 — Pietų pertrauka.
2:00 — 5:00 — Architektūros ir meno sekcija. Vadovauja arch. dr. Alfredas Kulpa - Kulpačius.
"Lietuvių inatės / Amerikos architektūra" — arch. Jonas Mulokas.
"Chirilono asmenybė ir jo pasaulėžiūros bruožai" — kun. prof. Stasys Yla.
"Lietuviškosios architektūros pėdsakai Europoje" — arch. Rimas Mulokas.
7:30 — KONCERTAS — banketas. Vadovauja Janina Udrinė ir Vacys Lelis. Koncertine dalia atlieka sol. Elena Blandytė, jos akompanuoja Vidas Kasiuskaitis.

SEKADIENIS, lapkričio 27 d.

9:00 val. ryto — Pamaldos už mirusius akademijos narius.
10:00-12:30 — Sekcijų programa. A. Politinių ir socialinių mokslų sekcija. Vadovauja prof. dr. Vytautas Vardys.
"XX amžiaus Lietuvos istorija ir politika pagal vakarų ir rytų autorių raštus" — dr. Vytautas Vardys.
"Nepriklausoma Lietuva ir jos likimas: kontinentinės Europos mokslininkų interpretacija" — prof. dr. Julius Slavenas.
"Nepriklausoma Lietuva ir jos likimas amerikiečių ir britų perspektyvoje" — doktorantas Saulius Girnius.
"Lietuva antrajame pasauliniame kare, 1939-1945 m.: sovietinis žvilgsnis" — prof. dr. Romas Miškinas.
B. Medicinos sekcija. Vadovauja dr. Juozas Sungaila.
"Žmogaus kalba — naujos pažinimo modernioje psichiatroje" — prof. dr. Anatolijus C. Matulis.
"Medicina okupuotoje Lietuvoje" — dr. Vaclovas Šaulys.
12:30-2:00 — Pietų pertrauka.
2:00 — 5:00 — Architektūros ir meno sekcija. Vadovauja arch. dr. Alfredas Kulpa - Kulpačius.
"Lietuvių inatės / Amerikos architektūra" — arch. Jonas Mulokas.
"Chirilono asmenybė ir jo pasaulėžiūros bruožai" — kun. prof. Stasys Yla.
"Lietuviškosios architektūros pėdsakai Europoje" — arch. Rimas Mulokas.
7:30 — KONCERTAS — banketas. Vadovauja Janina Udrinė ir Vacys Lelis. Koncertine dalia atlieka sol. Elena Blandytė, jos akompanuoja Vidas Kasiuskaitis.

12:30-2:00 — Pietų pertrauka.
2:00 — 5:00 — Architektūros ir meno sekcija. Vadovauja arch. dr. Alfredas Kulpa - Kulpačius.
"Lietuvių inatės / Amerikos architektūra" — arch. Jonas Mulokas.
"Chirilono asmenybė ir jo pasaulėžiūros bruožai" — kun. prof. Stasys Yla.
"Lietuviškosios architektūros pėdsakai Europoje" — arch. Rimas Mulokas.
7:30 — KONCERTAS — banketas. Vadovauja Janina Udrinė ir Vacys Lelis. Koncertine dalia atlieka sol. Elena Blandytė, jos akompanuoja Vidas Kasiuskaitis.

12:30 — KONCERTAS — banketas. Vadovauja Janina Udrinė ir Vacys Lelis. Koncertine dalia atlieka sol. Elena Blandytė, jos akompanuoja Vidas Kasiuskaitis.

Nauji leidiniai

• Jurgis Jašinskas, JULIUS IANONIS. Poetas ir revoliucionierius. Monografija. Rinko ir spausdino "Naujienu" spaustu-vė Chicagoje 1975 m. Leidinys 268 psl., kaip nepažymėta.

Kaip žinome, šis jaunas, per anksti savo gyvenimą baigęs poetas šiuo metu labai keliamas okupuotoje Lietuvoje ne vien kaip poetas, bet stengiamasi jį taip pat ysiškai subolšeivinti. Ir visų pertempiama; nei jį mūsų pa-aizijos raišoje toks jau didelis poetas, nei tuo labiau grynakraujis bolševikas. Nuo tokio totalaus subolšeivizmo Janonio vardas atrodo, yra pasibėgusi apgauti ir ši, šėvilijoje parašyta ir išleista monografija. Monografijos autorius surado ir surašė daug faktų, gana įtikinamai suan-čiu jo tezes.

• PASAULIO LIETUVIS. 1976 m. spalio mėn. Nr. 26-29. Leidinys Bendruomenės mairiai ir gyvenimui. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba. Redaguoja Bronius Nainys, 6804 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Administruoja Stasys Džingas, 7240 S. Mozart St., Chicago, Ill. 60629. Metinė pre-numerata 3 dol.

Šio numerio temos: Netikėtas propagandinis laimėjimas: Po-kalbis su buvusiu LB Krišto val-dybos pirmininku J. Galle; Kalbos skyrius; II IPL kongreso atga-siai spaudoje; Argentinos Lietu-vių centras švenčia aukso jubi-lijų; Tautinių šokių šventė ir L.S.A.K. nekrologas; Lietuvių Pie-tų Amerikoje nešynys; Darbai ir lėšos; Lietuviškas kvietimas Pie-tų Amerikoje; Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje; Atgarsai ir kt.

Jono Zdaniaus kūrybos poezijė

(Atkelta iš 3 pusl.)

mo centrui, P. Petručiui ir vi-siems minėtiems atliekams už šią gražią poeziją, primimusiu mums la skaudų nuostolį — netekma-a. a. Jono Zdaniaus. Po koncer-to krepas kūrys susirinkusios kultūringos publikos buvo J. Zda-niaus našlės ir sūnaus (lirgi ga-baus muziko) pakviesti į laimi-mo centro kavinę nuostodžius vaišams.

minioje — tautinių šokių V šventė; JAV LB VIII Tarybos airimoi sesija ir kt.

Atgargitinas dainėsys i džingu-remikui: didelė dalis pastaraja-jo leidinio numerio rašančių yra jaunimas; matomas gyvo ar veiklaus jaunimelio pavardės: Romas Kasperas, Rasa Lukoševičiūtė, Viktoras Nekas, Kestutis Sloukas. Tai liudija, kad paže-giausiame mūsų jaunimui bendruomeninė mintis yra prie širdies.

• LIETUVIŲ DIENOS, 1976 m. spalio mėn. Nr. 8. Leidžia A. F. Skirius. Redaguoja Redakcinė komisija. Redakcijos ir adminis-tracijos adresas: 4364 Sunset BLVD., Hollywood, CA 90029. Žurnalio metinė prenumerata 12 dol.

Šiame numeryje dainėsys skir-tamas: Penktajai lietuvių tauti-nių šokių šventei, dramos kon-kursas (dabar jau ir novelės) lai-mėjusiai Birutei Pakelevičiūtei, spaudos žmonių pokalbiui Chi-cagoje, Europos Lietuvių studijų savatei, latvių rašytojai Egliui, kalbinkui P. Jonikui ir kt.

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% (PER ANNUM) IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,587.72 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,232.48 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,552.28 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,591.08 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$21,224.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR Remote-Control

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,586.54 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,122.23 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,402.56 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.59 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$20,880.22 in 1 year.

MES KALBANE LIETUVISKAI

Enjoy Your TV NOW PLUS

EARN INTEREST

Terms must remain in this special account for term of contract. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn on it is yours. You get an additional 5% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE: 205 CLAYTON STREET, DES PLAINES, ILLINOIS 60018, TELEPHONE: 897-6729

MAIN OFFICE: 6248 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636, TELEPHONE: 676-7973

ADDITIONAL OFFICE: 304 WEST NORTH AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60610, TELEPHONE: 48-5113

Kultūrinė kronika

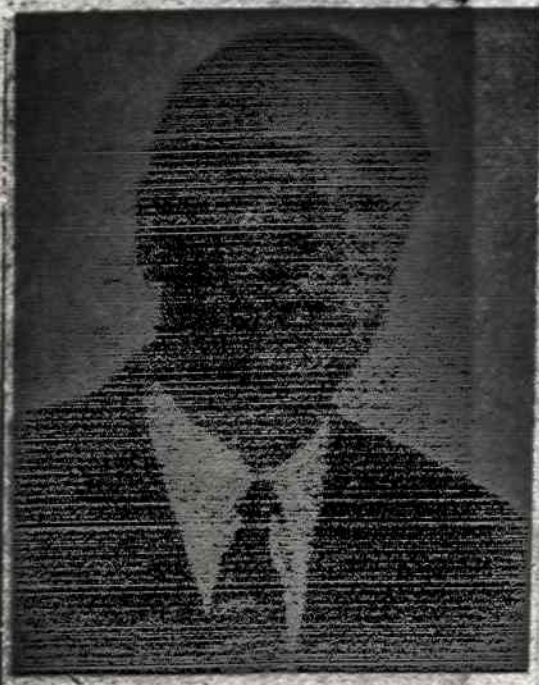
Vinco Krėvės vardo premija paskirta rašytojui Eduardui Cincui

Šalia šiojoje savaitės lietuvių literatūros premijos, skiriamos kasmet (mecenatas Lietuvių fondas), trys labai giliai šaknis įsilaikiusi ir Montrealio lietuvių Akademijos sambūrio kasmetinė Vinco Krėvės vardo literatūrinė 500 dol. premija.

Siemiet ji paskirta jau vienuoliktą kartą. Vienuoliktasis jos laureatas yra Belgijoje gyvenantis mūsų rašytojas Eduardas Cincas. Premija jam teko už pernai Algimanto Mackaus knygu leidimo fondo šia, Chicagoje, išleista romane "Raudono arklio vasa". Rašytojas yra jau atskirdęs Amerikos žemyną, ir premija jam teikiama šį savaitgalį Montrealyje.

Premija siemiet buvo skiriama už dar nepremijuotas, 1974 — 1975 metais išleistas grožinės literatūros knygas lietuvių. Jų komisija sudarė: Lietuvių rašytojų draugijos atstovai dr. H. Nagys, Lietuvių Bendruomenės atstovai Pranas Dikaitis, Sambūrio valdybos pakviesti kritikai ir esejistai Vytautas A. Jonynas ir literatūros magistras Arūnas Staškevičius (jaunosios kartos atstovai). Komisijai ex officio pirmininkauja Sambūrio valdybos pirmininkė prof. dr. Ilona Gražytė Maziliauskienė.

Vinco Krėvės vardo premija ligi šiol yra apdovanoti še mūsų rašytojai (chronologine tvarka): J. Aistis, J. Mekas, M. Katilickis,

Rašytojas Eduardas Cincas, 1974-1975 metų Vinco Krėvės vardo premijos laureatas

V. Ramonas, A. Mackus, K. Ostreuskas, A. Vaitulaitis, K. Barėnas, J. Krutkauskas ir Laimė Surtė. Prie jų dabar prisijungia ir Eduardas Cincas.

LIUVIKO REZOS MINĖJIMAS CHICAGOJE

Siemiet sueina 200 metų nuo didžiojo Mažosios Lietuvos lituanistinio klando pūrentojo Liuviko Gedimino Martyno Rėzos gimimo. Buvo gimęs 1776 m. sausio mėn. 9 d. Karvaičių kaime, Kuršių nerijoje. Jo gimtinė kaima liekančio smelio kopos veltui visškai užpastė. Išėjęs mokslo iš tapęs Karaliaučiaus universiteto profesorium bei lietuvių kalbos seminaro vedėju, kovojų už lietuvių kalbos teises Mažosioje Lietuvoje, išleido Donelaičio "Metus" ir lietuvių liaudies dainų knygą, buvo vienas žymiausių

mūsų tautosakos tyrinėjimo pradininkų. Dviejų šimtų metų jo gimimo sukaktį minint, rytoj (lapkričio mėn. 14 d., sekmadienį) 3 val. popiet Jaunimo centre, Chicagoje, rengiama Liudvikui Gedimino Rėzai skirtoji akademija. Paskaitas skaitys dr. Vincas Maciūnas, aptardamas Rėzą kaip rašytoją, ir dr. Petras Jonikas, lietuvių Rėzą kaip lituanistą — kalbininką. Pedagoginio lit. instituto studentai paskaitys iš Rėzos raštų, o Tėviškes parapijos choras padainuos Rėzos dainų. Visuomenė kviečiama minėjime gausiai dalyvauti. Ji rengia Ped. lit. institutas ir mažlietuvių.

James Ensor (belgas, 1860-1949). Antropomorfizmas su kankėmis. Šio garsumo dailininko pasaulinės apimtys paroda šio metu vyksta Chicago Dailės institute (žr. Kultūrinė kronika).

JAMES ENSORO PARODA CHICAGOS DAILĖS INSTITUTE

Chicago Dailės institutas laiks nuo laiko vis sukuria kurio nors pasaulinio garso dailininko visos jo kūrybos apžvalgines parodas, sutelkiant paveikslus iš įvairių kraštų muziejų, galerijų ir privačių kolekcijų. Šiuo metu Chicago Dailės institute vyksta tokia plačios apimtys paroda belgu dailininko James Ensoro (1860 — 1949). Dailininkas yra žymiausias groteskinio ekspresionizmo atstovas moder-

Solistė Daina Mongirdaitė, kurios recitalas Chicagoje vyks lapkričio 21 d. (ketvirtadienį) 3 val. popiet Jaunimo centre.

nioje dailėje. Jam labai svarbu paveikslas ne tik forma, bet ir turinys. Jo tapybos originalūs pasaulis yra sudarytas iš impresionizmo, simbolizmo ir senųjų slavų meistrų (Bosch, Bruegel) labai individualiai supratos jungties. Pačių geriausių šios rūšies darbų kaip tik yra atvežta į šią parodą Chicago Dailės institute. Yra ir žinomas jo teatras "Kristaus Bėgimas Briuselis". Paroda institute vyks iki 1977 m. sausio mėn. 3 d.

"LIETUVOS STATUTAS" ANGLŲ KALBA

Senosios Lietuvos pasididžiavimas — jos įstatymų kodeksas "Lietuvos Statutas", pirmą kartą išleistas Lietuvoje 1529 metais, dabar anglų kalba pakartotas, kaip labai reikalingas teisinis, vienos didžiųjų pasaulio leidyklų E. J. Brill Leidyklos centras yra Leidene, Olandijoje. Ji yra ypač daug išleisti knygų kalbotyros, istorijos ir literatūros srityje. Anglų kalbon dabar išleista "Lietuvos Statutą" išvertė Karl von Loewe. Leidinį jis taipgi yra surengęs, parašęs jame įvadą ir komentarus.

Gautajame informaciniame leidinyje lapelyje, be kita ko, rašoma: "The Lithuanian Statute of 1529 was the first comprehensive code of laws in Europe since Justinian".

Leidinio kaina pažymėta 68 guldenais, tai būtų apie 27 dol. 50 centų. Leidinys pavadintas "The Lithuanian Statute of 1529". Norintiems knyga išsityti šia adresu: E. J. Brill Publishers, Leiden, Holland arba Brill, E. J. Gmb H, 5 Koeln 1, Antwerpener Str. 6 — 12, W. Germany.

AKTORIAUS LEONO BARAUSKO PRISIMINIMAS AUSTRALIOJE

Melbournio Lietuvių radijo vartai, kuriai vadovauja Gabrys Zemkalnis, skyrė nemažai laiko pernai Chicagoje mirusio aktoriaus Leono Barausko prisiminimui.

Aktoriumi Leonui Barauskui skirtose programose pats radijo vartai vedėjas Gabrys Zemkalnis aptarė Leoną, kaip aktorį ir kaip žmogų. Paskui, panaudojant išleista Amerikoje plokštelę, klausytojai girdėjo Leoną Barauską, deklamuojantį Jono Mekos "Vasaros naktis", V. Mykolaičio-Putino "Vėjas plango", girdėjo aktorius, pasakojantį apie žemaičių stiprybę ir dainuojantį žemaičių dainą "Vai Juzi, Juzeli" ir vėl grįžtantį prie taip jo mėgtos Vlado Šlaito poezijos.

Ta pati minėjimo programa bus netrukus pakartota ir Sydneyje lietuvių radijo transliacijoje.

Lietuvių Fondo Vaisių-Pokylė metu 1976.X.30 Jaunimo Centre, Chicagoje, LP Vaidybos mirt Marija Remienė ir jos talkininkai. Iš k. į d.: K. Barzdukas, M. Remienė, E. Trimakaitė, D. Trimakaitė, Z. Adamavičiūtė, M. Marčiukienė, M. Navickienė ir P. Zelvy. Trūksta: K. A. Girvilo, J. Mašeno, P. Masilionienės, O. Norvilienės, I. Stodienės, K. Repšio. Rengimo vadovė M. Remienė visiems išdugai dėkoja, nes vajus pasiekė, įsą gauta \$26,981.47. Meninė dalį atliko N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolienis veltui.

LIETUVIŲ FONDAS

MARIJAI PADIDINĘ SAVO ĮNASUS IR NAUJAI ĮSTOJĘ METINIO VAJIAUS 1976 METU SPALIO MĖN. 30 D. PROGA, JAUNIMO CENTRE, CHICAGOJE

Esė Nr.	Mario pavardė ir vardas	Suma \$
1.	Ambrozaitis, Kazys M.D. ir Marija	100.00
2.	Arvidas, Algirdas	200.00
3.	Adomaitis M. J.	500.00
4.	Antoniopavicius, Albinas ir Brutė	1,500.00
5.	Baltušaitis, Andrius	200.00
6.	Bartulis, Vladas ir Salomėja	100.00
7.	Balogas, Apolinaras	100.00
8.	Bumelis, Ignas	200.00
9.	Baliūnas, Antanas	200.00
10.	Bartulis, Kazys ir Ika	100.00
11.	Balešius, Amelija	100.00
12.	Baklauskis, Vladas	100.00
13.	Baliūnas, Adolph	100.00
14.	Budrys, Stasys M.D. ir Milda M.D.	100.00
15.	Bahukas, Gediminas M.D.	1,000.00
16.	Cerškus, Antanas M.D. ir Ona	200.00
17.	Cernius, Kazys ir Filomena	100.00
18.	Daugėlis, Andrius ir Eugenija	100.00
19.	Deiminas Jonas Dr. ir Nijolė	206.53
20.	Didžiulis, Jonas	100.00
21.	Didžiulis, Laima	100.00
22.	Didžiulis, Daina	100.00
23.	Didžiulis, Vytautas	100.00
24.	Genčius, Jurgis ir Emilija	100.00
25.	Grigaliūnas, Anicetas vet. gyd.	400.00
26.	Girnius, Vytautas ir Jada	100.00
27.	Grigalius, Jonas	200.00
28.	Grina, Kazys ir Teklė	100.00
29.	Gustaitis, Juozas Dr. ir Irena	200.00
30.	Gimzauskas, Kazys ir Eugenija	200.00
31.	Galžutis, Pranas dipl. inž.	1,000.00
32.	Garbenaitis, Vladas ir Eleonora	100.00
33.	Incūras, Jurgis	100.00
34.	Jakubaitis, Marija	100.00
35.	Jankus Stasys M.D.	100.00
36.	Jaknevičius, Elena	100.00
37.	Jurionas, Aleksandra	100.00
38.	Juodelis, Bronius ir Gražina	100.00
39.	Jankūnas, Aleksas ir Larisa	200.00
40.	Keblerienė, Anelė	100.00
41.	Karaitis, Algirdas ir Viktorija	100.00
42.	Krauskas, Leonas ir Petronėlė	200.00
43.	Končė, Antanas ir Marija	100.00
44.	Karaiška, Adolfas	100.00
45.	Karaiška, Stasys	200.00
46.	Klova, Vincas	100.00
47.	Kaunas, Ferdinandas M.D.	100.00
48.	Kuras, Bernardas	200.00
49.	Kereienė, Marija	100.00
50.	Kamantas, Vytautas	100.00
51.	Linkus, Kazys ir Meta	100.00
52.	LB New Jersey apylinkė	100.00
53.	Liorentas, Jonas	100.00
54.	Lukauskas, Simas	100.00
55.	Lukauskas, Pranas	100.00
56.	Lukauskas, Danutė ir Vytautas	100.00
57.	Marčiukienė, Aldona	500.00
58.	Marčiūnionis, Aleksandras ir Eleonora	100.00
59.	Mikalaikinas, Kazimieras	200.00
60.	Mikalaikinas, Kazimieras	200.00
61.	Meščiūnienė, Gražilija	100.00
62.	Momkus, Vacys — Parapijos choras	100.00
63.	Murellis, Alfonsas ir Elena	100.00
64.	Misonai, Vytautas M.D. ir Genovaitė	100.00
65.	Medziukas, Ignas	200.00
66.	Musielis, Antanas ir Elena	100.00
67.	Mekys, Eduardas M.D.	200.00
68.	Mildaziū, Jonas	100.00
69.	Nenoria, Pranas ir Elzbieta	500.00
70.	Naujailienė, Marija	200.00
71.	Orvidas, V.	100.00
72.	Pušneraitienė, Ema	195.00
73.	Paviliūnas, Audronė	100.00
74.	Prunskytė, Anelė	100.00
75.	Razma, Antanas M.D. ir Elena	1,000.00
76.	Rėklaitis, Antanas	1,400.00
77.	Rugelis, Jonas	100.00
78.	Rūta, Tadas Kestutis	100.00
79.	Rugytė, Alicija	100.00
80.	Rimkus, Kazimieras M.D. ir Aldona	100.00
81.	Remienė, Marija	100.00
82.	Steklinas, Petras	100.00
83.	Stuogiai, Vladas ir Vilhelmina	100.00
84.	Songinas, Genrikas	100.00
85.	Sadauskienė-Ambrazienė Anelė	100.00
86.	Senūnas, Petronėlė	150.00
87.	Simoliūnas, Paulius	100.00
88.	Saulys, Dovas	100.00
89.	Seda, Vincas	100.00
90.	Sragauskas, Kazys	100.00
91.	Saulys, Jonas	310.00
92.	Stanelis, Pranas ir Stasė	100.00
93.	Silinskas, Walter M.	200.00
94.	Tiškevičienė, Marcelė	100.00
95.	Tauras, Vytautas M.D. ir Aldona	200.00
96.	Union Pier Lietuvių Draugija	100.00
97.	Ugenienė, Malvina	200.00
98.	Valkūnas, John	100.00
99.	Vailionis, Vladas ir Philis	100.00
100.	Vasukevičius, Juozas ir Antanina	200.00
101.	Vilkas, Eugenijus	100.00
102.	Vidžiūnas, Jonas Rūta ir Kleva	100.00
103.	Vaineliškis, Juozas	100.00
104.	Zolynas, Petras ir Vanda	200.00
105.	Zebrauskas, Jonas ir Juzė	100.00
106.	Ziaugrienė, Melitė	1,000.00
107.	Zlinskaitė, Agota	200.00
108.	Mišlionis, Juozas ir Prane	100.00
109.	Senkus, Juozas	100.00
110.	Prasė neskelbt	200.00
111.	"	200.00
112.	Baltrunas, A.	69.94
113.	Dirda L.A. M.D.	100.00
114.	Marchertas, Anthony ir Villa	100.00
115.	Medusauskas, Filomena	100.00
116.	Prof. Mackevičius, Mečislovas	100.00
117.	Naudžius, Victor inž. ir Aldona	100.00
118.	Remielis, Thomas Phd. ir Nijolė D.D.S.	100.00
119.	Rimkus, Kazys ir Stasė	100.00
120.	Slėnienė, Aleksandra	100.00
121.	Stekponaitis, Juozas	100.00
122.	Velutis, km. Jonas	300.00
123.	Velutis, Vladas ir Eleonora	100.00
124.	Zloba, Petras M.D. ir Laima	250.00
125.	Zlėvičaitis, Stasys ir Zuzana	100.00
126.	Agronomų Sąjunga — Stipendijoms	3,000.00

Iš viso \$26,981.47

Filmų įvairumai

STASĖ SEMENIENE

CHICAGOS TARPTAUTINIS FILMŲ FESTIVALIS (12-TAS) prasidėjo lapkričio 5 d. Uptown Biograph (Slaucėje) teatruose su visa eile gerų filmų iš JAV Europos ir kitur. Kulminacinis momentas buvo Charlotono Hestono asmeniškas dalyvavimas šeštadienį Uptown teatre, "Jo" paties "diskusijos" scenoje apie jo filmų karyją, šaukus iš jo filmų ir, pagaliau, per visą naktį 12-os valandžių Hestono klasikų maratonas. Maratonas buvo pavadintas "Trys prezidentai, trys šventieji ir trys genialai" tuo atžymint svarbiausias Hestono roles iš daugybės kitų. Ir nors mės ji vaizduojamės skiriančių Raudonąją jūrą (Mozės rolė) ar palubėse mėtatis (apanių Sūkio koplyčia (Michelangelo rolė)), tačiau Charloton Heston, iš paties Chicago šlokusi žvaigždė, suvaidino ir daug subtilių, ne taip herojiškų charakterių daugiau pusės šimto filmų, išbarstytų per eilę metų hollywoodiškame kelyje.

Tarp pamėgtųjų filmų festivaly — puikio aštrumo politinis kriminalas iš Italijos, rimta Vakarų Vokietijos studija dekadane, gyvenimiška rėkė iš Kanados, vaikų ir auklėjamojo pobūdžio virtinė.

"A MATTER OF TIME" savo reklama galėjo suvilioti kiekvieną filmų mėgėją, ne vien naivų Ingrid Bergman gerbėją. Visa eilė puikių, sukoncentruotų talentų galėjo tik pranašauti ne eilinę pramogą. Liza Minnelli, Ingrid Bergman, Charles Boyer tokio gvyo elegantiškai sulūgijo režisieriaus Vincente Minnelli rankose turėjo suvilioti filmui triumfą, o šio gvyas nusivylimas žūrovui. Nors tevas Minnelli pranašavo visai spaudoje, kad jo dukra Liza gaus Oskarą už savo puikią vaidybą tame filme, bet...

Medžiaga filmui paimta iš Maurice Druon romano "Film

1976 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

DAR YRA VIETŲ SEKANCIOSE EKSORSIJOSE:

GRUODZIO 7 IR GRUODZIO 15 D. (1 savaitė) Maskva, Vilnius
GRUODZIO 20 IR SAUSIO 4 D. (2 savaitės) Maskva, Vilnius, Riga
KAINOS PADUOTOS NUO NEW YORKO ARBA BOSTONO — NUO CHICAGOS REIKIA DAR PRIDėti \$118.00

VISAS GRUPES LYDES PATYR VADOVAI VISOS GRUPES BUS I DIENA VEZAMOS I KAUNA, TAIP PAT IR I TRAKUS 1/2 DIENOS.
1977 METŲ EKSORSIJOS I LIETUVĄ PRASIDES GEGUZES MENESI, PRASOME REGISTRUOTIS IS ANKSTO.

EKSORSIJOS I KITUS KRASTUS

GRUODZIO 4 D. (7 dienos) Meksika \$200.00
LAPKRICIO 13 D. (7 dienos) Havajus \$200.00
VASARIO MENESI (7 dienos) Havajus) Kaina bus pakeičiama vėliau.
BALANDZIO MENESI (14 dienos) Ispanija)

VISOSE EKSORSIJOSE VIETŲ SEKANSI REBOTAS. SKUBKITE REGISTRUOTIS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 Tel. (312) 238-8787

All fares subject to change and/or government approval.
Tels bus pakeičiama šviesianam glitinių paslaugų Amerikoje.

5 1/4% HIGH RATES 7 1/2%

PER ANNUM PAID QUARTERLY AT
PER ANNUM \$2000 or more 4 year min.

PER ANNUM \$2000 or more 30 months

6 3/4%
PER ANNUM \$2000 or more 30 months

6 1/2%
PER ANNUM \$2000 or more 1 year min.

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 S. BOY ST., CHICAGO, ILL., 60629. TELEF. 925-5983

MIRUSIAI DRAUGAI V ALEI JOKUBAUSKIENEI PRISI MINTI

Keliauja per pasaulį žmonės. Jada išvargusios voros, vilnija kaip jūra. Skuba lyg darbščios skruzdėlės, kaupia lyg bitės, skrieja dangusais, nardo vandenyse, maudosi savo pačių kraujuje. Gimsta, gyvena ir miršta tautos, o jų dvasia palieka nemari savuose palikuonyse.

Miršta šeimos nariai, išsina negrįžtami draugai, ir ašaros perpildo niekad nesibaigiantį išdžiūti kieliką.

— Perlaužta buvo duona ir ragautas vynas Tavo atminimui. Viešpatie... „Atminimai yra senatvės duona“, — pasakė jauną poetę, besilankanti Chicagoje, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Tiesa. Atminimais palaikoma mūsų egzistencija, dabartimi skatinama daugeli mūsų pažvelgti ateitin, kuri jau mūsų kartai ateis nelaukiančiai greitai, nušvisdama besileidžiančios saulės spinduliu.

Tu buvai geltonkaskė žaliomis akimis. Mokslas sekėsi gerai, mylėjo tave mokytojai ir draugės. Pavydėdavome tau mes vieno dalyko: tai tos čiulbančios kanarėlės. Laikėi ją narvelyje šviesiausiame kambario kampelyje, ir ji savo čiulbėjimu prikeldavo tave iš miego. Mes, mergaitės, turėdavome ištikimus draugus šuns ar katinų kailyje, kurių niekad net nedrįsdavome lyginti su tavo kanarėle. Neturėjome mes nei guvėmantės, o tavoji buvo tikra anglė, ir ją visos su pagarba vadinavome „Miss Marie“. Paugėjusios, septintoje klasėje, padariusios pamokas, skubėdavome Laisvės Alėjon. Tos, kurios gyveno senamiestyje, traukdavo link Iglulos bažnyčios, kitos nusileidusios nuo Žaliojo Kalno sukdamo link senamiesčio. Pasivaikščiojimas liepų alėjoje būdavo būtinybė. Kaukšėdamos „viduriu“, gyvenome savo fantazijų pasaulyje, jausdavomės bent dviem metais vyresnės ir tuo pačiu svarbesnės.

Tavęs mūsų tarpe nebūdavo. Tu, ir padarius pamokas, likdavai namie skambinti pianinu, o skambinimui nusišbodus — piešdavai. Kai iškūšdavo sniegas, pašaldavo ir Mickevičiaus gatvės čiuožkykloje grodavo muzika, atėidavai ir tu, nešdamasi savo figūrines paciūžas. Negalima buvo tavęs nepastebėti. Tėvelis buvo užsąkęs tau numegztį čiuožimui megtinuką su prikaityta kepuraitė. Jis buvo iš angoros stūlų, švelniai pasipūtęs, šviesiai žalias ir visame tame žalume atsispindėjo tavo didelės geros akys. Kada ratu čiuoždavo jaunimas, tu buvai, kad ir viena, bet visada matoma, trapi ir besišypsanti. Mes, mergaitės, bodėdavomės rašomųjų, drebėdavome prieš egzaminus. Stengdavomės pasirodyti sporte, patekti į savo gimnazijos komandas, išvažiuoti varžytis su kitomis gimnazijomis, parsivežti laurus, dovanas, puošti savo klases prieš kitas. Tu nesistengei dalyvauti varžybose, ne-

bandei lygintis su muskulingomis klasiokėmis. Atėjus anglų kalbos egzaminams, savo žinėjimu ir pagalba traukdavai visas tas sportininkes už ausų iš bėdos, siuntinėdama špagalkas, nes tik tu viena kalbėjai angliškai geriau už mokytoją, kuri tavęs privengė, kad neišsiduotų savo nežinojimo.

Užaugai tu be motinos, savo mylinčio tėvo globoje. Ir baigusi gimnaziją, karo sukūryje išėjai iš namų, radusi savo išsivąjotą. Jauna šeima, kaip ir daugelis kitų, persekiojama pavojų, stengėsi neatitūkti per toli nuo savo gimtojo krašto.

Karo veiksmais artėjant, aplink sprogtant granatams ir traukiant kulkosvaizdams, visi šeimos nariai su šeimomis, pasikrovę vežimus, nutarė, kad atėjo ta paskutinioji minutė, kada ne-

venimam ne tik savo šeimai, bet ir tautiečiams, likimo draugams, vargstantiems stovyklose, o stovyklų buvo daugelis ir tokių, iš kurių žmonės buvo vežami atgal į okupuotus kraštus. Tavo jėgos buvo skiriamos amerikiečių valdančiųjų organų komisijoms išaiškinti, kas yra tie pabaltiečiai ir kodėl jie nenori ir neturi būti grąžinami sunaikinimui ir vergijai Sibire.

Vakariečių valdomoj didžiausioj šios zonos stovykloj, Hanau, tremtiniai pakluso savo išsirtintiems komendantams, o jų žmogiškos teisės garbingas išlaikymas buvo patikėtas Valės humaniškuumui, diplomatijai ir meilei artimui.

Australijos kontinentas ir vašingoji Amerika buvo tavo gyvenimo gražioji dalis, kada tu galėjai pražysti savo šeimos gerovei.

Daugelis iš mūsų esame skolingi Tau, kurie pažinome Tave ir keliavome sykū nors dalį Tavo žemiškosios kelionės.

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Valė Jokubauskienė

venimam ne tik savo šeimai, bet ir tautiečiams, likimo draugams, vargstantiems stovyklose, o stovyklų buvo daugelis ir tokių, iš kurių žmonės buvo vežami atgal į okupuotus kraštus. Tavo jėgos buvo skiriamos amerikiečių valdančiųjų organų komisijoms išaiškinti, kas yra tie pabaltiečiai ir kodėl jie nenori ir neturi būti grąžinami sunaikinimui ir vergijai Sibire.

Vakariečių valdomoj didžiausioj šios zonos stovykloj, Hanau, tremtiniai pakluso savo išsirtintiems komendantams, o jų žmogiškos teisės garbingas išlaikymas buvo patikėtas Valės humaniškuumui, diplomatijai ir meilei artimui.

Australijos kontinentas ir vašingoji Amerika buvo tavo gyvenimo gražioji dalis, kada tu galėjai pražysti savo šeimos gerovei.

Daugelis iš mūsų esame skolingi Tau, kurie pažinome Tave ir keliavome sykū nors dalį Tavo žemiškosios kelionės.

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

Uždega žvakutę Tau ant kapo

JAUNIMO TALENTŲ VAKARUI ARTEJANT

I tankia šio rudens parengimų gretą stoji išskirtinai patrauklus jaunimo vakaras, kurį ruošia Lietuvių gydytojų pagalbinio vienetų stipendijų fondas. Šis vakaras išsiskiria iš kitų savo šakota užduotimi. Pirmą — pristatyti scenoje keletą studentų, talentingų muzikos, šokio ir dainos srityje, kurie studijuodami sunkius griežtuosius mokslus, ryžtasi ir sugeba greitai lavinti ir savo turimus meninius gabumus. Antra — sutelkti lėšų, labai reikalingų studijuojančio jaunimo stipendijoms. Trečia — suburti lietuvių jaunimą artimesniam susipažinimui ir pabendravimui.

Kad išsivijus lietuvių jaunimas yra pats svarbiausias ir jautriausias elementas, kuris reikalauja iš mūsų lietuviškos tautinės meilės idieginio, jo kilnių darbų įvertinimo ir pilno supratimo, tai visiems yra aišku. Todėl mylėkime savo jaunimą ir, kiek galime, jam padėkime, o jis mūsų neapvais.

Su šia mintimi Stipendijų fondo valdyba, kurios pirmininkė yra Aldona Grinienė, ir kviečia visą lietuvių jaunimą ir plačią visuomenę atsilankyti į šį Jaunimo vakarą, savo dalyvavimu ir auka prisidėti prie lietuvių cementavimo darbo.

Vakaras su menine programa, vaišėmis ir šokiais, grojant Vyties orkestrui, įvyks lapkr. 19 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Kultūringa ir linksma meninė programą atliks studentai, su kuriais ir noriu čia visuomenę trumpai supažindinti.

Raimundas Janavičius, kuris atliks pianinu klasišinę muziką, tretį metį studijuoja mediciną University of Illinois, Chicagoje. 1974 m. jis baigė University of Ill. Urbanoje-Champaign, per 3 metus įsigydamas summa cum laude B.A. (Bakalaurą) iš chemijos. Nuo ankstyvos vaikystės Raimundas pasižymėjo išskirtiniais gabumais tiek moksle, tiek ir muzikoje. Būdamas gimnazijoje ir universitete, jis studijavo pianiną pas keletą profesorių ir atliko keletą piano rečitalių amerikiečių publikai Kankakee ir Urbanoje. Lietuviai girdėjo jį prieš porą metų, skambinantį Ateitininkų šeimos šventėje, Jaunimo

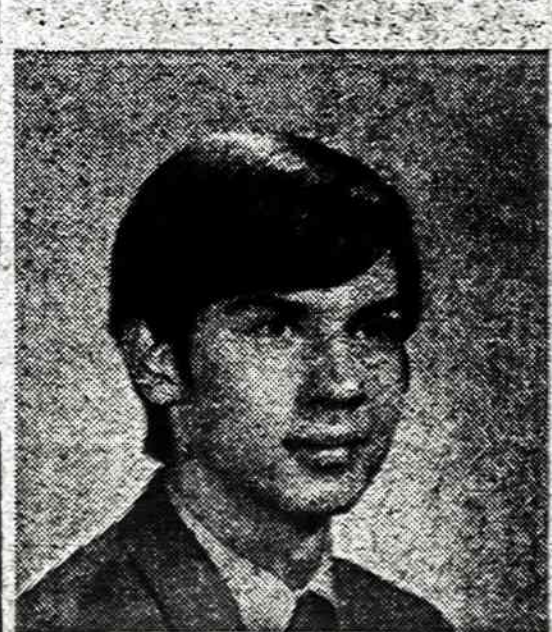
Vakai, vaikiai, vyras ir draugai, Palikus žemės šventą gojų, Praamžiaus Soduos gele pavirtai... Vazvi

centre, Chicagoje. Pažįstant arčiau Raimundą ir jo tėvus, kurie gyvena Kankakee, Ill., atrodo, kad jis muzikinius gabumus paveldėjo iš tėvo, o juos išvystė, augdamas jautrioje ir didelėje motinos globoje. Tenka tik linkėti Raimundui nepavargti savo užsimojimuose, o taip pat dabar, gyvenant Chicagoje, glaudžiau suartėti su lietuvių jaunimu.

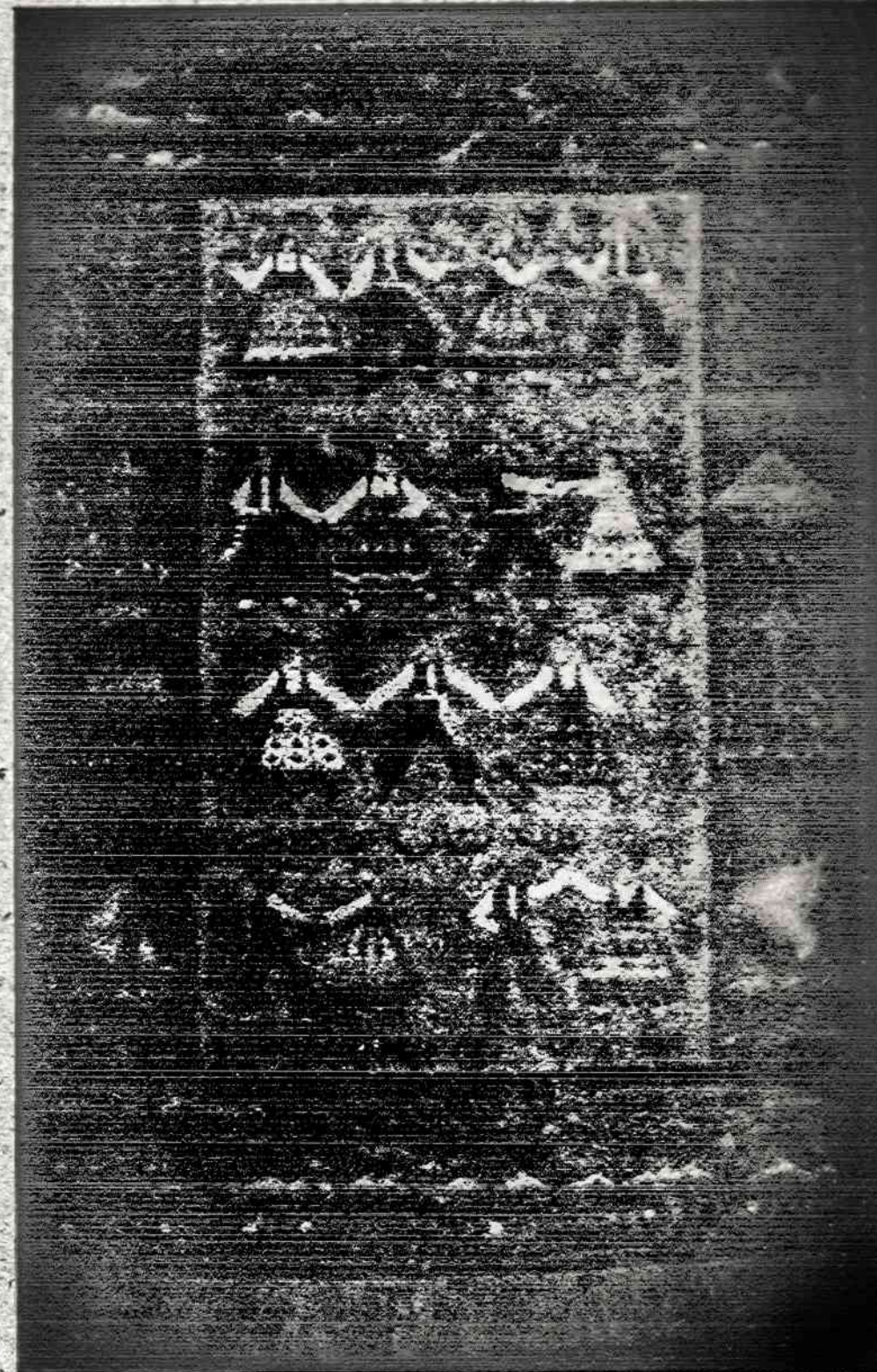
Teresė Plikaitė, kuri atliks šokius, šiuo metu, ruošdamosi būti profesionalė šokėja, tobulinasi visose šokio srityse bei pati dėsto stepavimą ir džiazą šoki. Ji pradėjo mokytis šokio, būdam tik 4 m. amžiaus, ir jo nepalikė ligi dabar. Lankydamasi gimnaziją ir vėliau studijuodama Loyola universitete, lavinosi lygiagrečiai ir šokyje pas keletą mokytojų. Išraiškos šoki pas Nana Shineslag, džiazą pas Lou Coute ir A.B.T., baletą pas Anna Baker. Artimu laiku žada įstijungti į „Chicago Moving Company“ šokių trupę. Jaunimo vakarą Teresė šoks Albeniz — La Leyenda ir šoki džiazą forma.

Irena Māzeikaitė, kuri dainuos solo ir duetu partijas Neo Lith. orkestrui pritariant, tretį metį studijuoja „nursing“ Loyolos universitete. Irena muzikoje lavinasi jau nuo 6 m. amžiaus. Skambindama nuo mažens pianinu, pasiekusi gimnazijos amžių, dar prijungė ir dainavimą. Tuo metu ją dažnai tekdavo matyti scenoje Chicagoje, skambinant pianinu ir dainuojant su Vyties orkestru, kur ji dirbo trejus metus. Įstojusi į universitetą, šalia studijų, pradėjo lygiagrečiai lankyti ir dainavimo klasę pas Alice Stephens Chicago konservatorijoje. Paskutiniu metu ji įsijungė į Neo Lith. orkestrą ir jau keletą kartų su juo pasirodė scenoje.

Zigmas Mikūžis, pasirodys su daina ir muzika Neo Lith. or-

Med. stud. Raimundas Janavičius atliks dalį Jaunimo vakaro programos. Jaunimo centre, Chicagoje, lapkričio 19 d., skambindamas pianinu.

Anastazija Tamošaitienė

Kilimas

kestre. Jis ketvirtį metį studijuoja „Pre-law“ University of Ill., Chicagoje. Nuo pat mažens pamėgęs muziką, pasirinko būgnus, su kuriais jau groja 9 metai. Jis lavinosi muzikoje pas keletą mokytojų įvairiose mokyklose. Dabar dainuoja ir groja Neo Lith. orkestre.

Programoje dar dalyvaus teisės stud. Vytautas Paskus; inž. stud. Edvardas Gudonis ir gimnazistas Juozas Mikūžis. Neo Lith. orkestrui vadovauja daug su jaunimu dirbęs ir mums visiems gerai pažįstamas chemikas Algis Modestas.

Programos pranešėja bus Asta Grinytė, šiais metais Chicagoje išrinkta „Miss Lithuania“. Asta pirmą kartą studijuoja biologiją Loyolos universitete.

Šio vakaro rengėjoms yra nepaprastai džiugu, susilaukus tokio būrio talentingų talkininkų, kurie su dideliu atsidėjimu ruošiasi šiai programai ir ją atliks be jokių honorarų. Iš to ir matyti, koks yra stiprus mūsų tautinio tautinio ryšys ir samoningumas.

E. Razmienė

Nauji leidiniai

SVENTOJI DVASIA — BAZNYČIOS ATNAUJINTOJA.

Charizmatinis, Bažnyčios atsinaujinimas ir Bažnyčios vadovų žodžiai. Išleido „Krikščionis gyvenime“ 1976 m. Paruošė prel. Vytautas Balčiūnas. Kalba tikrino Petras Balčiūnas. Viršelį piešė Ona Mikailaitė. Spaudė Immaculata Press. Knyga 124 psl., kainą 2 dol., gaunama ir „Drauge“.

Leidinin sutelkta medžiaga paskirstyta tokiuose knygos skyriuose: Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį šiu dienų Katalikų Bažnyčioje; Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas; Sv. Tėvo Pauliaus VI žodis bendroje audienijoje 1974. X. 16, JAV katalikų vyskupų konferencijos ir praktinės sielovados komisijos pareiškimas 1975.I.22; Kanados vyskupų laiškai visiems Kanados katalikams 1975.IV.; Sv. Tėvo Pauliaus VI kalba tarptautinio katalikų charizmatinio atsinaujinimo kongreso dalyviams 1975. V. 19; JAV vyskupų tautinės konferencijos pirmininko ark. J.B. Bernardino kalba kontinentiniame katalikų charizmatinio atsinaujinimo suvažiavime, Notre Dame, Ind. 1976.V.28. Gale duodamas platesnis šios temos knygu sąrašas.

Viskas išdėstyta kondensuotai ir praktiškai. Pirmą pateikiamas kiekvienos veiklos planas, aptariamos organizatoriaus sąlygos, paskiau nurodoma literatūra, kur rasti smulkesni nurodymai. Duodami adresai, kur galima gauti filmų ir kitų vaizdinių priemonių reikiama klausimu.

J. Pr. LAISKAI NUOTRAUKOS, ATSIMINIMAI IS SIBIRO

Turintieji laisvą nuotraukų, atsiminimų iš Sibiro, prašomi atsistoti kun. J. Prunskui „Drauge“ adresu. Reikalinga spaudai ruošiamai knygai apie Sibiro tremtinius. Taip pat prašoma atsistoti adresus tų buvusių Sibiro tremtinių, kurie yra pastaraisiais laisvąjį pasaulį.

VEIKALAS VISUOMENININKUI

Visuomenininkams praktiška knyga parašė Marie Schultejan, S. M. I. C. Veikalo pavadinimas: „Ministry of Service. A Manual for Social Involvement“. Išleido

BRONĖ KASIULIENĖ

Nathurmortas (griaukai)